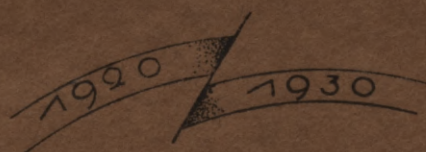

III 48

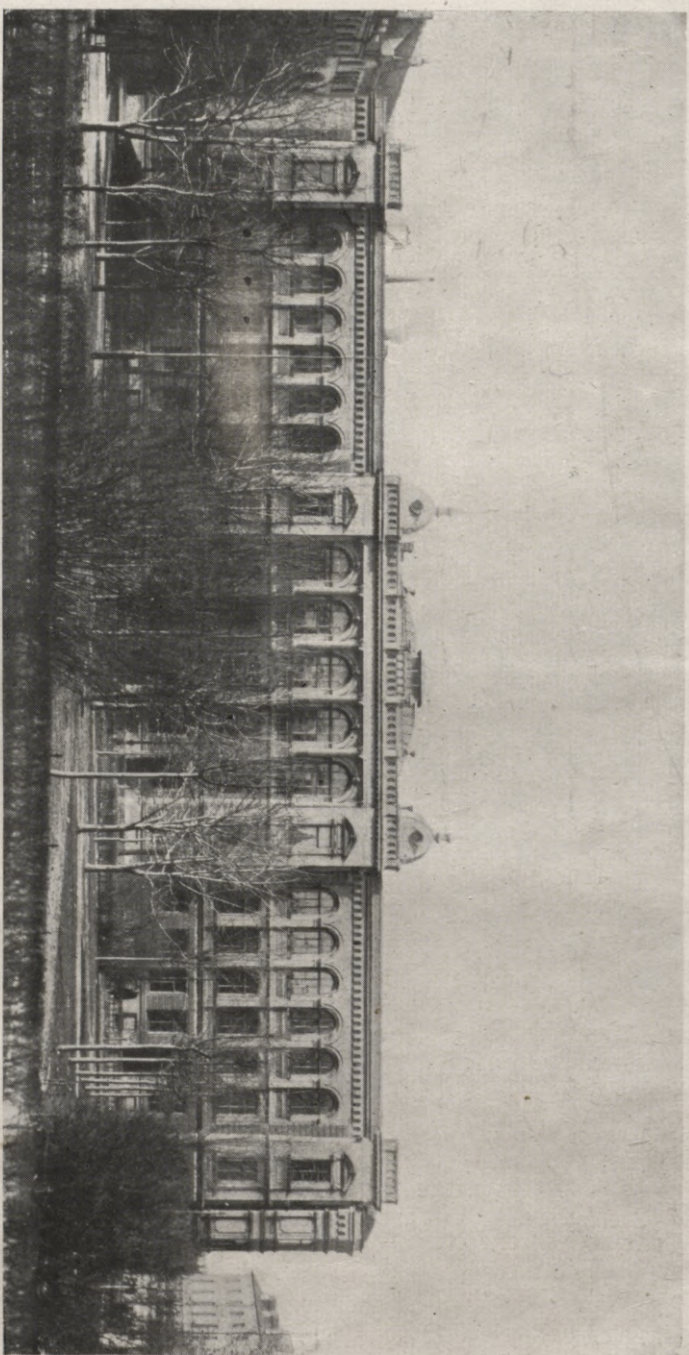
VALSTS TECHNIKUMS RĪGĀ

DESMIT GADU DARBĪBAS PĀRSKATS

Rīgas Valsts Tehnikums

880
L $\frac{89-5}{46}$

m/Ķ

371
L
37

VALSTS TECHNIKUMS RĪGĀ

DESMIT GADU DARBĪBAS PĀRSKATS

1920—1930

0307064734

L. V. B.	
№	174/424

28

~~_____~~

Π

2

F2986

„Latvju Kultūras” spiestuve, Rīgā, Tērbatas ielā 15/17.

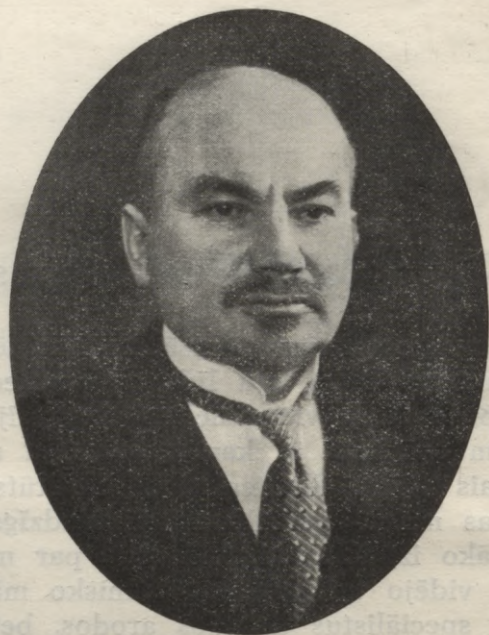
Rīgas Valsts Technikums

Rīgas Valsts Technikuma pirmsākumi meklējami jau laikmetā pirms pasaules kara, kad līdz ar rūpniecības un zemkopības attīstību radās arvienu lielāks pieprasījums pēc tehniski izglītotiem spēkiem, jo kamēr tehniķu ar augstskolas izglītību bijušais Rīgas Politehnikas institūts deva daudz vairāk, nekā tas mūsu apstākļos bija vajadzīgs, tehniķu ar vidējo un zemāko izglītību vienmēr bija par maz. Pastāvēja, zināms, vairāk vidējo un zemāko tehnisko mācības iestāžu, kas sagatavoja speciālistus dažādos arodos, bet tās, izņemot komercskolas un Rīgas pilsētas amatnieku skolu, visas bija ārpus Latvijas, bez tam lielākā daļa stipri pārpildītas, tā kā iekļūt viņās varēja tikai pēc stingra konkursa.

Pēdējos pirmskara gados sakarā ar vairāk muižu pārdošanu un sadalīšanu sevišķi sajūtams bija mērnieku trūkums. Bija, zināms, mēģinājumi novērst šo trūkumu: tā ap 1909. gadu skolas īpašnieks Dzenis atvēra mērnieku kursus ar 6 mēn, ilgu mācības laiku, kuŗi vēlāk tika pagarināti līdz 1 gadam, un prof. Berlova mēchaniķu kursi. Tikai šie kursi īsā laika pēc nevarēja sagatavot nopietnus sava aroda pratējus.

Tā tad redzam šādu nenormālu parādību: no vienas puses vidējo un zemāko tehniķu trūkums, bet no otras puses augstskolu beigušie inženieri nevar atrast savā dzimtenē nodarbošanos un tiem jāaiziet tālā Krievijā, kur tie pa lielākai daļai pārkrievojas un tā zūd savai tautai.

Lai radītu sev darba lauku dzimtenē un mazinātu vidējo tehniķu trūkumu, 1910. gadā Rīgas Politehnikas inženieru nodaļas diplomandu starpā radās ideja nodibināt Rīgā kādu speciālu vidējo mācības iestādi, kuŗā paši būtu līdzīpašnieki un aktīvi darbinieki. Pirmais solis šā mērķa sasniegšanai bija mēģinājums pārvērst bijušo Skolotāju savienības tirdzniecības

Būvinženiers J. Ozoliņš

skolu komercskolā, stājoties sakarā ar toreizējo tirdzniecības skolas personālu. Tomēr aiz dažādiem apstākļiem, sevišķi līdzekļu trūkuma dēļ, neizdevās šo nodomu realizēt, un visi jaunie inženieri izklīda. Vienīgi būvinženiers Jānis Ozoliņš neatteicās no šīs idejas. Palikdams pirmo gadu pēc studiju beigšanas Rīgā un strādādams par skolotāju dažās Rīgas vidusskolās, tas iesniedza 1910. gadā Tirdzniecības un Rūpniecības ministrijai lūgumu atļaut atvērt Rīgā politehniskus kursus ar 3 nodaļām: arhitektūras, inženieru un mērniecības.

Pēc dažādu papildu ziņu ievākšanas, sevišķi par politisko uzticamību, kursu statūti tika apstiprināti 1912. g. 13. IV., kas publicēts 1912. g. 17. X. Valdības likumu un rīkojumu krājumā Nr. 214, bet Ozoliņam par to oficiāli paziņots 1913. g. 15. V. Tverā, kur tas jau pa to laiku nodarbojās kā jaunākais guberņas inženiers. Ozoliņš nekavējoties stājās sakarā ar bijušiem studiju biedriem un citām ieinteresētām personām un nodibināja Rīgas Būvtechnisko sabiedrību, nododams tai savu kursu koncesiju. Jaunā sabiedrība tūlīņ savā dibināšanas sa-

pulcē nolēma atvērt apstiprinātos politehniskos kursus 1913. gada augusta mēnesī, ievēlot par valdes priekšnieku un kursu vadītāju J. Ozoliņu.

Kursi skaitījās par šīs sabiedrības īpašumu un sabiedrības locekļu lielākā daļa bija šinī mācības iestādē par skolotājiem. Sabiedrības nodibināšanai bija tas praktiskais nolūks, lai skolotāji kā līdzdalībnieki būtu tieši ieinteresēti kursu attīstībā un zelšanā. Bez tam pie šādas saimniecības iekārtas viss atlikums, kas radās no kursiem, tika izlietots pašu kursu uzlabošanai un mācības līdzekļu paplašināšanai.

Jaunatveřamo kursu mērķis bija dot teorētiski un praktiski noapaļotu izglītību būvniecības, mērniecības un kultūrtehnikas nozarēs un sagatavot sapratīgus architektu un inženieru palīgus, kā arī tehniķus pilsētu valdēm, zemes uzlabošanas komisijām, kur it stipri bija sajūtams labi sagatavotu vidējo tehniķu trūkums. Kursos uzņēma personas ne jaunākas par 15 gadiem, kas beigušas pilsētas, amatniecības, tirdzniecības, zemāko tehnisko un lauksaimniecības skolu pilnu kursu vai vidējo mācības iestāžu pirmās 4 klases. Mācības bija iedalītas pusgados jeb semestros, pie kam mācības ilgums mērniecības nodaļā bija 4 semestrī, bet pārējās nodaļās 5 semestrī ar obligātorisku vasaras praksi.

Mācībasursos notika pēc lekciju sistēmas ar repetīcijām, bez tam bija paredzēta nodarbošanās laborātorijās, kabinetos, darbnīcās un vasarā tiešā praksē attiecīgā speciālitātē. Attiecīgo nodaļu stundu plāni bija sastādīti tā, lai kursisti dabūtu noapaļotu teorētisku un praktisku izglītību savā nozarē, bet netiktu pārslodzīti ar liekiem sīkumiem, kam praksē nav nekādas nozīmes. Kursistu zināšanas tika kontrolētas ar repetīcijām, praktiskiem darbiem, semestrī un gala pārbaudījumiem.

Kursu programma tiklab pēc uzņemšanas prasībām, kā arī mācāmo priekšmetu apjoma un prakses nepieciešamības bija ļoti līdzīga tagadējai Valsts tehnikuma programmai.

Tā kā kursu mērķis bija piegriezt stingru vērību ne tikai teorijai, bet arī praksei, tad par lektoriem atsevišķos priekšmetos tika izraudzītas personas tikai ar augstāko tehnisko izglītību, kam jau zināma prakse dažādās tehnikas nozarēs un pēc iespējas arī pārdarīgā. Tā kursu skolotāji bija pa daļai bijuši Rīgas Politehnikas institūta mācības spēki, pa

daļai praktiskā dzīvē vispār atzīti sava aroda speciālisti un beidzot jaunās Būvtechniskās sabiedrības biedri.

No Politehnikas institūta mācības spēkiemursos darbojās: Alvils Buchholcs (ģeodaizija), Vsevolods Keldišs (betons un dzelzsbetons), Konstantins Rončevskis (architekt. vēsture un archit. formas) un Teofils Tifs (architektūra un architekt. projekti). No praktiskiem darbiniekiem minami: guberņas inž. Andrejs Bulatovs (būvmācība un ēku iekārta), guberņas mērnies Andrejs Filipovs (mērniecības likumi), zvērināts advokāts Konstantins Hiršs (likumi), vec. guberņas inž. Voldemārs Lunsks (būvlikumi, tāme), mākslinieks Jūlijs Madernieks (zīmēš. un rasēš.), Domeņu valdes hidrotehnikās nodaļas laboratorijas pārzinis Pēteris Nomalis (ķīmija, mineraloģija, ģeoloģija), mākslinieks Kārlis Olavs (glītrakstīšana), zvērināts mērnies Kārlis Ozoliņš (plānu izgatavošana), Domeņu valdes kultūrtechnisko darbu vadītājs Maksimilians Vegners (apūdeņošana un nosusināšana, meliorācijas likumi, tāme). Beidzot no Būvtechniskās sabiedrības biedriemursos ņēma dalību inž.-techn. Pēteris Birkmanis (situācijas rasēšana un plānu izgatavošana), inž. Juris Caunītis (hidraulika, ūdens būves), inž. Ānsis Grīnbergs (matēmatika, mēchanika; būvmateriāli, ceļu būves), inž. Jānis Ozoliņš (matēmatika, būvstatika, ūdens vadi, kanālizācija), agr. Jānis Šinka (botanika, taksācija, zemes mācība) un inž. Indriķis Zubāns (augstākā matēmatika, tilti).

Kursi iesāka savu darbību 1913. gada augusta mēnesī Olava skolu telpās ar 72 klausītājiem, kurus iedalīja 2 grupās: dienas grupā un vakara grupā, lai dotu iespēju apmeklēt kursus arī tādām personām, kas dienā nodarbinātas kautkāda uzņēmumā. Kursi inž. J. Ozoliņa sapratīgā un enerģiskā vadībā sāka strauji attīstīties. Tā II. semestrī bija jau 115 klausītāju, III. — 183, un IV. — 181, neskatoties uz to, ka III. un IV. semestrī, t. i. 1914./15. māc. gadā, kā arī pirmā gadā, daudz kursistu tika iesaukti arī un arī apstākļi stipri bremzēja kursu attīstību. Jāpiezīmē, ka šeit ieskaitīti tikai tie kursisti, kas samaksājuši savu lekciju naudu; patiesībā iestājušos skaits ir stipri lielāks, — tā piem. III. semestra sākumā no jauna iestājās 152 kursisti.

Lai atvieglotu iestāšanos arī tādiem, kas nebija beiguši pilsētas, tirdzniecības, amatniecības un tamlīdz. skolu pilnu

kursu, vai vidusskolu pirmās 4 klases, tad ar 1914./15. māc. gadu pie politehniskiem kursiem atvēra arī sagatavošanas kursus, kas bija padoti Rīgas mācības apgabala tautskolu direktoram. Šos kursus apmeklēja III. semestrī 24 un IV. semestrī 40 personas.

Jau pirmajā mācības gadā nolēma kursus pārcelt no Tirdzniecības un Rūpniecības ministrijas uz Zemkopības ministriju, pievienojot tiem vēl kultūrtechnikas nodaļu, jo Zemkopības ministrija skaitījās par liberālāku un labvēlīgāku pret cittautiešiem. Bet tā kā ministrijā radās šķēršļi visu nodaļu tūlītējai kopīgai apstiprināšanai, tad kultūrtechnikas nodaļu atdalīja un viņu par sevi apstiprināja Zemkopības ministrija 1914. g. 14. XII. Šai nodaļai bija jau zināmas tiesības, jo gala pārbaudījumi bija noturami valdības pārstāvim klātesot, tāpat attestāti bija paredzēti ar šā valdības pārstāvja līdzparakstu, kas beigušiem būtu devis priekšrocības, iestājoties valsts un sabiedrības dienestā.

Tā kā kursi attīstījās neparedzēti ātri, tad ieņemto Olava skolu telpu daļa Marijas ielā 26 ātri izrādījās par nepietiekošu un jau otrā semestrī Būvtechniskā sabiedrība nolēma pirkt grunts gabalu skolas un kursu telpu un skolotāju dzīvokļu būvei. Piemērotu grunti atrada Stabu ielā 47, kur jau 1914. gada vasarā iesāka būvdarbus, — izraka zemi un iesāka pamatu mūrus. Bet jau apm. nedēļu pēc pamata akmens likšanas sākās pasaules kaŗš un būves darbus pārtrauca; izdevās nobeigt tikai pagraba stāva mūrus.

Kursi ātri iekaroja plašākās sabiedrības uzticību un par spīti visiem kaŗa apstākļiem tika stipri apmeklēti, kas deva labas nākotnes izredzes. Tamdēļ Būvtechniskā sabiedrība savā 1914. g. 6. XII. pilnā sapulcē nolēma mēģināt izdabūt koncesiju augstākiem tehniskiem sieviešu kursiem ar architektūras, mērniecības-kultūrtechnikas un oikonomijas nodaļu un savā 1915. g. 8. II. pilnā sapulcē iekustināja jautājumu, ka ar nākošo mācības gadu būtu jāatver pie Politehniskiem kursiem jaunas nodaļas: mēchanikas, elektrotehnikas un oikonomijas. Stundu plāni un programmas šām nodaļām bija jau izstrādāti un sagatavoti, lai iesniegtu apstiprināšanai, kad 1915. gada vasarā sākās vācu uzbrukums Kurzemei un Rīgai, un šos lēmumus neizdevās vairs realizēt.

1915. gada pavasarī bija pirmais mērnieku izlaidums. Pie projektu aizstāvēšanas komisijā, kur par priekšsēdētāju bija iecelts guberņas mērnieks A. Filipovs, tika pielaisti 6 kursisti: J. Cīrulis, V. Krūtainis, K. Purviņš, A. Ruņģis, A. Sirsons un J. Sotaks, kas visi kursus arī sekmīgi nobeidza.

Jau pirms kultūrtechnikas kursu apstiprināšanas bija nolemts atvērt Rīgā vidējo kultūrtechnikas skolu pēc iespējas ar visām tiesībām, izstrādāti skolas statūti un programma un 1914. g. 30. XI. iesniegts lūgums apstiprināt tos. Par atbildi uz šo lūgumu pienāca ministrijas pieprasījums, lai uzrādītu muīžu, kur atveramās kultūrtechniskās skolas audzēkņi izdarīs vasaras praktiskos darbus. Šo jautājumu izdevās nokārtot, stājoties sakarā ar Latv. lauksaimnieku centrālbiedrību, kas atļāva, izlietot Priekuļu muīžu ar visiem mācības līdzekļiem Sabiedrības mācības iestāžu vajadzībām un audzēkņu praktiskiem darbiem, par ko 1915. g. 12. I. paziņoja ministrijai.

1915. g. 11. III. Zemkopības departaments paziņoja, ka Zemkopības ministrija atļāvusi atvērt Rīgā sākot ar 1915. gada rudeni vidēju kultūrtechnikas skolu ar mērniecības un hidrotehnikas nodaļu, pie kam mērniecības nodaļā jāpieņem Gori-Gorkija mērniecības skolas stundu plāni un hidrotehnikas nodaļā 1914. g. 25. IX. apstiprināto vidējo hidrotehnikas skolu stundu plāni un pēdējo skolu statūti jāņem par pamatu jaunatveramās skolas statūtiem ar attiecīgiem pārļobojumiem. Jaunai skolai, kas bija paredzēta visām foreizējām Baltijas guberņām, līdz ar apstiprināšanu tika dotas pilnas tiesības tiklab skolēniem, kā skolotājiem.

Cik svarīgs fakts ir bijis šīs skolas apstiprināšana, redzams no tā, ka foreizējais Rīgas mācības apgabala kurators Prutčenko privātās sarunās izteicis savu ārkārtējo izbrīnu un sašutumu, ka šādas plašas tiesības dotas kādam līdz šim nepazīstamam sveštautietim Ozoliņam.

Kā jau augšā aizrādīts, pie kursu straujās attīstības ieņemtā Olava skolu telpu daļa drīz vien izrādījās par nepietiekošu. Tā kā skolas ēkas jaunbūve kara apstākļu pēc bija jāpārtrauc, tad gribot negribot bija jāmeklē nākošam 1915./16. māc. gadam jaunas telpas. Tādas izdevās sameklēt Elizabetes ielā 55, Elizabetes un Brīvības ielas stūrī, kur tika noīrēts viss otrais stāvs un 1915. gada vasarā pārbūvēts, lai varētu ie-

kārtot vajadzīgās klašu telpas. Tikai jūlijā sākās vācu straujais uzbrukums Kurzemei un visas Rīgas iestādes steidzīgi evakuēja uz Iekškrieviju. Pie tādiem apstākļiem bija jādoma, ko darīt ar Būvtechniskās sabiedrības mācības iestādēm: Politehniskiem kursiem un Kultūrtechnikas skolu.

Saprotams, ka evakuēt kursus nebija nozīmes, jo tiem svešumā nebūtu bijis pietiekošs klausītāju skaits, un tamdēļ tos pārtrauca līdz kara beigām. Citāds stāvoklis bija ar jauno kultūrtechniskas skolu. Tā kā viņas skolēniem bija pilnas tiesības un tos neiesauca karā, tad, zināms, par skolēnu trūkumu nebija jābaidās, taisni otrādi — bija jābūt sevišķi uzmanīgiem pie uzņemšanas, jo nāca un gribēja iestāties daudzi, kas gribēja izvairīties tikai no iesaukšanas kara dienestā.

Tamdēļ nolēma evakuēt kultūrtechnikas skolu uz kādu Iekškrievijas pilsētu un sākt tur strādāt. Aizrakstīja vairāk iestādēm un skolām lūgumus dot savas telpas brīvā laikā kultūrtechnikas skolas rīcībā. Bet tā kā šāda sarakstīšanās ilgtu ilgi un aizkavētu skolas atvēršanu, tad J. Ozoliņš jūlija vidū aizbrauca personīgi meklēt telpas. Izbraukājis bez sekmēm Pliskavu un Višņi-Voločku, tas ieradās Tverā, kur agrāko sakaru dēļ tam izdevās atrast telpas Tveras zemākā tehniskā skolā vakara maiņā. Tikko telpas bija nodrošinātas, arī pārējie skolas darbinieki 1. augustā atstāja Rīgu, līdz paņemdami skolas dokumentus un vērtīgākos instrumentus, bet visu citu inventāru atstādami noīrētās kursu telpās. Tverā tie ieradās augusta sākumā līdz ar pirmajiem latviešu bēgļu plūdiem.

Tveras zemākā tehniskā skolā bija tikai 4 klašu telpas, 1 rasētava un 1 fizikas auditorija, tā kā pirmajā 1915./16. mācības gadā nodarbošanās telpu dēļ bija samērā ērta, kaut gan tā notika vakaros, turpretī nākošajā 1916./17. māc. gadā, kad kultūrtechnikas skolai bija jau 6 klases (4 speciālās un 2 sagatavošanas), bija aizņemtas visas telpas un ķīmijas kabinetu vajadzēja iekārtot privātdzīvoklī pilsētas citā vietā. 1917./18. māc. gadā, kad klašu skaits palielinājās vēl par divām, sagatavošanas klases bija jāatdala un jāievieto kādas pamatskolas telpās pilsētas otrā malā. Arī kanceleja visu laiku atradās nevis skolas telpās, bet gan citā vietā direktora dzīvoklī, kas radīja dažādas neērtības tiklab darbvedim, kā skolēniem.

Pastāvīgo skolotāju sastāvā pirmajā mācības gadā bija tikai

Rīgas politehnisko kursu skolotāji Būvtechniskās sabiedrības biedri: Pēteris Birkmanis (ķīmija, rasēšana), Ansis Grīnbergs (algebra, fizika, būvmācība), Jānis Ozoliņš (matēmatika), Jānis Šinka (dabas zinības, botanika) un Indriķis Zubāns (ģeodaizija, urbšanas darbi, matēmatika); bez tam mājskolotājs Jānis Mālītis no Rīgas mācīja ticības mācību, dziedāšanu un sagatavošanas klasēs vēsturi un ģeografiju. No vietējiem stundu skolotājiem pirmajā mācības gadā minami: mācīt. Nikolajs Kalačovs (ticības māc. grieķu-katoļ.), Vasilijs Chersonskis (krievu val.), Miķelis Rukobraskis (zīmēšana) un Pēteris Safailovs (krievu val.).

Par direktora vietas izpildītāju apstiprināja Jāni Ozoliņu, par inspektora vietas izpildītāju — Ansi Grīnbergu un darbvedi — Jāni Mālīti.

Ar nākošo mācības gadu, kad klašu skaits palielinājās, nāca klāt jauni skolotāji no vietējiem speciālistiem: Felikss Gavarckis (plānu zīmēšana, ģeodaizija, likumi) un Juris Zavjalovs (plānu zīmēš., ģeod., matēm.) un 1917./18. māc. gadā vēl Adolfs Bilkens (matēm., fizika, mineral.), Sergejs Monstrovš (ķīm., algebra) un Nikolajs Lušins (ģeod., zīmēš.).

Kultūrtechnikas skola iesāka savu darbību Tverā ar 2 speciālām pamatklasēm, 1 parallēlklasi un 2 sagatavošanas klasēm, kopā 5 klases ar 210 skolēniem, no kuņiem 124 bija latvieši — gan bijušie kursu klausītāji, gan bēgļi, un 86 vietējie krievi. 1916./17. māc. gadā parallēlklasi likvidēja, pievienojot tās skolēnus pamatklasēm, tā kā palika tikai 2 otrās speciālās klases (49+48) skol., 2 pirmās spec. klases (51+50) skol. un 2 sagatavošanas klases (55+34) skol., kopā 6 klases ar 287 skolēniem, no kuņiem 167 latv. un 120 krievi. 1917./18. māc. gadā darbojās 2 trešās spec. klases (45+45) skol., 2 otrās spec. klases (48+41) skol., 2 pirmās spec. klases (49+49) skol. un 2 sagatavošanas klases (46+28) skol., kopā 8 klases ar 351 skolēnu, no kuņiem 192 skolēni bija latvieši un 159 krievi; pēdējo starpā arī pāris žīdu.

Pirmajā laikā, kamēr apstākļi bija vēl cik necik normāli, skolas darbība Tverā norisinājās kārtīgi. Zināms, grūtāk gāja skolēniem-bēgļiem, no kuņiem daudzi bija zaudējuši visu savu vecāku iedzīvi un tagad atradās Tverā bez kādiem līdzekļiem, un tādu bija diezgan daudz. Skolas direktoram J. Ozoliņam

izdevās izdabūt tādiem skolēniem pabalstus no Tatjanas komitejas. Katru mēnesi iesniedza šādu skolēnu sarakstu ar sīkām ziņām par viņu mantas stāvokli un dzīves apstākļiem, kas prasīja ne mazumu enerģijas un laika patēriņa.

Arī vispārējais bēgļu stāvoklis prasīja no skolotājiem-latviešiem daudz laika un enerģijas. Tverā latviešu intelliģences nebija daudz un tā dabīgi viņas priekšgalā atradās evakuētās kultūrtechnikas skolas skolotāji, kuŗi tad arī uzņēmās visu bēgļu komitejas organizēšanas darbus un vēlāk viņas vadību. Par bēgļu komitejas priekšnieku ievēlēja inž. Indriķi Zubānu un viņa biedri un grāmatvedi — inž. Ānsi Grīnbergu, kopēdināšanas punkta vadītāju un pārzini — Pēteri Birkmani. Tiem tad arī bija jāapmeklē izklaidētie bēgļi, jāiepazīstas ar viņu apstākļiem, jāreģistrē tie, jāorganizē kopdzīvokļi, jāierīko kopēdināšana, jāapgādā trūcīgākiem bēgļiem drēbes un apavi, jāapgādā daudziem nodarbošanās, jābrauc uz Pēterpili pēc mantām, jāriķo bēgļu komitejas vārdā vakari, eglītes, koncerti bēgļiem par labu u. t. t. Šis darbs bija tik liels un sarežģīts, ka tas aizņēma visu atlikušo brīvo laiku. Tikai vēlāk izdevās pievilkt šinī darbā arī plašākas aprindas un bez tam saorganizēt dāmu komiteju, kas tad uzņēmās bēgļu apmeklēšanu mājās.

Kaut gan karš ieilga, skolas vadītājs nezaudēja cerību uz drīzu atgriešanos dzimtenē un iesāka sagatavošanas darbus šinī virzienā. Tā 1917. g. 15. II. paidagōģu padomes sēdē tas iekustināja jautājumu par valsts muižas piešķiršanu kultūrtechnikas skolas vasaras praktiskiem darbiem. Padome nolēma griezties pie Baltijas Domeņu valdes priekšnieka ar lūgumu pabalstīt skolas lūgumu Zemkopības ministrijai un izsniegt atsauksmi, ka tā neceļ iebildumus pret to, ka kultūrtechnikas skolai tiktu piespriesta viena no šādām valsts muižām: 1) Baldone, Bauskas apr., 2) Biržu muiža, Jaunjelgavas apr., 3) Džukste-Pienava, Dobeles apr., 4) Vecsērene, Jaunjelgavas apr.; no kuŗām visizdevīgākā būtu Baldone, jo tā atrodas vistuvāk Rīgai.

Uz šo lūgumu saņēma atbildi (18. III. 1917. g.) no Domeņu valdes priekšnieka, ka tam principā nav nekas pretī, ja kultūrtechnikas skolai nodotu Baldoni, vai kādu citu no minētām muižām uz ilggadīgas nomas tiesību pamata. Bet tā kā patlaban visu minēto rajonu ieņēmis ienaidnieks, tad šā jautājuma galīga

izlemšana jāatstāj līdz tam laikam, kad tas apgabals būs no ie-
naidnieka atbrīvots.

Ar šo atbildi J. Ozoliņš griezās Zemkopības ministrijā noskaidrot viņas viedokli šinī jautājumā. Personīgās sarunās ar tehnisko skolu nodaļas vadītāju Lēvinu izrādījās, ka arī tas piekrīt šādai idejai un pabalsta J. Ozoliņa priekšlikumu nodot Baldones muižas platību skolas praktiskām vajadzībām un izsniegt lielāku naudas summu, ar ko sabiedrībai būtu jā-
izbūvē sēravoti. Tikai visiem šiem plašiem nodomiem Krie-
vijas revolūcija pārvilka švītru.

Kā tas bija visās vietās un lietās, tā arī kultūrtechnikas
skolas dzīvē revolūcija izdarīja dziļas pārmaiņas. Iesākās ar
neizbēgamiem gājieniem, mītiņiem un rezolūcijām. Pirmā no-
pieņnākā skolēnu sapulce notika 12. 1V. 17., kur tika pieņemtas
un iesniegtas paidagōgu sapulcei prasības: 1) pārcelt skolēnus
nākošajā klasē nevis pēc skolotāju atzīmēm, bet visiem sko-
lēniem un skolotājiem atklāti balsojot par katru skolēnu (kā
tas toreiz bija modē balsošanai vajadzēja būt: atklātai, tiešai,
kopīgai un vienlīdzīgai); 2) saīsināt semestri, atlaižot skolēnus
agrāk praktiskos darbos. Šīm rezolūcijām bija pievienota vesela
rinda motīvu, piezīmju un papildinājumu. Paidagōgu sapulce,
ievērojot nenormālos apstākļus un uztrauktos prātus, nolēma
pārcelt visus sekmīgos skolēnus bez pārbaudījumiem un ne-
sekmīgos likt priekšā klases sapulcei, skolotājam-audzintājam
klātesot. Te nu izrādījās, ka aizklāti balsojot visiem vājākiem
skolēniem deva vasaras darbus.

Pēc tam noturēja vairāk paidagōgu padomes sēdes, kurās
sīkāk iztīrāja no revolūcijas radušos stāvokli, attiecības ar
skolēniem, mācīšanas metodes, paidagōgu padomes reorgani-
zēšanu, pieaicinot tanī vecāku un plašākas sabiedrības pār-
stāvjus u. t. t. Nolēma pārstrādāt stundu plānus, administrā-
tīvo personu kompetences-instrukcijas, dibināt pie skolas sko-
lēnu padomi, kur skolotājam klātesot varētu iztīrāt visus sko-
las dzīves jautājumus, pie kam skolēnu padomes lēmumi ap-
stiprināmi paidagōgu padomē. Tāpat nolēma uzaicināt paida-
gōgu padomes sēdēs skolēnu padomes pārstāvjus pie skolēnu
sekmju, uzvešanās un savstarpējo attiecību apspriešanas.

Arī no ministrijas sāka nākt visādi priekšraksti un cir-
kulāri, kā izturēties jaunos apstākļos. Bija notikuši jau divi

visu Krievijas vidējo zemkopības skolu skolēnu delegātu kongresi, kur bija pieņemtas daudz rezolūcijas un tās piesūtītas ministrijai. Lai noskaidrotu šinīs rezolūcijās aizķertos jautājumus, apspriestu vispusīgi skolas dzīvi sakarā ar pārdzīvojamo momentu — kā skolas vadīšanu, iekšējās kārtības noteikšanu un uzturēšanu, skolotāju un skolēnu savstarpējās attiecības, mācības spēku tiesisko un materiālo stāvokli u. t. t. un sagatavotu materiālus plašākam kongresam, Zemkopības ministrija sasauca 1917. g. jūlija beigās Maskavā visu vidējo lauksaimniecības skolu pārstāvju apspriedi, izsūtot iepriekš visām skolām anketas. Šiem pārstāvjiem tad vajadzēja apspriedē noskaidrot tiklab pārdzīvojamo padomes, kā skolēnu viedokli katrā anketā minētā jautājumā.

Apspriede notika 28. VII.—2. VIII. un par delegātiem no Rīgas kultūrtechnikas vidusskolas tanī piedalījās A. Grīnbergs un J. Zubāns. Viņā pieņēma daudz rezolūciju un nosprauda darbības plānu tuvākā nākotnē un ievēlēja Lauksaimniecības izglītības padomi, kuŗai vēlāk Pēterpilī kopā ar valdības pārstāvjiem bija jāizstrādā jauniem apstākļiem piemēroti likuma projekti un programmas. Šī padome, kuŗā par pārstāvi no visām kultūrtechnikas skolām ievēlēja A. Grīnbergu, lielnieku apvērsuma pēc nemaz nedabūja iesākt savu darbību.

Jau pirms revolūcijas izcelšanās Tverā bija sajūtam liels pārtikas vielu trūkums. Bija ievestas jau kartiņas cukuram un maizei. Pēc revolūcijas šis trūkums vēl vairāk paasinājās; arī drēbes un apavus vairs nevarēja dabūt. Tas viss atstāja nopiedošu iespaidu tiklab uz skolotājiem, kā audzēkņiem un stipri traucēja darba gaitu. Tamdēļ kultūrtechnikas skolas latviešu skolēni noturēja vasaras brīvlaikā 1917. g. 9. VII. Cēsīs apspriedi, kur nolēma griezties pie Zemkopības ministrijas un Galvenā Štāba ar lūgumu atļaut Rīgas kultūrtechnikas skolai pārceļties atpakaļ uz Rīgu, un pie Vidzemes Pagaidu Zemes Padomes ar lūgumu pabalstīt šo vēlēšanos. Uz to Vidzemes Pag. Zemes Padomes valde atbildēja (20. VII. 17.), ka tā no savas puses pabalstīs skolas lūgumu atļaut atgriezties Rīgā, ja skolas priekšniecība tādu iesniegs Štābam. Pa to starpu kultūrtechnikas skolas administrācija, sazinādamās ar citām līdzīgām iestādēm, starp citu arī ar Rīgas Politehnikas institūtu, atzina, ka kara apstākļu pēc vēl nav iespējams atgriezties Rīgā

un tamdēļ tādu lūgumu Štābam no savas puses nemaz neie-
sniedza.

Nemot vērā pārtikas līdzekļu trūkumu, skolas direktors J. Ozoliņš, saziņā ar paidagōgu padomi, stājās sakaros ar dažām gubernas zemstēm Dienvidkrievijā (Charkovas, Kurskas, Saratovas, Voronežas u. c.) un mēģināja noskaidrot jautājumu, vai Rīgas kultūrtechnikas skolai nebūtu iespējams pārceļties uz turieni. Tā kā revolūcijas apstākļi arī tur bija radījuši ne-
skaidrības, tad noteiktus priekšlikumus gandrīz neviena zemste nevarēja dot. Vislabākie priekšlikumi bija no Šumas zemstes (Charkovas gub.). Lai lietu ātrāki noskaidrotu, tad J. Ozoliņš aizbrauca personīgi noskaidrot visus apstākļus un iespējas uz vietas. Izrādījās, ka minētās zemstes valde tiešām nāk ļoti tālu pretī gan ar telpām, gan muižu, gan naudas pabalstiem, tā kā ļoti nopietni pārsprieda, vai nepārceļties uz turieni. Tomēr beidzot ņēma virsroku domas, ka tāda pārceļšanās tik tālu Iekšskrievijā var vēlāk stipri apgrūtināt atgriešanos dzimtenē, un tamdēļ nolēma palikt vēl pagaidām Tverā.

Nākošais 1917./18. māc. gads bija ārkārtīgi grūts. Kā jau augšā minēts, bija ievestas kartiņas pārtikas produktiem. Maizi izsniedza arvienu mazāk un mazāk: no sākuma pa 1 mārc. dienā uz personas, tad $\frac{1}{2}$ mārc. un beidzot pat $\frac{1}{8}$ mārc., un tā pati bija nevis tīra rudzu maize, bet diezin kādu vielu mai-
sījums. Brīvā firdzniecībā nevarēja dabūt nekādus produktus. Tādā stāvoklī visi dzīvoja pusbadā. Var iedomāties, ka enerģija, ar kādu katrs ķērās pie darba, nevarēja būt liela, kad do-
mas pie tā vien kavējās, kā varētu kaut ko ēst dabūt.

Tam pievienojās vēl lielinieku apvērsums ar savu režimu. Nodibinātā skolēnu padome dabūja tiesību sūtīt savus pār-
stāvjus ar lemjošu balsi paidagōgu padomes sēdēs, ko tā ar-
vienu nekautrīgāk sāka izmantot. Nāca priekšraksts, ka visa līdzšinējā skolas administrācija atcelta un jāievēl jauns paida-
gōgu padomes priekšsēdētājs, tā biedrs un sekretārs. Šīs vē-
lēšanas 19. III. 18.) ļoti uztrauca, jo no tām atkarājās, vai skola paliks veco vadītāju rokās, vai to sagrābs lielnieciski noskaņoti elementi. Tomēr par spīti tam, ka daži no vietējiem skolotājiem mēģināja pielabināties skolēniem un turējās viņu pusē un vēlēšanu sēdē bija klāt pats Tveras izglītības komi-
sārs, par paidagōgu padomes priekšsēdētāju vienbalsīgi ievēlēja

J. Ozoliņu, un ar balsu vairākumu par viņa biedru Ā. Grīnbergu un sekretāru J. Zubānu. Šāds rezultāts izskaidrojams ar to, ka skolēnu sastāvs bija vairumā latvieši, kas nebija tik radikāli noskaņoti.

Dzīves dārdzība auga ļoti ātri, bet algas visiem bija tās pašas. Lai gan bija izstrādāts budžets un iesniegts Izglītības komisāriātam lūgums segt 1917./18. māc. gada deficītu, tomēr nekādu seku tam nebija, un materiālais stāvoklis kļuva kritisks. Tālāk nāca dekrets par visu skolu nacionālizāciju un pēdīgi paziņojums, ka Izglītības komisāriāts ar nākošo (1918./19.) mācības gadu nodibina Tverā pats savu kultūrtechnikas skolu.

Pa tām starpām Tverā sāka izplatīties dažādas pretrunīgas ziņas par Rīgas un Latvijas apstākļiem. No vienas puses, ka tur jau varot mierīgi strādāt un varot visu ko dabūt pirkt, bet no otras — ka vācieši latviešus briesmīgi nospiežot. Tomēr fakts bija tas, ka gandrīz visi latviešu skolēni bija jau aizbraukuši caur Pliskavu uz dzimteni un nevarēja zināt, vai tie maz atgriezīsies atpakaļ uz Tveru, un noteiktas ziņas par apstākļiem Latvijā arī no tiem nevarēja saņemt. Tamdēļ nolēma, ka J. Ozoliņam jābrauc uz Rīgu un jārauga nokārtot ar vācu okupācijas iestādēm jautājums par skolas atgriešanos Rīgā ar nākošo 1918./19. māc. gadu.

Lai gan pēc Brestas miera noslēgšanas Maskavā darbojās vācu sūtniecība, kas izdeva atļaujas iebraukšanai Latvijā, tomēr uz aprīli iesniegto lūgumu vairāk kā mēnesi nebija nekādas atbildes, tamdēļ J. Ozoliņš izbrauca tāpat kā visi skolēni uz savu risku bez kādām atļaujām, apsolvoties tūlīņ ziņot par izredzēm Rīgā. Ar dažu skolēnu palīdzību laimīgi pārkļuvis pie Pliskavas robežu un izgājis Pliskavas karantīnu, tas jūnija sākumā ieradās Rīgā.

Izrādījās, ka izredzes atgriezties ar visu skolu uz Rīgu bija ļoti mazas. Toreizējais okupētā apgabala skolu lietu vadītājs Makenzens (slavenā vācu ģenerāļa Makenzena brālis) asi noraidīja J. Ozoliņa lūgumu, jo latviešu skolas atvēršana Rīgā nesaskanēja ar vācu nodomiem. J. Ozoliņš griezās pēc palīdzības pie zvērinātā advokāta Ā. Krastkalna, kam toreiz bija liels iespaids pie vācu okupācijas iestādēm, bet arī Ā. Krastkalna lūgumu J. Ozoliņa lietā Makenzens bija īsi noraidījis. Tad Ā. Krastkalns ar noraidīto lūgumu ieradās personīgi pie

Makenzena un pēc stingras sarunas ar lielām pūlēm izdabūja Makenzena piekrišanu. Jāaizrāda, ka atļaujas dabūšana atvērt Rīgā tehnisku vidusskolu ir vienīgi Ā. Krastkalna nopelns, kas šeit bija stingri uzstājies par latviešu lietu, pie tam iepriekš nemaz nepazīdams tās personas, kuŗu labā tas uzstājās.

Tikko J. Ozoliņš bija saņēmis no Ā. Krastkalna garantiju, ka Makenzens atļaus skolai atgriezties Rīgā, tas steidzās caur Rēzekni uz Tveru pēc savas ģimenes ar paziņojumu, lai visi citi brauc uz Rīgu. Bet pa to laiku bija pagājis vairāk kā mēnesis no J. Ozoliņa izbraukšanas no Tveras, un lai gan J. Ozoliņš ar paziņām bija ziņojis par savu darbību Rīgā, tomēr šīs ziņas Tverā nebija saņemtas. Tamdēļ dabīgi, ka Tverā no nezinašanas radās uztraukums un nolēma, ka Ā. Grinbergam jābrauc uz Rīgu pēc ziņām. Tā kā pa to starpu Maskavā bija atklāta Baltijas bēgļu revakuācijas komiteja, no kuŗas kā pārstāvis ieradās arī Tverā viens vācu leitnants, tad Ā. Grinbergs no tā dabūja atļauju iebraukt Rīgā un atgriezties atpakaļ uz Tveru. Ar šo atļauju tas caur Pliskavas karantīnu ieradās Rīgā pāris dienas pēc Ozoliņa aizbraukšanas uz Tveru.

Citi Tverā palikušie latviešu skolotāji tad arī cits pēc cita izbrauca uz Rīgu gan ar bēgļu ešloniem, gan uz savu risku. izņemot J. Zubānu, kas uzņēmās uzraudzīt Tverā palikušo skolas inventāru un pie pirmās izdevības atgādāt to uz Rīgu. Tas pieņēma vietu Tveras gub. hidrotehniskā nodaļā un uz pēdējās uzaicinājumu saorganizēja kultūrtechnikas skolas pēdējo klasi Tverā palikušiem Rīgas kultūrtechnikas skolas audzēkņiem. Kā pēdējie ieradās Rīgā oktobra sākumā J. Šinka un darbvedis J. Mālītis ar skolas dokumentiem. Pēdējais, ievietots Rīgas karantīnā, saslima ar tīfu un nomira.

Ā. Krastkalnam Makenzens bija izteicis tikai savu principiālo piekrišanu tehniskas skolas atvēršanai Rīgā. Par skolas veidu un statūtiem, mācības laiku, plāniem, programmām u. c. bija jāvienojas vēlāk. Kā pilnvaroto sarunu vešanai ar Makenzenu Būvtechniskā sabiedrība ievēlēja M. Vegneru, uzņemot to savu biedru skaitā. Te nu izrādījās, ka Makenzens ne par ko neatļauj Rīgas kultūrtechnikas skolas kā krievu skolas turpinājumu Rīgā, bet liek priekšā to pārveidot pēc Prūsijas 1908. g. 1. VI. apstiprināto „Baugewerkschule“ parauga un nosaukt to par teknikumu.

Būvtehniskā sabiedrība tad arī nolēma atvērt Rīgā Teknikumu ar 2 nodaļām: mērniecības-kultūrtehnikas un būvniecības. Pirmajai nodaļai ņēma par paraugu Vācijas teknikumus, pēc kuŗiem bija paredzēti mērniecības nodaļā 4 semestrus ilgš mācības laiks, pie kam kā virsbūve šai nodaļai bija kultūrtehnikas nodaļa ar piekto semestri. Šī nodaļa tad arī bija agrāko Politehnisko kursu kultūrtehnikas nodaļas un vēlākās kultūrtehnikas vidusskolas tiešš turpinājums; viņā varēja turpināt un nobeigt savu izglītību visi līdzšinējās kultūrtehnikas skolas audzēkņi. Būvniecības nodaļai par pamatu ņēma Štetines „Baugewerkschule“. Šī nodaļa pēc savas programmas cieši saskanēja ar bijušo Politehnisko kursu būvniecības nodaļu.

Izstrādātos statūtus un stundu plānus līdz ar skolotāju sarakstu iesniedza Makenzenam apstiprināšanai līdz ar lūgumu apstiprināt J. Ozoliņu par Teknikuma vadītāju. Uz šo lūgumu Būvtehniskā sabiedrība saņēma 1918. g. 25. IX. ar Makenzena parakstu šāda satura rakstu:

„Būvtehniskās sabiedrības pilnvarotam dipl. inž.
M. Vegneram.

Ar šo Būvtehniskai sabiedrībai tiek izsniegta katrā brīdī atsaucama atļauja atvērt teknikumu ar nosaukumu „Būvtehniskās sabiedrības Technikums Rīgā“. Saskaņā ar iesniegumu mācības valodai jābūt vācu. Par Teknikuma vadītāju tiek apstiprināts būvinženiers Jānis Ozoliņš ar noteikumu, ka viņš katru brīdi var tikt atcelts. Tāpat līdz turpmākam tiek pielaiستی visi priekšā stādītie mācības spēki. Mācības plāni un statūti tiek apstiprināti ar pārmaiņām pēc notikušās vienošanās. Skolas kārtība un noteikumi izstrādājami pēc Prūsijas 1908. g. 1. VI. apstiprināto būvamatniecības skolu (Baugewerkschule) iekārtas un darbības priekšrakstu parauga un iesniedzami līdz 1. okt.

Šī atļauja derīga tikai 1918./19. māc. gadam un viņas atjaunošanai iesniedzams lūgums līdz 1919. g. 1. III.“

Bez tam personīgās sarunās izdevās dabūt Makenzena piekrišanu, ka pārejas laikmetā, kamēr skolēni vēl pietiekoši ne-

pārvalda vācu valodu, var izlietot kā palīga līdzekli arī latviešu valodu.

Tā kā 1915. gadā Rīgā noīrētās telpas Elizabetes ielā 55 tagadējiem apstākļiem būtu bijušas pārāk mazas un neērtas, tad jau gadu iepriekš vēl Tverā J. Ozoliņš stājās sakarā ar Mironova kdzi Pēterpilī ar nolūku pirkt Sabiedrības skolu vajadzībām bijušās Mironova komercskolas namu Alberta ielā 10. Tā kā sarunas juridisko jautājumu noskaidrošanas pēc ieilga, bet skolas darbus vajadzēja sākt, tad teknikumu atvēra šais telpās pagaidām uz nomas līguma pamata, izdarot tur nepieciešamos remonta darbus un turpinot pirkšanas sarunas, kuŗas pārtrauca lielnieku iebrukums Rīgā.

Skolas inventārs, kas 1915. gadā, skolu evakuējot, palika Rīgā, bija no kara spēka pa daļai iznīcināts, pa daļai sabojāts, tamdēļ vajadzīgo inventāru un mācības līdzekļus iegādāja, nopērkot visu bijušās Millera reālskolas inventāru un no jauna iegādājot visu ģeodaizijas kabinetu.

1918./19. māc. gada I. pusē Technikumā darbojās šādi mācības spēki: inž.-techn. Ādolfs Bilkens, inž.-techn. Pēteris Birkmanis, doc. inž. Alvils Buchholcs, mērn. inž. Jānis Ertels, inž.-arch. Pauls Kampe, stud. Ādolfs Kirsteins, inž. Ansis Grīnbergs, inž.-techn. Nikolajs Malta, inž.-arch. Augusts Malvess, inž.-techn. Pēteris Nomalis, inž. Jānis Ozoliņš, cand. jur. Verners Tepfers, inž.-arch. Teofils Tīfs un inž. Maksimiliāns Vegners. Direktora pienākumus izpildīja Jānis Ozoliņš, inspektora — Ansis Grīnbergs.

Technikums iesāka savu darbību 21. oktobrī, noturot iepriekš 18. un 19. okt. uzņemšanas pārbaudījumus. Tā kā Technikuma programma atšķīrās no kultūrtechnikas skolas programmas ar to, ka kultūrtechniķi šeit bija kā V. semestris virs mērniekiem, tad bijušie kultūrtechniķi bija visās klasēs jāapvieno ar mērniekiem, un tā kā mērniekiem šeit bija uzņemti daži jauni priekšmeti un iepriekšējā māc. gadā Tverā, lielnieku režīmā laikā, skolēni mācības bija vāji piesavinājušies, tad atvēra tikai pirmos 3 semestrus, resp. klases. Tā tad mērniecības nodaļā darbojās I. klase ar 42 skol., II. — ar 37 skol. un III. — ar 60 skol. un no jauna I. arch.-inženieru klase ar 59 skol. un sagatavošanas klase ar 42 skol.; pavisam 5 klases

ar 240 skolēniem, pie kam vecākās klasēs bija gandrīz vienīgi bijušās kultūrtechnikas skolas skolēni no Tveras laikiem.

Mācības notika pa lielākai daļai latviešu un pa daļai arī krievu valodā. Lai radītu illūziju, ka Technikums cenšas pāriet uz vācu valodu, tad mācot līdzās latviešu vai krievu termiņiem deva arī vācu nosaukumus.

Tādā garā darbība norisinājās līdz Latvijas valsts proklamēšanai, kas Technikumā tika atzīmēta 19. XI. ar inspektora šim momentam piemērotu runu un skolas darbu pārtraukumu uz 1 dienu. Pēc tam darbi turpinājās tādā pat garā tālāk, izņemot tikai to, ka mācot vairs nepielietoja vācu terminus.

Decembra mēnesī, kad lielinieki tuvojās Rīgai, starp citām kara spēka vienībām sāka organizēties arī Studentu rota, kurā ņēma aktīvu dalību un kopā ar to atkāpās uz Liepāju no Technikuma mācības spēkiem inž.-techn. Pēteris Birkmanis un no skolēniem: Otto Cielēns, Evalds Drone, Harrijs Eglītis, Arvīds Gemsts, Eduards Kalniņš, Morics Kripēns, Alberts Leitīns un Kārlis Treziņš. Visi tie apbalvoti ar Triju zvaigžņu ordeni un paaugstināti par leitnantiem; bez tam Otto Cielēns par nopelniem kaujās apbalvots ar Lāčplēša ordeni. Harrijs Eglītis vēlāk pēc atgriešanās uz Rīgu saslima ar tīfu un nomira.

Tā kā Pagaidu valdības laikā 1918. g. decembra mēnesī pilsētas skolu kollēģijā ierosināja jautājumu atvērt Rīgā vairāk vidējo mācības iestāžu un starp tām arī vienu vidējo tehnisko skolu, Būvtechniskā sabiedrība iesniedza decembra beigās lūgumu pārvērst viņas Technikumu par pilsētas mācības iestādi. Šo jautājumu skolu kollēģija nepaspēja izšķirt, jo 1919. g. 3. I. Rīgu ieņēma lielinieki. Tomēr sarunas ar Rīgas pilsētas valdi turpināja, pie kam no pilsētas puses sarunas veda domnieks Alfreds Andersons. Rezultātā vienojās, ka Būvtechniskās sabiedrības Technikums pārvērsas pagaidām par pilsētas Technikumu ar 2 nodaļām: mērnieku-kultūrtechniķu un inženieru-architektu. Priekšgalā būtu Technikuma direktors J. Ozoliņš un viņam būtu 2 palīgi — nodaļu vadītāji: Ansis Grīnbergs mērn.-kultūrtechn. nodaļas vadītājs un Alfreds Andersons inž.-architekt. nodaļas vadītājs. Līdz ar to Technikums pāriet uz pilsētas amatnieku skolas telpām Suzdaļas ielā (tagad Gaiziņielā) Nr. 3. Uz šīs vienošanās pamata tad janvāra mēn. otrā

pusē visu Technikuma inventāru un mācības līdzekļus pārvietoja uz jaunajām telpām.

Tā kā tagad nebija vairs vācu spaidi, tad atjaunoja visas bijušās kultūrtechniskās skolas klases, arī ceturtais klases, pie kam vecākās, t. i. trešās un ceturtais mērnieku klases par sevi un kultūrtechniķu par sevi; bez tam izdarīja jaunu skolēnu uzņemšanu pirmās klasēs un sagatavošanas klasē, jo radās daudz jaunu skolēnu, kas līdz šim vācu ierobežojumu pēc nebija varējuši ierasties. Arī semestru sistēmas vietā atjaunoja agrāko skolas gada iekārtu.

Tā tad 1918./19. māc. gada II. pusgadā (lielinieku laikā) darbojās: 1) mērn.-kultūrtechniķu I. klase — jaunākais semestris (27 skol.), 2) mērn.-kultūrtechn. I. klase — vecākais semestris (20 skol.), 3) mērn.-kultūrtechn. II. klase (36 skol.), 4) mērnieku III. klase (15 skol.), 5) kultūrtechniķu III. klase (20 skol.), 6) mērnieku IV. klase (12 skol.), 7) kultūrtechniķu IV. klase (12 skol.), 8) inž.-architektu I. klase — jaunākais semestris (42 skol.), 9) inž.-architektu I. klase — vecākais semestris (29 skol.), 10) sagatavošanas klase — jaunākais semestris (43 skol.) un 11) sagatavošanas klase — vecākais semestris (47 skol.); kopā 11 klases ar 302 skolēniem.

Kā mācības spēki šinī semestrī Technikumā darbojās: 1) būvinž. Alfreds Andersons, 2) Jēkabs Bernsons, 3) inž.-techn. Ādolfs Bilkens, 4) būvinž. Alvilis Buchholcs, 5) cand. fil. Konstantins Černišovs, 6) agr. Jānis Eglītis, 7) inž.-techn. Roberts Ekmanis, 8) mērn.-inž. Jānis Ertelis, 9) Cand. astr. Eduards Gēliņš, 10) būvinž. Ānsis Grīnbergs, 11) inž.-arch. Pauls Kampe, 12) Ādolfs Kiršteins, 13) būvinž. Aleksandrs Ūze, 14) cand. jur. Kārlis Kurševics, 15) agr. Ārturs Linkovičs, 16) zvēr. mērn. Aleksandrs Loze, 17) inž.-tech. Nikolajs Malta, 18) inž.-arch. Augusts Malvess, 19) inž.-techn. Pēteris Nomalis, 20) būvinž. Jānis Ozoliņš, 21) Oskars Ozols, 22) Dr. Augusts Pētersons, 23) inž.-arch. Augusts Raisters, 24) Arvīds Smilģa, 25) agr. Jānis Šinka, 26) Miķelis Štāls, 27) inž.-arch. Teofilis Tīfs un 28) būvinž. Maksimiliāns Vegners.

Lai gan Technikums šinī laikā skaitījās par Padomju valdības iestādi, tomēr lielinieki no sākuma skolas iekšējās darīšanās neiejaucās. Viņu režims bija jūtams tikai ārējās nedrošības sajūtas dēļ, ka katru var kaut kuŗu nakti saņemt, aiz-

vest un nošaut, kā arī pārtikas vielu trūkumu dēļ. Tā kā lielnieki izdalīja skolām auzu pārslas tumes vārīšanai un viņu valdīšanas laiks bija īss, tad pārceist to izdevās, salīdzinot ar Tveras apstākļiem, daudz vieglāk.

Lielas briesmas draudēja Technikumam, kad lielnieki izsludināja vispārīgu mobilizāciju un iesauca visus noteikta vecuma vīriešus. Daudz izveicības un enerģijas vajadzēja izlietot Technikuma vadītājam J. Ozoliņam, līdz viņam izdevās pārliecināt attiecīgās personas — lielnieku varas vīrus, ka tiem izdevīgāk izmantot Technikuma absolventus viņu speciālitātē produktīvā darbā, nekā sūtīt tos uz fronti; ka lielniekiem nebūs taču vienmēr jākaņo, bet ka tiem vajadzēs strādāt arī ražīgu darbu un ka tur tad vajadzēs dažādu labi sagatavotu speciālistu. Tādā veidā J. Ozoliņam tiešām izdevās panākt to, ka visus iesaušanas gados stāvošos Technikuma skolotājus un audzēkņus ieskaitīja par mobilizētiem un piekomandētiem Zemkopības komisāriātam Technikumā mācību turpināšanai.

Šīs J. Ozoliņa pūles Technikuma labā vēlāk radīja viņam pašam ļoti daudz nepatīkšanu, jo tika no citas puses vēlāk atēlotas tā, it kā J. Ozoliņš to panācis ar to, ka tas bijis lielnieku piekritējs un labās attiecībās ar šiem lielnieku vīriem.

Lielnieku iejaukšanās Technikuma iekšējā dzīvē iesākās maija sākumā ar to, ka tie iecēla (12. V. 19.) 2 skolēnus par Technikuma komisāriem, kuriem bija jāseko tiklab skolotājiem, kā skolēniem; pēc tam noteica, ka pārceļšanas un beigu pārbaudījumi atceļami un skolēni pārceļami ar vienkāršu balsošanu kopīgā sapulcē.

Šinī pavasarī bija pirmais techniķu izlaidums. Technikumu nobeidza 12 kultūrtechniķi: 1) Kārlis Ānitens, 2) Rudolfs Bork-Putniņš, 3) Pēteris Briģis, 4) Oskars Jaunzems, 5) Jānis Kampars, 6) Edgars Kopmanis, 7) Herberts Lorencs, 8) Voldemārs Luskis, 9) Mārtiņš Matulis, 10) Jānis Pankulis, 11) Ārvids Plūmanis un 12) Rudolfs Vegers un 11 mērnieki: 1) Jānis Biķis, 2) Eriks Bušmanis, 3) Jānis Kļaviņš, 4) Ārvids Laucis, 5) Pēteris Melķis, 6) Jāzeps Mežulis, 7) Jānis Motte, 8) Roberts Puzulis, 9) Voldemārs Skalbiņš, 10) Gotfrīds Teivens un 11) Rudolfs Zariņš.

Pēc teorētisko darbu beigšanas skolēni aizgāja vasaras praksē. Praktisko darbu veikšanai mērnieku-āgronomu un

kultūrtechniķu nodaļai Technikuma rīcībā nodeva pilsētas Ogresgrīvas muižu. Tā kā muižas ēkas bija stipri izpostītas, tad turp izsūtīja arī inž.-architekt. nodaļas skolēnus izdarīt vajadzīgos remonta darbus tiklab pašā Ogresgrīvas muižā, kā arī Ogres mežziņa mājā, kur arī bija paredzēta praktikantu apmešanās.

Visi praktikanti, izkļuvuši no spiedīgiem Rīgas apstākļiem, ķērās pie darba: būvnieki arch. Ā. Raistera vadībā piegādāja ap 100 mucu portlandcimenta, lielu daudzumu dēļu un citu būvmateriālu un iesāka remonta darbus: laboja bojātās sienas un jumtus, lika izplēstās grīdas u. t. t. Mērniki-agronomi un kultūrtechniķi agronoma J. Šinkas vadībā ārdīja ārā un līdzināja muižas dārzā celtās blindāžas, apraka augļu kokus, ierīkoja un apsēja lecekļus un sakņu dārzus, iestrādāja laukus un iesēja vasaras labību. Visu skolēnu pārraudzība bija uzdots direktora palīgam Ā. Grīnbergam.

Praktikantu grupa tā nodzīvoja Ogrē līdz lielinieku izdzīšanai no Rīgas. Pēc Rīgas atstāšanas lielinieki atkāpās gan pa dzelzceļu, gan pa zemes ceļu un apstājās pie Ogres, kur Technikuma praktikanti bija liecinieki dažam labam interesantam vēsturīgam skatam un uztraucošam momentam. Ogresgrīvas muižu desorganizētie lielinieki izlaupīja, pie kam galdnieku D. Barbaku un skolēnu Brakmani tikko nenošāva un Ā. Grīnbergs tikai laimīga gadījuma dēļ izglābās no nāves.

Dažas dienas pēc lielinieku izdzīšanas Technikuma telpās ieradās kāds vācu leitnants, pieprasīja un noņēma visus skolas un skolēnu dokumentus, kas tanī brīdī glabājās kancelejā. Tā kā dzelzs divīziju drīz piespieda atstāt Rīgu, tad šos dokumentus neizdevās dabūt atpakaļ. Tamdēļ tagad Technikuma arhīvos nav gandrīz nekādu dokumentu par okupācijas un lielinieku laiku.

Pēc lielinieku izdzīšanas Niedras valdības laikā Technikums skaitījās atkal par Būvtechniskās sabiedrības privātipašumu un lielinieku piešķirtā Ogresgrīvas muiža pārgāja atpakaļ agrākā rentnieka rokās. Lai glābtu lielinieku laikā iegādāto muižas inventāru un līdz ar to iegūtu vietu Technikuma vasaras praktiskiem darbiem, Būvtechniskā sabiedrība mēģināja stāties sakaros ar foreizējo Zemkopības ministriju, bet nenoteikto politisko apstākļu dēļ bez sekmēm.

Tad Būvtechniskā sabiedrības valde savā 1919. g. 28. VI. sēdē nolēma, ka ievērojot nenormālos apstākļus un to, ka ar skolas naudām vien nav paredzams segt Technikuma izdevumus, rudens semestrī Technikumā darbus neuzsākt, ja to nebūtu iespējams pārvērst par valsts mācības iestādi, vai ja vismaz iztrūkums netiktu segts ar valsts līdzekļiem.

Tā kā pēc landesvēra sakaušanas un Pagaidu valdības atgriešanās no Liepājas politiskais stāvoklis sāka noskaidroties, tad Būvtechniskā sabiedrība kopā ar Technikuma skolotāju personālu griezās 1919. g. 19. VII. pie Pagaidu valdības Izglītības ministrijas ar lūgumu pārvērst Technikumu par valsts mācības iestādi un piešķirt tam vasaras praktisko darbu veikšanai kādu no valsts muižām, aizrādot uz to, ka Būvtechniskai sabiedrībai, kā privātai iestādei, nav tik daudz līdzekļu, lai varētu skolu kārtīgi nostādīt un apgādāt ar mācības līdzekļiem, kā arī iekārtot priekšzīmīgu saimniecību praktiskiem darbiem. Pie tam iesniedzēji izteica vēlēšanos, lai piešķirtu Technikumam Vec- vai Jaun-Platoni, kurai ir ērta satiksme ar Rīgu, pietiekoša zemes platība un laba situācija un zemes virsus dažādība skolēnu praktiskiem darbiem. Lūgumam bija pievienots arī 1919. gada II. pusgada budžets ar paredzamo iztrūkumu.

Līdz ar raksta iesniegšanu veda sarunas ar arodu skolu nodaļas vadītāju, pie kam noskaidrojās, ka Izgl. Min. no savas puses nāk pretī, cik vien iespējams Būvtechniskās sabiedrības un skolotāju personāla lūgumam. Tā ar 1919. g. 24. VIII. rakstu Izglītības ministrija paziņo, ka tā nodod Būvtechniskās sabiedrības lietošanā bijušās Nikolaja ģimnāzijas telpas Valdemāra (toreiz Nikolaja) ielā Nr. 1-c. Tālāk ar 1919. g. 29. VIII. rakstu tā paziņo, ka dažādu tehnisku šķēršļu dēļ Izgl. ministrijai nav iespējams jau tekošā mācības gadā pārvērst Technikumu par valsts mācības iestādi, bet ir jau spērusi attiecīgus soļus, lai dabūtu savā rīcībā kādu valsts muižu, kurā tad varētu pagaidām nodot Technikuma vajadzībām. Budžetā paredzamo iztrūkumu ministrija ir ar mieru segt, izsniedzot palīdzības, katru reizi iepriekš pārliecinoties par prasāmās summas nepieciešamību.

Dabūjusi no ministrijas šādu nodrošinājumu, Būvtechniskā sabiedrība ķērās pie darba: iztīrīja jaunās telpas, kas pa visiem caurumiem bija atradušās caur spēka rīcībā, pārveda

savu skolas inventāru no pilsētas amatnieku skolas telpām, saveda kārtībā šeit pārpalikušo inventāru un uzaicināja, lai pieteicas jauni skolēni un vecie lai pārreģistrējas. No veciem skolēniem daudzi pa vasaras starplaiku bija iestājušies kaŗa spēkā, labprātīgi sekodami Pagaidu valdības uzaicinājumam. Skolas darbu sākumā 1919. g. 18. IX. bija pieteikušies pavisam 230 skolēni, no kuŗiem 84 atradās kaŗa dienestā.

Nolēma atvērt sagatavošanas klasi, I. un II. inž.-architektu klasi un visas 4 kultūrtechnikas klases, pie kam skolēni, kas pieteikušies uz mērnieku-aģronomu klasēm, ieskaitāmi pagaidām kultūrtechnikas klasēs un tikai vēlāk pēc iztrūkstošo priekšmetu nolikšanas ieskaitāmi galīgi šais klasēs. Pēc darbu sākšanas pienāca klāt vēl daži skolēni, tā kā Bermonta uzbrukumam sākoties Technikumā bija jau visas 7 klasēs pavisam 270. skolēnu.

1919. g. 17. IX. p.aidagōgu sēdē par Technikuma pārzini vienbalsīgi ievēlēja J. Ozoliņu un par viņa palīgu Ā. Grīnbergu, kuŗus Izglītības ministrija ar 1919. g. 3. X. rakstu arī apstiprināja šinīs amatos.

Nodarbošanās tomēr drīz bija jāpārtrauc, jo pa Bermonta uzbrukuma laiku, sākot ar 1919. g. 9. X. Technikuma ēka atradās zem ienaidnieka lielgabalu uguns, no lādiņiem tā tika dažās vietās bojāta un galvenā fasādē gandrīz vai visi logi izsisti. Vēl tagad galveno ieejas durvju labajā pusē sienā ir aizmūrēta 3-collīga granāta, kas tur bija ieurbusies, bet nebija plīsusi.

Pa šo laiku skolotāju vienu daļu mobilizēja, un atlikušie iestājās pilsētas aizsardzības rotā un gāja kaŗeivju vietā apsargāt kaŗa materiālu noliktavas. Ārī ļoti daudz skolēnu iestājās armijā un kaŗa skolā, pie kam gandrīz visi brīvprātīgi, jo patriotiskais savilņojums skolēnu starpā bija liels. Ienaidnieku izdzenot no Kurzemes uz Lietavas robežām, krita I. inž.-architektu klases audzēknis Hermanis Šlabje.

Tā kā darbi bija pārtraukti un skolas naudas vairs neienāca, tad Būvtechniskai sabiedrībai pietrūka naudas, ko maksāt skolotājiem algas. Tamdēļ p.aidagōgu padome nolēma griezties pie Izglītības ministrijas, kas tolaiku atradās Cēsīs, ar lūgumu izmaksāt algas no valsts līdzekļiem, kā tas bija apsolīts 29. VIII. rakstā, un Būvtechniskā sabiedrība iesniedza

pārskatu par Teknikuma materiālo stāvokli un viņa inventāra sastāvu, lai paātrinātu Teknikuma pārņemšanu valsts rīcībā.

Uz šo rakstu Būvtechniskā sabiedrība 1919. g. 24. X. saņēma no Izglītības ministrijas atbildi, ka Teknikuma galīgās pārņemšanas formālītātes ietilgs grūtās satiksmes un kuŗa darbības dēļ, kālab līdz ar šā raksta saņemšanu Rīgas Teknikums būtu jāuzskata, kā pagaidām pārņemts valsts rīcībā. Viss inventārs pēc Rīgas Būvtechniskās sabiedrības iesniegtiem sarakstiem pāriet līdz ar šo valsts lietošanā un rīcībā, bet paliek līdz galīgai faktiskai pārņemšanai Būvtechniskās sabiedrības atbildīgā pārziņā.

Līdz ar to Izglītības ministrija sāka kārtīgi maksāt skolotāju algas no saviem līdzekļiem.

Pēc Bermonta izdzīšanas darbus atjaunoja tikai 24. XI., jo pirms skolas darbu sākšanas bija jāizlabo no ienaidnieka lodēm Teknikuma ēkai nodarītie bojājumi, galvenā kārtā jāieliek izdauzītās logu rūtis kopskaitā 106. Bez tam bija jāizziņo laikrakstos darbu sākums ar tādu aprēķinu, ka uz laukiem izbraukušie skolēni varētu ziņojumu saņemt un laikā ierasties Rīgā.

Tā kā skolēnu lielā daļa atradās armijā, tad vecākās klasēs ieradās maz skolēnu un darbus atjaunoja tikai sagatavošanas klasē, I. un II. inž.-architektu klasē un I. un II. kultūrtechnikas klasē, pavisam 5 klasēs ar 166 skolēniem. Ņemot vērā traucējumus mācību pirmo pusgadu pagarināja līdz 1920. g. 1. martam.

Pa to laiku jautājums par muižas piešķiršanu Teknikumam, ko Izglītības ministrija tik silti atbalstīja, sastapa stingru pretestību Zemkopības ministrijā, kuŗa ne tikai atteicās piešķirt Teknikuma vajadzībām kādu muižu, bet nolēma pati atvērt Rīgā vidējo kultūrtechnikas skolu pēc Teknikuma kultūrtechniskas nodaļas parauga. Tādā veidā Zemkopības ministrija, liegdama Izglītības ministrijai padotam Teknikumam praktisko darbu veikšanai mērnieku-āgronomu un kultūrtechnikas nodaļā attiecīgu zemes gabalu, lai ar to piespiestu Teknikumā minētās nodaļas slēgt, centās noārdīt to, kas bija jau darīts, un radot jaunu līdzīgu skolu, tikai veltīgi tērēja valsts līdzekļus, kā arī savu enerģiju, kuŗas praktiskie rezultāti nāca

redzami tikai pēc dažiem gadiem. Un tas viss notika nevis lietderības labā, bet tikai dažu resoru nepārdomātas rīcības pēc.

Technikuma paidagōgi, pārspriežot šo jautājumu savā 1919. gada 5. XII. sēdē, nolēma izstrādāt attiecīgu memorandu un iesniegt to Izglītības ministram un visām frakcijām Tautas Padomē, bez tam aizrādīt presē uz pastāvošām nesaskaņām resoru starpā. Memoranda izstrādāšanai un tālāk virzīšanai ievēlēja J. Ozoliņu, V. Ducmani un A. Linkoviču.

Nākošajā 1919. g. 16. XII. sēdē V. Ducmanis ziņoja par delegācijas rezultātiem pie Izglītības ministra Kasparsona, no kuŗiem paidagoģu padome taisīja slēdzienu, ka ministrs šaubās, vai Technikuma mērnīeku-agronomu un kultūrtechnikas nodaļa stāvēs savu uzdevumu augstumos, kādos tās katrā ziņā atrastos, ja tās būtu Zemkopības ministrijas pārziņā, kur šim nolūkam esot attiecīgi speciālisti. No tā vērojams, ka Izglītības ministrs Kasparsons jau tad piekritis Technikuma mērnīeku-agronomu un kultūrtechniķu nodaļas slēgšanai. Arī presē šī jautājuma apģaismojums parādījās tikai pa daļai („Latvijas Sargā”), jo daži laikraksti atteicās uzņemt tādus apcerējumus, motivēdami ar to, ka tas varot darīt nelabvēlīgu iespaidu uz sabiedrību.

Tautas Padomes skolu komisija atzina Zemkopības ministrijas rīcību par nelikumīgu, bet ievērojot, ka šis jautājums ir stipri sarežģīts, nodeva to Zemkopības un Izglītības ministrijas kopīgai izšķiršanai.

Pa to starpu Izglītības ministrija bija virzījusi Būvtechniskās sabiedrības iesnieģumu tālāk uz Ministru kabinetu galīģai izlemģšanai. Ministru kabinets tad 1919. g. 29. decembrģ sēdē nolēma atvērt Rīģģ tehnisku vidusskolu kā valsts mģcības iestģdi un uzdot Izglītības ministrijai stģties sakarģ ar Būvtechnisko sabiedrību viņas Technikuma inventģra un mģcības līdzekļu nodoģšanas dēļ valsts rīcģbģ pret atlīdzģību, kuŗģ ieskaitģmi pabalsti, kas līdģ šim jau izsnieģti minētģs sabiedrģbas Technikuma uzturģģšanai.

Tģ tad 1919. gada 29. decembris uzskatģms par Rīģģ valsts technikuma dibinģģšanas dienu.

ģo lēmumu Valsts kanceleģa paziņojuse Izglītģbas ministriģai 1919. g. 31. XII. un Izglītģbas ministriģa Būvtechniskai sa-

biedrībai 1920. g. 8. I. uzaicinādama pēdējo steidzami sūtīt savu pārstāvi uz Ārodu skolu nodaļu attiecīgo pārrunu dēļ. Pēc divreizējas skolas inventāra un mācības līdzekļu novērtēšanas notika vienošanās starp Izglītības ministriju un Būvtechnisko sabiedrību par atlīdzības lielumu un tie pārgāja galīgi valsts īpašumā.

Zemkopības ministrijas meliorācijas pārvalde 1920. gada janvāra sākumā tomēr atvēra savu vidējo kultūrtechnikas skolu ar 26 skolēniem, kaut gan Teknikumā jau bija tāda nodaļa, kur attiecīgā klasē bija 41 skolēns. Ār to nu radās ļoti nenoteikts un nenormāls stāvoklis, jo divas vienādas arodu skolas vienā centrā nebija vēlamas. Ši jautājuma atrisināšanai noturēja vairāk reižu paidagōģu sapulces, kā arī skolas padomes sēdes, kur Izglītības ministrijas arodu skolu nodaļas vadītājs Ā. Vickopfs ierosināja jautājumu par šo nodaļu slēgšanu Teknikumā, motivēdams šo soli ar to, ka Technikuma mērnieku-aģronomu un kultūrtechnikas nodaļai vajadzīga prakse, ko var dot tikai Zemkopības ministrija; pēdējā tomēr noteikti nedod Izglītības ministrijas pārziņā stāvošām skolām muižas praktiskiem darbiem. Apspriežot šo priekšlikumu 1920. g. 17. II. sēdē paidagōģu padome, ņemot vērā, ka Teknikums ir valsts skola, kas padota Izglītības ministrijai, nolēma atstāt šī jautājuma izšķiršanu Izglītības ministrijai un padoties viņas lēmumam.

Sakarā ar mērnieku-aģronomu un kultūrtechnikas nodaļas paredzamo slēgšanu paidagōģu padome tanī pašā sēdē pārrunāja jautājumu par jaunu nodaļu atvēršanu un atzina, ka rūpniecības veicināšanai vēlams atvērt kā ķīmijas, tā arī mēchanikas, resp. elektrotehnikas nodaļu. Ja nebūtu iespējams atvērt abas nodaļas, tad priekšrocība dodama ķīmijas nodaļai, jo ķīmijas tehnoloģijai Latvijas nākotnē būs liela nozīme, pārstrādājot zemes ražojumus lietojamos produktos un vērtīgākās eksportprecēs.

1920. g. 1. III. Technikuma paidagōģu padomes priekšsēdētājs saņēma no Ārodu skolu nodaļas rakstu, kurā tā paziņo Izglītības ministra 1920. g. 28. II. lēmumu, ka mērnieku-aģronomu un kultūrtechnikas nodaļa Teknikumā līdz ar raksta saņemšanu jālikvidē. Līdz ar to Ārodu skolu nodaļa aizrāda, ka likvidējamo nodaļu vietā tūlī jāatver ķīmijas nodaļa, un

tie skolēni, kas nevēlētos sadalīties pa Technikuma citām nodaļām, jāraida uz Zemkopības min. pārziņā esošiem kursiem.

Sakarā ar šo rakstu skolēniem paziņoja par kultūrtechnikas nodaļas likvidēšanu un ķīmijas nodaļas atvēršanu tās vietā un uzaicināja likvidējamo klašu skolēnus pāriet uz ķīmijas nodaļu. Tā kā tikai mazākā daļa bija ar mieru pāriet uz ķīmijas nodaļu, bet atlikušie izteica vēlēšanos pāriet uz inž.-architektu nodaļu, tad atvēra no jauna netikai I. ķīmijas klasi, bet arī inž.-architektu nodaļā pirmajai un otrai klasei parallēlklases.

Vecāko klašu skolēniem vairs nebija iespējams nobeigt savu izglītību. Tā ceturtās klases 12 skolēni gan iesniedza lūgumu, lai atļauj tiem nobeigt kursu un pārdarīt šo lūgumu atbalstīja, tomēr ministrija tam nepiekrīta un noraidīja šos skolēnus uz Zemkopības ministrijas kultūrtechnikas skolu; bet tā kā tur bija atvērta tikai pirmā klase, tad arī tur šie skolēni netika uzņemti.

1920. g. 23. IV. Arodu skolu nodaļa piesūtīja uz Rīgas teknikuma pārdarītāju padomes priekšsēdētāja vārdu šādu rakstu:

„Sakarā ar Rīgas teknikuma galīgu pārņemšanu valsts pārziņā un nepieciešamību arī formēli pārvērst viņu par valsts mācības iestādi, Izglītības ministrijas Arodu skolu nodaļa uzaicina Technikuma pārdarītāju padomi ieteikt no sava vidus vai arī no ārienes divus kandidātus Technikuma pārziņa amatam, lai varētu likt tos priekšā Izglītības ministram apstiprināšanai.“

Pārdarītāju padome iesniedza šo rakstu skolas padomei, jo pēc noteikumiem par skolu padomēm skolas pārdarītāji ievēl skolas padome un paziņoja par to ministrijai. Uz to Izglītības ministrija norādīja, ka tā pārņemdamā Technikumu galīgi valsts īpašumā grib visu iekārtu, to starpā arī Technikuma padomi izveidot no pašiem pamatiem tādējādi, ka tas visvairāk saietas ar arodu skolu paredzēto izbūvi. Tamdēļ tā noraida tagadējās padomes tiesības piedalīties jaunā teknikuma izbūves darbā un lūdz talkā tikai līdzšinējā Technikuma pārdarītāju padomi.

Pārdarītāju padomei izdevās no citas puses noskaidrot, ka Izglītības ministrs Dr. Kasparsons ir pret J. Ozoliņa kandidāturu Technikuma pārziņa amatam, kas, kā vēlāk izrādījās, bija

vedams sakarā ar J. Ozoliņa nesavtīgo darbību Technikuma labā lielinieku laikā, kuŗa acīmredzot bija sagrozītā veidā at-
tēlota Izglītības ministram. Tamdēļ gribēdama redzēt Tech-
nikuma priekšgalā katrā ziņā J. Ozoliņu, kas vienmēr bija pratis
aizstāvēt Technikuma skolotāju un skolēnu intereses, paida-
gōģu padome ievēlēja to par kandidātu pārziņa amatam. Tā
kā bija pieprasīts vēl otrs kandidāts, kas acīmredzot būtu
ticis apstiprināts, tad par otru kandidātu ievēlēja augstskolas
asistentu Eduardu Gēliņu, kas pēc tam būtu atteicies.

Tomēr šī kombinācija neizdevās, jo Izglītības ministrija,
sapradzama lietas patieso stāvokli piespieda Ed. Gēliņu at-
teikties no savas kandidātūras, motivēdama šo soli ar to, ka
Ed. Gēliņš nav techniķis un ieņem štāta vietu Augstskolā, no
kuŗas tas nevēlas šķirties. Pēc vairākkārtīgas sarakstīšanās
un delegātu sarunām ministrija noteikti paziņoja, ka tā J. Ozo-
liņu neapstiprinās par Technikuma pārzini. Tad paidagōģu pa-
dome 1920. g. 15. VII. sēdē ievēlēja par Valsts teknikuma
pārzini būvinženieri Ansi Grīnbergu, kas visus šos gadus bija
J. Ozoliņa tuvākais darba biedrs un kuŗu pabalstīja arī Skolu
departaments, ieteikdams Izglītības ministrim to apstiprināt.
Izglītības ministrs J. Plāķis to tad arī 1920. g. 19. VII. apstipri-
nāja amatā, skaitot no 1920. gada 1. augusta.

Bijušais direktors inž. Jānis Ozoliņš, sarūgtināts par to,
ka to nobīda pie malas un tam ņem iespēju darboties tālāk
tās iestādes priekšgalā, kuŗu tas pats radījis, izveidojis un
izvadījis pa visiem sarežģītiem kuŗa un pēckuŗa apstākļiem
zem dažādām varām, līdz ar šī mācības gada beigām aizgāja
galīgi no Technikuma, pāriedams uz praktisko darbu rūp-
niecībā.

Ar 1920. g. 1. sept. ievēlēts un apstiprināts par inž.-archi-
tiktū nodaļas vadītāju inž. Indriķis Zubāns un par ķīmijas
nodaļas vadītāju inž.-techn. Ādolfo Bilkens. Sakarā ar nodaļu
vadītāju pārdēvēšanu par priekšnieka palīgiem, kā arī ar to,
ka skolā var būt tikai tad 2 priekšnieka palīgi, ja klašu skaits
pārsniedz 12, Technikuma padome 1921. g. 5. VI. sēdē ievē-
lēja par Technikuma priekšnieka palīgu ar uzdevumu vadīt
būvniecības nodaļu inž. Indriķi Zubānu. Tā kā Technikumā
bija tikai 9 klases, bet ar jauno mācības gadu klašu skaits
būtu palielinājies vismaz līdz 12 un ķīmijas nodaļa sakarā ar

jaunu laboratoriju iekārtošanu atradās organizēšanas stāvoklī, padome lika priekšā apstiprināt arī Ādolfu Bilkenu par priekšnieka palīgu, skaitot no 1921. g. 1. IV. vai vismaz no jaunā skolas gada sākuma, t. i. 1. VII. Izglītības ministrija apstiprināja I. Zubānu ar 1921. g. 13. VI. rakstu par priekšnieka palīgu, skaitot no 1921. g. 1. IV., bet Ā. Bilkenu ar 1921. g. 20. X. rakstu atstāja par ķīmijas nodaļas vadītāju arī nākošajā mācības gadā.

1921. g. pavasarī Latvijas Augstskolas lauksaimniecības fakultāte bija ierosinājusi jautājumu par Teknikuma ēkas nodošanu viņas vajadzībām. Augstskolas pārstāvjiem bija izdevies pārliecināt Izglītības ministru A. Daugi, ka Teknikuma telpas ir vajadzīgas Augstskolai un tas 1921. g. 5. VIII. sasauca ministrijā apspriedi, kur piedalījās tiklab Augstskolas kā Teknikuma pārstāvji, bet pēc asām debatēm jautājumu tomēr neizšķīra, jo nevarēja atrast telpas, kur tādā gadījumā ievietot Technikumu. Aiz ša iemesla jau varēja domāt, ka šis jautājums ir izbeigts, kad 1921. g. 24. X. Teknikums saņēma paziņojumu, ka tam savas telpas nekavējoties jānodod Augstskolas lauksaimniecības fakultātei.

Radās ļoti kritisks un uztraucošs stāvoklis. Noturēja vairāk gan paidagōgu, gan vecāku, gan skolas padomes sēdes, kur pieņēma protesta rezolūcijas, kuŗas iesniedza tiklab Izglītības ministram, kā Ministru prezidentam un citiem kabineta locekļiem, kā arī nodrukāja presē. Tomēr nekas nelīdzēja — Augstskola jau sāka rīkoties pa Technikumu, kā pa savām mājām. Tā izbūvēja nodegušajā starpbūvē ķīmijas laboratoriju, sadalīja telpas starp vairāk lektoriem, kas janvārī sāka ierasties līdz ar studentiem un gribēja sākt strādāt. Technikumam uzdeva meklēt sev telpas privātmājās; apskatīja arī vairāk namu, bet nekur nevarēja atrast cik necik noderīgu namu skolas vajadzībām.

Jautājums nonāca pēdīgi Ministru kabineta izšķiršanai. 1922. g. 21. II. Ministru kabinetu sēdē, kur bija uzaicināti arī Augstskolas rektors un Teknikuma direktors, Ministru prezidents nel. S. Meijerovics aizrādīja, ka Teknikums šinīs telpās ir jau tik tālu iekārtojies, ka to vairs nevar no turienes kustināt un ka nekur nav brīvas tik lielas telpas, kādas Technikumam vajadzīgas, un tamdēļ lika priekšā atstāt Techni-

kumu vecās telpās, noraidot Augstskolas prasības. Šādu lēmumu tad arī pieņēma. Pēc tam tad Technikums pārņēma Augstskolas izbūvēto laboratoriju un ierīkoja tur ķīmijas nodaļai tehnisko laboratoriju.

Ar 1921./22. māc. gadu Technikumā atvēra mēchanikas nodaļu, kur uz pirmo klasi pieteicās 75 skolēni, tā kā bija jāatver 2 parallēlklases, bez tam 33 uz II. klasi pārceltie būvniecības nodaļas (kā tagad sauca inž.-architektūras nodaļu) skolēni izsacīja vēlēšanos pāriet mēchanikas nodaļā un tamdēļ reizē ar abām pirmajām klasēm atvēra arī 1 otro klasi. Šinī nodaļā jau no paša sākuma skolēni sadalījās pa 3 nozarēm: mašīntehnikas, tehnoloģijas un elektrotehnikas. Pēdējā nozare ar laiku pamazām izveidojās par pilnīgi patstāvīgu elektrotehnikas nodaļu.

Jaunu skolēnu pieplūdums mēchanikas, kā arī elektrotehnikas un būvniecības nodaļā visus šos gadus ir bijis tik liels, ka sākot ar 1922./23. māc. gadu ievēda jauniem skolēniem sacensības pārbaudījumus latviešu valodā, rakstos un grammatikā, aritmetikā, alģēbrā un brīvrokas zīmēšanā. Šie pārbaudījumi notiek pavasarī tūlī pēc pamatskolas slēgšanas un rudenī pirms mācību sākšanās pirmās klasēs.

Ievērojot praktisko darbu lielo nozīmi, skolēnu sagatavošanai tiešai dzīvei, līdz ar nodaļu izveidošanu piegriezta vērtību arī darbnīču iekārtošanai pašā Technikumā. 1921./22. māc. gadā iekārtoja galdniecības darbnīcu, ar 1922./23. māc. gadu sāka iekārtojot mēchanisko darbnīcu un ar 1923./24. māc. gadu arī elektrotehnikas laboratorijas. Tāpat ar 1922./23. māc. gadu sāka vākt materiālus un organizēt skolas tehnoloģisko muzeju.

Skolēniem jābūt pēc iespējas praktiski sagatavotiem dzīvei, tamdēļ ar nodarbošanos Technikuma darbnīcās vien nepietiek. Lai tie iepazītos labāk ar tiešo dzīvi un darba organizāciju, tiem jānostrādā katru vasaru apm. 2 $\frac{1}{2}$ —3 mēneši praktiskā darbā vai nu uz dzelzceļiem, vai būvēm, vai kādā rūpniecības uzņēmumā. Šī vasaras prakse ir obligātoriska visiem Technikuma audzēkņiem, sākot jau no paša pirmā izlaiduma.

Ar 1925. gada rudeni atstāja savu vietu Technikumā direktora palīgs I. Zubāns, aiziedams uz Izglītības ministriju par Arodu skolu direktoru. Viņa vietā par Technikuma direktora palīgu ar pienākumu vadīt mēchanikas nodaļu ievēlēja un ap-

stiprināja inž. Voldemāru Frīdenbergu. Būvniecības nodaļas vadīšanu uzņēmās dir. A. Grīnbergs.

Apspriežot 1925./26. gada budžetu Saeimas budžetu komisija izteica vēlēšanos, ka valsts īpašumā pārgājušās bij. Mironova komercskolas telpas nododamas Izglītības ministrijai Technikuma vajadzībām, bet Izglītības ministrs Ārveds Kalniņš nodeva tās pagaidām uz vienu gadu Augstskolas dabas zinību fakultātei, kuŗa viņas arī vēlāk paturēja.

Zemkopības ministrijas 1920. gadā dibinātai Kultūrtechnikas skolai bija radies telpu trūkums. Viņas klases bija saskaldītas divās grupās: viena grupa strādāja II. pilsētas vidusskolā un otra grupa Jēkaba ielā 10/12. Zemkop. min. mērniecības daļas telpās. Mērniecības daļa, paplašinot savu darbību, 1926. gadā piespieda skolu atbrīvot šīs telpas. Tā nevarēja nekur atrast sev piemērotas telpas, tamdēļ Izglītības ministrija vienojās ar Zemkopības ministriju, ka Zemkopības min. kultūrtechnikas skola ievietojama Valsts teknikuma telpās: 1926./27. māc. gadā vēl kā patstāvīga skola, bet ar 1927./28. māc. gadu tā pievienojama atpakaļ Technikumam kā nodaļa, pie kam šīs skolas direktors agronoms-kultūrtechniķis Vilis Ducmanis tiek iecelts par Valsts Technikuma direktora palīgu ar pienākumu vadīt kultūrtechnikas nodaļu. Tādā veidā atjaunojās Technikumā 1920. gadā spaidu kārtā slēgtā kultūrtechnikas nodaļa.

Ķīmijas nodaļā visu laiku ir bijis samērā maz skolēnu, kas izskaidrojams ar to, ka ķīmiskā rūpniecība Latvijā atrodas attīstības stādijā. Tomēr tagad apstākļi jau tik tālu uzlabojušies, ka ķīmijas nodaļas praktikanti un absolventi atrod sev nodarbošanos. Vēl jaunākā stāvoklī atradās mēchanikas nodaļas tehnoloģijas nozare, kuŗu nolēma slēgt, sākot ar 1928./29. māc. gadu. Lai saistītu abas radniecīgas ķīmijas un mēchanikas tehnoloģijas un nelikvidētu Latvijas rūpniecībai ne mazāk svarīgo mēchaniskās tehnoloģijas nozari, 1929. gadā nolēma pārveidot ķīmijas nodaļu par tehnoloģijas nodaļu, pievienojot ķīmijas tehnoloģijām mēchaniskās tehnoloģijas: graudu, papīra, šķiedru vielu u. c.

Technikuma programmas izstrādātas 1920./21. māc. gadā, pieskaņojot tās visumā ārzemju teknikumu programmām. Bet ņemot vērā ārzemju skolēnu augstāko izglītības cenzu pie ie-

Būvinženieris A. Grīnbergs, direktors, būvniecības nodaļas vadītājs

Inž. techn. A. Bilkens, inspektors un
technoloģijas nodaļas vadītājs

Inž. mech. V. Frīdenbergs, inspektors un
mēchanikas, elektrotehnikas nod. vadītājs

Agr. kult. V. Ducmanis inspektors un kultūrtehnikas nodaļas vadītājs

stāšanās, kā arī obligātorisko prakses gadu pirms iestāšanās, šīs programmas izradījās par ne visai labi piemērotām mūsu apstākļiem. Noskaidrojās, ka šīs programmas būtu uzskatāmas kā maksimālās un pie stundu plānā paredzētā mācību ilguma un stundu skaita neizpildāmas. Dažos priekšmetos tās acīmredzot bija sastādītas, vienkārši saīsinot attiecīgo Augstskolas kursu, kas tehnikim nav piemērots. Protams, ka Izglītības ministrija šādas programmas nevarēja uzskatīt par galīgām un tās ieteica lietot tikai kā programmu projektus līdz piedzīvojumu iegūšanai.

Šie piedzīvojumi drīz vien norādīja, ka priekšmetu faktiskās programmas atkarājas no attiecīgā skolotāja ieskatiem, kas viņam likās svarīgāks. Tāds stāvoklis radīja nesaskaņas programmās atsevišķo tehnikumu starpā un bieži nevēlamu paralēlismu tajā pašā skolā. Bez tam arī noskaidrojās, ka speciāliem priekšmetiem, valodām un matemātikai plānos paredzētais stundu skaits ir par mazu, to tiesu dažiem vispārīgās izglītības priekšmetiem ierādīta pārāk liela loma.

Uz paidagōgu padomes ierosinājumu Ārodu skolu direkcija 1924. g. izdarīja aizradītā virzienā dažus grozījumus stundu plānā. Šādi grozījumi ir atkārtājušies nelielos apmēros gandrīz vai katru gadu, pie kam gandrīz vai katru reizi ir parādījusies cenšanās samazināt stundu skaitu.

Par spīti visām pūlēm saskaņot priekšmetu mācīšanu, atstājot tikai visnepieciešamākos — paralēlisms un skolēnu pārpūlēšana ir neizbēgamas parādības, sevišķi pēdējā. Šo parādību novēroja jau pirmos mācības gados un tamdēļ paidagōgu sēdē 1923. g. 12. IV. ierosināja jautājumu par mācības laika pagarināšanu līdz 5 gadiem. No šī laika sākot šis jautājums pārrunāts katrā vecāku sapulcē, gandrīz katrā Technikuma padomes sēdē un bieži paidagōgu sapulcēs. Ir pieņemtas vairākkārt rezolūcijas un sūtītas delegācijas pie Izglītības ministra aizstāvēt 5-gadīgo kursu. Bet ministrija, kas tik ātri ieveda skolotāju institūtos ne tikai 5-gadīgo kursu, bet pat 6-gadīgo, līdz šim tehnikumos to nav darījusi. Jāatzīmē, ka jautājums ir ļoti nopietns, jo skolēnu veselības stāvoklis sakarā ar grūtajiem telpu apstākļiem tehnikumā nebūt nav labs, novērojama paasināta mazasinība un pat ir bijuši daži nāves gadījumi kā pārpūlēšanās sekas.

Rīgas Valsts Technikuma klašu, skolnieku un absolventu skaits pa atsevišķiem mācības gadiem

	1919/20 māc. g.			1920/21	1921/22	1922/23	1923/24	1924/25	1925/26	1926/27	1927/28	1928/29	K o p ā
	m. g. sāk.	10/XI 1919 1/III 20	No 1/III 20										
Sagat. klases	1	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Klašu skaits	56	43	42	29	30	—	—	—	—	—	—	—	—
Skolnieku skaits	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Būvniec. nodaļa	2	2	4	6	5	4	4	4	4	4	4	4	129
Klašu skaits	97	69	94	174	127	135	126	127	135	140	139	142	195
Skolnieku skaits	—	—	—	—	12	30	15	15	13	22	12	10	10
Absolventu (būvtechn. . . . .)	—	—	—	—	—	5	12	5	11	7	9	19	66
Mēchan. nodaļa	—	—	—	—	2	3	4	4	4	4	4	4	84
Klašu skaits	—	—	—	—	69	98	94	127	128	130	135	134	116
Skolnieku skaits	—	—	—	—	—	—	7	8	14	17	20	18	4
Absolventu (mašintech. . . . . technol. . . . .)	—	—	—	—	—	—	4	8	7	4	5	4	32
Elektro-techn.n.	—	—	—	—	1	2	3	3	4	4	4	4	117
Klašu skaits	—	—	—	—	39	67	90	110	120	117	118	131	—
Skolnieku skaits	—	—	—	—	—	—	9	16	20	25	25	24	—
Absolventu skaits	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ķīmijas nodaļa	—	—	1	2	3	4	4	4	4	4	4	4	99
Klašu skaits	—	—	27	61	67	84	89	88	78	75	61	67	—
Skolnieku skaits	—	—	—	—	—	16	17	13	17	15	12	11	—
Absolventu skaits	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kultūr-techn.n.	4	2	—	—	—	—	—	—	—	—	4	4	45
Klašu skaits	117	54	—	—	—	—	—	—	—	—	116	115	—
Skolnieku skaits	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22	25	—
Absolventu skaits	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kopā:	7	5	6	9	12	13	15	15	16	16	20	20	572
Klašu skaits	270	166	165	264	352	384	421	452	459	460	569	589	—
Skolnieku skaits	—	—	—	—	12	49	64	65	82	86	105	109	—
Absolventu skaits	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Valsts Technikums savā pastāvēšanas laikā ir sarīkojis arī vairāk tehnisku kursu saviem audzēkņiem un svešām personām. Tā 1921. gada pirmā pusē bija 2 mēnešus ilgi fotografijas kursi iesācējiem, kuŗus nākošajā gadā atkāŗtoja; bez tam vienreiz augstāki fotografijas kursi. 1921. g. 15. X. bija 2 nedēļas ilgi stiklu pūtēju kursi, kuŗus vairāk reižu atkāŗtoja. Tāpat vairāk reižu atkāŗtoti balināšanas un krāsošanas kursi. 3 gadus no vietas rīkoja 5-mēnešus ilgus būvniecības kursus. Tagad jau ceturto gadu no vietas pastāv 6-mēnešu kursi elektrotehnikā. 1926. g. 1. III. Technikumā nodibināja 4-mēnešu kursus autovadītājiem un šie kursi bez pārtraukuma darbojas līdz šai dienai un pie tam 2 un pat 4 paralēlās grupās un viņos līdz 1930. g. 1. I. ir jau apmācījušies auto vadīšanā pāri par 1600 personām (ieskaitot arī Technikuma audzēkņus).

Technikuma audzēkņi nav nodevušies tikai vienpusīgi tehniskām lietām, bet nodarbojas arī ar mākslu un sportu. Technikuma koris darbojas jau no 1921. g. 1. XI. sākumā J. Mūrnieka, bet vēlāk Pēterā Krievkalna vadībā. 1925. g. Technikumā saorganizējās arī orķestris Pūķa vadībā, pie kam viena daļa mūzikas instrumentu pieder pašam Technikumam. Koris un orķestris ir uzstājušies visos skolas izrīkojumos.

Technikumā ir pastāvējuši un vēl pastāv vairāk pašdarbības pulciņu, kas nodarbojas ar mākslu un sportu. Pulciņš „Kvēle“ 1921. g. sāka izdot ilustrētu žurnālu „Saturns“, kas ne tikai var sacensties, bet pat pārspēj dažu vispārīgās izglītības vidusskolu žurnālus. Šis žurnāls iznāk vēl tagad un drīz varēs atskatīties uz savu 10 gadu pastāvēšanu un būs laikam vecākais šāda tipa žurnāls.

Technikumā darbojas Ātturības pulciņš, kas dibināts 1925. g. un Sporta sekcija, pirmā pašdarbības pulciņa „Kvēle“ sporta sekcijas turpinājums. Tiklab žurnāls „Saturns“, kā pulciņi ir vairākkārt no skolas padomes pabalstīti ar līdzekļiem.

Lai iepazīstinātu plašāku publiku ar Technikuma programmu, darbību un sasniegumiem un propagandētu tehniskās izglītības lietu, V. Technikumā ir sarīkotas vairāk skolēnu darbu izstāžu gan darba laikā, gan pa vasaras brīvlaiku. Šeit ir bijuši izstādīti pirmā vietā gada laikā izgatavotie zīmējumi, rasējumi un projekti, kā arī dažādi darbnīču izstrādājumi un ķī-

mijas laboratorijas ražojumi. Šīs izstādes izpelnījušās publikas ievēribu un preses atziniņu atsaukumi.

Šādas izstādes sarīkotas: 1) 1921. g. rudenī pēc skolas darbu sākšanās septembrī 3 dienas; 2) 1922. g. 19. februārī izmīrijas ražojumu izstāde 1 dienu; 3) 1922. g. jūnijā pēc skolas darbu beigšanas 1 nedēļu — 3 gad. pārdarītiskā izstāde; 4) 1923. g. 10.—14. aprīlim; 5) 1923. g. jūlijā starptautiskā izstādē-tirgū; 6) 1924. g. 2.—8. augustam; 7) 1925. g. vasaras svētku nedēļā 2.—7. jūnijam; 8) 1926. g. 2.—5. septembrim; 9) 1927. g. 1.—4. sept. un 10) 1929. g. 26. sept. līdz 1. okt. skolu 10 gadu atceres izstāde. Visas šīs izstādes bijušas skolas telpās, izņemot 1923. gada jūlijā sarīkoto Starptautisko izstādi-tirgū, kas bija izstādes laukumā Ķīšežera ielā un pēdējo skolu 10 gadu atceres izstādi Rīgas tirgus paviljonā.

Būvniecības nodaļa

Būvniecības nodaļas mērķis — sagatavot teorētiski un pēc iespējas arī praktiski izglītotus darbiniekus būvniecības laukā, kuriem būtu jau pietiekošas zināšanas, izveicība un spējas izpildīt savu arodu.

Būvniecības nodaļā ir 2 nozares: ēku būvniecības jeb arhitektūras nozare un satiksmes ceļu nozare.

Ēku būvniecības nozarē sagatavo būvtechniķus — arhitektu palīgus, kuŗi inženiera-architekta vadībā būtu spējīgi tiklab birojā izstrādāt dažādu ēku projektus, kā arī būvvietā vadīt būvdarbus un pēc zināma prakses laika varētu patstāvīgi sastādīt projektus un vadīt nelielas ēku būves. Šādi techniķi varētu darboties gan pilsētu būvniecībā, gan uz laukiem pie izpostīto apgabalu atjaunošanas un jaunsaimniecību izbūves.

Satiksmes ceļu nozares nolūks sagatavot ceļu meistarus un ceļu techniķus gan šosejām, gan dzelzceļiem, gan ūdens ceļiem. Šinī nozarē māca visus tos priekšmetus, kas nepieciešami, lai kursu beigušie varētu sekmīgi strādāt gan kā inženieru palīgi, gan patstāvīgi uz dažāda tipa ceļiem un spētu nodarboties arī ar mērīšanas darbiem un ēku būvēm.

Kā visās citās Technikuma nodaļās, tā arī būvniecības nodaļā pirmajos divos gados pārsvarā ir vispārīgās izglītības priekšmeti; pēdējos divos turpretī gandrīz visa vērība piegriezta tikai speciāliem priekšmetiem un dažādu būvniecības projektu izstrādāšanai.

Līdz šim būvniecības nodaļu beiguši jau 66 ēku būvniecības techniķi un 129 ceļu techniķi, kuŗi visi dabūjuši vietas visvairāk dzelzceļu tehniskā direkcijā un Šoseju un Zemes ceļu departamentā, bez tam arī dažās citās valsts iestādēs un pie privātiem arhitektiem un būvuzņēmējiem; daži pat tikusi paši par būvuzņēmējiem. Pēdējā laikā novērojama pat tāda parādība, ka pieprasījums pēc ceļu techniķiem ir daudz

lielāks nekā Teknikums spēj tos dot. Tamdēļ pēdējā 1929./30. māc. gadā Teknikums uz Ārodu skolu direkcijas rīkojumu bija spiests uz kādu laiku pagaidām slēgt ēku būvniecības nozari, lai varētu dot vairāk ceļu tehniķu.

Darbu labākai veikšanai būvniecības nodaļa tāpat kā citas nodaļas izmanto dažādos kopīgos kabinetus: zīmēšanas, rasēšanas, fizikas, ķīmijas, ģeodaizijas un urbšanas darbu kā arī muzeju. Bez tam vēl speciālas būvmateriālu kolekcijas un galdniecības darbnīcu.

Būvmateriālu kolekcijas, no kurām viena daļa un pie tam lielākā un vērtīgākā atrodas muzejā, ir nepieciešams mācības līdzeklis būvmateriālu mācībā. Šeit ir sakopoti ļoti daudz dažādu, tiklab dabīgo, kā mākslīgo būvakmeņu paraugu, kādus lieto ēku un dažādu citu būvju celšanai. Visādas ķieģeļu šķirnes, jumta kārnīņi, caurules, plātnītes u. c. māla izstrādājumi, betona akmeņi, smilšcimenta ķieģeļi, korķu ķieģeļi un citi ir diezgan lielā daudzumā un viņus demonstrē, mācot teoriju, lai audzēkņi tiešām dabūtu pareizu jēdzienu par katru būvmateriālu. Tāpat dažādi koki, metāli, stikla šķirnes un citi iekšējās izbūves materiāli.

Ķīmijas nodaļa

Nodaļa uzsāka savu darbību ar I. klases 27 skolēniem 1919. gada 1. martā. Klašu skaitam normāli pieaugot, četru pirmo gadu beigās nodaļas skolēnu kopīgais skaits sasniedza 84. Tagad nodaļas četrās klasēs mācās 66 skolēni. Audzēkņu seši izlaidumi devuši Latvijai pavisam 90 ķīmijas tehniķus.

Jau pirmā darbības laikā radās vajadzība pēc anorganiskās un analītiskās laboratorijas; tās ierīkoja divu bijušo klašu telpās, uzstādot tanīs galdus, ievelkot gāzes un ūdens vadus. Demonstrējumiem nepieciešamos rīkus un ķīmikālijas novietoja fizikas kabinetā. Ķīmijas un fizikas kabinetam vēl tagad nav atsevišķu telpu, un tie kopīgi lieto arī auditoriju un laboratorijas. 1920. gadā nodaļa paplašinājās ar jauniekārtotu tehnisku laboratoriju tehnikuma ēkas labajā spārnā, kuŗu bija dabūjusi pagaidām savā rīcībā Latvijas Universitāte. Šo ēkas daļu līdz ar tanī iebūvētām ierīcēm tomēr nodeva galīgi atpakaļ tehnikumam pēc sevišķa Izgl. Min. rīkojuma. 1921. gadā nodaļas speciāliem nolūkiem izbūvēja 3 pagraba telpas, kur skolēni vingrinās tauku ur rūgšanas tehnoloģijā un augļu pārstrādāšanā. 1922. gadā nodaļai pievienoja divas palīgtelpas: izdotni, kur praktisko darbu vadītājs sagatavo skolēniem analīzes un svērtuvi, kur novietoti analītiski svāri un citi precizijas aparāti.

Samērā nelielais mācības līdzekļu budžets atļāvis iegādāties šādus aparātus:

Piecus analītiskus svarus, elektrisku centrifugu, vakuumsūkni, sadedzināšanas krāsni elementārai analīzei, kalorimetriķu bumbu, eļļas hidraulisku spiedi, augļu spiedi; bez tam iemūrēti 2 katli ziepju vārīšanai un uzmūrēta krāsns koka sausai pārtvaicei.

No ķīmijas nodaļas nozarēm (organiskā tehnoloģija, anorganiskā tehnoloģija, analītiskā ķīmija) visvairāk piemērota

Latvijas apstākļiem līdz šim izrādījušies organiskā tehnoloģija, kādēļ šīnī nozarē speciālizējušies un atraduši nodarbošanos audzēkņu lielākā daļa. No anorganiskās tehnoloģijas projektus izvēlējušies tikai tie audzēkņi, kas dabūja praksi Mīlgrāvja superfosfata fabrikā. Nodaļu beigušie strādā šādās rūpniecības iestādēs: cukurfabrikā, augļu pārstrādāšanas, papīra, celulozes, stikla, gumijas fabrikās, spirta dedzinātavās un laboratorijās, krāsotavās, aptiekās, koppienotavās un piena laboratorijās, kaļa resora fabrikās un laboratorijās. Rūpniecības iestādēs daži no audzēkņiem ieņem atbildīgas vietas, ar izredzēm vēl tālāk avansēt; daži dabūjuši no vietām komandējumus uz ārzemēm papildināties speciālitātē.

Kopš savas dibināšanas nodaļa strādājusi bez lielām programmas pārmaiņām, bet 1929. gada rudenī, aiz tehniskas dabas iemesliem, ķīmijas nodaļu paplašināja un izveidoja par tehnoloģijas nodaļu ar divām nozarēm: ķīmiskās tehnoloģijas un mēchaniskās tehnoloģijas. Jaunizveidotās nodaļas mācības programmas aptver Latvijas galvenāko dabas bagātību, ķīmisku un mēchanisku pārstrādāšanu pēc šādiem arodiem: tauki un eļļas, cietes, rūgšana, augļu izmantošana, sausā pārtvaice, būvmateriāli, koks, šķiedras, graudi. Tehnoloģijas nodaļas nolūks sagatavot vidējās izglītības tehniķus mūsu rūpniecības speciālām nozarēm un ar to veicināt to straujāku attīstību. Lai to panāktu, nodaļas pamatā likti šādi apmācības principi.

Pirmkārt, audzēkņi iepazīstas ar vielas mēchaniskām un ķīmiskām īpašībām, kādēļ viņiem (pirmos divos gados) māca mēchaniku un ķīmiju — vispārējo un analītisko. Tai pašā laikā audzēkņi piesavinās matemātikas, grafikas un citas disciplīnas, lai iegūtu vispārējās izglītības zinību minimumu.

Otrkārt, pēc šīs iepriekšējās sagatavošanās, audzēkņi (trešajā gadā) vingrinās tehnisku darbu paņēmienos — tā saucamās vienības operācijās: izpilda uzdevumu pie aparāta, noskaidrojot darba pamatprincipu, iepazīstoties ar nepieciešamām manipulācijām un iemācoties salīdzināt un pārbaudīt iznākumus. Svarīgi ir, lai audzēkņi arī saprastu, kā vienību operācijas no mēģinājumu stāvokļa laboratorijā pārnēst un izmantot fabrikas apstākļos. Galvenākās darbības:

1) enerģijas (siltuma) un materiālu (gāzes, šķidrums) un

cietas vielas) pārvietošana; 2) vielas sagatavošana (sasmalcināšana, malšana, maisīšana, miecēšana, šķīdināšana, nogulsnēšana); 3) atšķiršana (gāzes, šķidrums, cietas vielas); 4) reakciju procesi un metodes (sadedzināšana, apdedzināšana, pārtauce, elektrolīze, nitrēšana, sulfurēšana, raudzēšana, pārziapošana); 5) meti un konstrukcijas (materiāli, skices, aplēses).

Treškārt, audzēkņi (ceturtajā gadā) speciālizējas ražošanas arodos. Skolotāja vadībā pie attiecīga aparāta audzēkņi izseko komplicētos ražošanas procesus, kuŗos raibā dažādībā saistītas tehniskās vienības operācijas. Šāda rakstura vingrinājumi sevišķi svarīgi, tāpēc skolas rīcībā jāatrodas nelielām fabrikas iekārtām no tām tehnoloģijas nozarēm, kādas atzīmētas mācības plānā. Priekšroka dodama speciālitātēm, kas pārstrādā Latvijas dabas bagātības.

Pa visu mācības laiku audzēkņi praktizējas vasaras brīvlaikā lielākos rūpniecības uzņēmumos. Pēdējo divu vasaru prakse audzēkņiem jāizvēlas tāda, kas atbilst viņu izraudzītam arodam: tas praktikantiem dod jaunus ierosinājumus dažādiem mēģinājumiem skolas laboratorijā un sagādā bagātīgu novērojumu materiālu pēdējā gada fabrikas projektam.

Kā lieli ķīmijas, resp., tehnoloģijas nodaļas trūkumi uzskatāmi: vāja laboratoriju vēdināšana, jo logos ietaisītie ventilatori nespēj izvilkt smacīgās gāzes; nepietiekoša siltuma uzglabāšanās telpās, jo laboratorijās, kas atrodas blakus kaŗa laikā nodedzinātai vingrotavai, ārsiena tikai 1 ķieģeļa bieza; apgrūtināta sakaru uzturēšana starp laboratorijām, jo tās atrodas izklaidus dažādos stāvos.

Normālu mācības gaitu stipri traucē un higiēniskā ziņā ļoti nevēlams arī tas, ka teknikumā tikai viena auditorija, ka ķīmijas kabinets ir kopīgs ar fizikas kabinetu, ka anorganisko laboratoriju izmanto fizikas un mēchanikas praktiskiem darbiem. Minētās telpas pārāk bieži aizņemtas un nav iespējams tās pienācīgi izvedināt. Tā kā auditorijā un anorganiskā laboratorijā notiek demonstrējumi un praktiskie darbi, tad neatliek laika, lai kārtīgi uzliktu un noliktu aparātus, traukus un vielas.

Šie trūkumi novēršami ar izdegušās vingrotavas pilnīgu pārbūvi un centrālās ventilācijas un apkurināšanas ierīci visā teknikumā.

Mēchanikas nodaļa

Mēchanikas nodaļas nolūks sagatavot rūpniecības vajadzībām darbiniekus ar vidējo tehnisko izglītību, kuriem arī būtu tik daudz praktisku zināšanu un izveicības, ka viņi samērā īsā laikā varētu iestrādāties atsevišķo rūpniecības nozaļu īpatnībās un sekmīgi izpildīt tehniķu-mēchaniku, mašīnistu un konstruktoru-zīmētāju vietas.

Mēchanikas nodaļa teknikumā nodibināta 1921. gadā, sākumā ar trim nozarēm — mašīntehniķu, elektrotehniķu un mēchaniskās tehnoloģijas nozari. Interesei par elektrotehniku, sevišķi par vājo strāvu attīstoties, radās vajadzība lielā skolu skaita dēļ atdalīt elektrotehnikas nozari, pārveidojot to par patstāvīgu nodaļu. Ātšķiršana tad arī nekavējoties tika izdarīta. Bet tā kā abām nodaļām ir daudz kopēja, apakšējo klašu mācību programma atstāta vienāda un noteikta šķirošanās iesākās tikai ar otro klasi, iepazīstinot jau tajā elektrotehnikas nodaļas audzēkņus ar elektrotehnikas pamatjēdzieniem.

Speciālizācijas principus ievērojot, ar laiku izrādījās par vēlamu arī mēchaniskās tehnoloģijas nozari pārorganizēt, pastiprinot audzēkņu zināšanas kā teorētiskā, tā arī praktiskā ķīmijā. Šī reorganizācija izdarīta 1929. gadā, apvienojot mēchaniskās tehnoloģijas nozari ar pārorganizēto ķīmijas nodaļu ar kopēju tehnoloģijas nodaļas nosaukumu.

Šāda pārgrupēšana savukārt atļāva labāk izkopt mēchanikas nodaļas pamatnozares īpatnības, pastiprinot tajā kā teorētisko mēchaniku, tā arī dažas speciālas mācības — iekšdedzes dzinējus, lauksaimniecības mašīnas un instalācijas.

Vērā ņemot, ka tehniķa uzdevumi un darbs vispār, bet sevišķi fabrikas dzīvē jau pašās pamatlīnijās atšķiras no inženieru darba, jo viņš pastāv nevis kādu jaunu paņēmieni atrašanā vai arī nenoskaidrotu parādību pētīšanā, bet tikai jau lietojamo fabrikācijas procesu saprašanā sīkumos, citiem

vārdiem, tekošā praktiskā darba darīšanā, nopietna vērība piegriezta mēchanikas nodaļas audzēkņu praktiskiem vingrinājumiem kabinetos, laboratorijās un darbnīcās skolā un ārpus tās.

Šim nolūkam bez darbiem vispārīga rakstura kabinetos (brīvrokas zīmēšanas, tehniskās rasēšanas, fizikas un ķīmijas kabinetā), audzēkņiem paredzēti darbi elektrotehniskā laboratorijā un pie tehnikuma iekārtotā mēchaniskā darbnīcā.

Arī vasaras brīvlaikā audzēkņiem obligātoriski jāstrādā rūpniecības uzņēmumos, uz dzelzceļiem u. t. t., vismaz 1½ mēneša katru vasaru. Protams, tādā laikā audzēkņi vēl nevar iegūt ne lielas praktiskas zināšanas, nedz arī ievērojamu praktisku veiklību, bet viņi, sakarā nākot ar fabriku tehniskās iekārtas jautājumiem un ražošanas paņēmieniem, mācās tehniski domāt.

Tehnikuma mēchaniskā darbnīcā obligātoriski jāstrādā pa 4 stundām nedēļā triju apakšējo klašu audzēkņiem, iepazīstoties ar atslēdznieku, virpotāju un kalēju darbiem.

Pēdējā mācības gadā obligātoriskās darbnīcas vietā stājas šoferu kurss ar praktiskiem darbiem automobiļu remontā un praktiski darbi elektrotehniskā laboratorijā.

Praktisko darbu virkni noslēdz skolotāja vadībā izdarāmie vingrinājumi vietējās fabrikās pie dažāda tipa spēka mašīnām (katliem, tvaika mašīnām un turbinām, iekšdedzes dzinējiem).

Tā kā skolai pašai mašīntehniskas laboratorijas vēl nav, minētie vingrinājumi ir iespējami tikai dažu valsts, Rīgas pašvaldības un privāto uzņēmumu laipnas pretīmnākšanas dēļ, kas šeit ar pateicību tiek atzīmēti.

Iegūto teorētisko un praktisko zināšanu saskaņošanai, audzēkņiem pēdējā (ceturtajā) mācības gadā jāizstrādā nelieli projekti ar visiem attiecīgiem aprēķiniem — tvaika mašīnās un katlos, ceļamās mašīnās un iekšdedzes dzinējos. Viens no šiem projektiem, pēc paša skolēna izvēles, izstrādājams sīkāk, pilnīgi piemērojoties darbnīcu rasējumu īpatnībām.

Mēchanikas nodaļas mašīntehniķu nozari līdz šim absolvējuši 84 audzēkņi, bet tehnoloģijas nozari 32 audzēkņi. No šiem absolventiem 12 (t. i. apm. 10%) turpina izglītību Augstskolā, bet pārējie iestājušies praktiskā darbā un ar nedaudz izņēmumiem arī atraduši nodarbošanos tieši izvēlētā specialitātē, uzņēmīgākie pat dibinājuši un ar labām sekmēm vada nelielus rūpnieciskus pasākumus.

Elektrotehnikas nodaļa

Elektrotehnikas nodaļā ir stiprās un vājās strāvas nozares. Stiprās strāvas nozare sagatavo tehniķus, kas tik tālu teorētiski un praktiski izglītoti, ka var:

- 1) izstrādāt projektus un celt mazākas spēka stacijas, vai arī nodarboties kā inženiera palīgi lielās stacijās;
- 2) projektēt un veikt ēku apgaismošanas darbus, kā arī mazāku pilsētu apgaismošanas un spēka tīkla būves;
- 3) nodarboties kā elektrisko mašīnu konstruktori;
- 4) kontrolēt un izpētīt elektriskās mašīnas, kā arī spēka un apgaismošanas tīklus.

Vājās strāvas nozari beigušie tehniķi ir spējīgi:

- 1) projektēt un celt mazākas telegrafa stacijas un telefona tīklus, vai arī piedalīties kā inženieru palīgi pie lielām būvēm;
- 2) projektēt un pārzināt mazākas signālizācijas iekārtas;
- 3) projektēt un uzstādīt mazas uztverošas radio stacijas un mazākas raidošas stacijas.

Šo mērķu sasniegšanai pirmos divos gados audzēkņi mācās galvenām kārtām vispārīgās izglītības priekšmetus klasēs, bet praktiski vingrinās zīmētavās un mehāniskā darbnīcā, iepazīdamies tajā ar atslēdznieku, skārdnieku un kalēju darbiem. Divos pēdējos gados audzēkņi, specializējoties vienā no augšminētām nozarēm, klausās speciālus kursus un vingrinās projektu sastādīšanā un praktiskos darbos attiecīgās darbnīcās un laboratorijās.

Elektrotehnikas nodaļas rīcībā atrodas šādas laboratorijas:

- 1) Elektriskā mašīnu laboratorija.
- 2) Vispārējā laboratorija I. un II.
- 3) Vājās strāvas laboratorija.
- 4) Radio kabinets.
- 5) Teknikuma apgaismošanas un spēka tīkls.
- 6) Teknikuma transformatora stacija.

Nodaļa nodibināta 1921. g., pilnu kursu absolvējuši 117.

Kultūrtechnikas nodaļa

Kultūrtechnikas nodaļu atdalīja no tehnikuma 1920. gada sākumā, atverot tai pašā laikā Rīgā atsevišķu kultūrtechnikas vidusskolu un nododot to Zemkopības ministrijas pārziņā. Šī skola pastāvēja līdz 1927. gadam, kad to atkal pievienoja Valsts Rīgas tehnikumam. Savā pastāvēšanas laikā kultūrtechnikas vidusskola devusi 5 audzēkņu izlaidumus ar 98 absolventiem.

Kultūrtechnikas nodaļas mērķis ir sagatavot darbiniekus meliorācijā un mērniecībā, dodot audzēkņiem teorētisku un praktisku vidējo aroda izglītību. Kultūrtechnikas nodaļā apvienoti abi minētie arodi, bet par nodaļas smaguma centru uzskatāma meliorācija. Meliorācijas darbiem Latvijā vērošies plašumā, kultūrtechnikas nodaļas absolventiem atveras plašs un svētīgs darba lauks. Līdzšinējo izlaidumu absolventi strādā par kultūrtechniķiem Zemkopības ministrijas kultūrtechnikas daļā un centrālo lauksaimniecības organizāciju zemes kultūras birojos, kā arī par mērniekiem un zīmētājiem Zemkopības departamenta mērniecības daļā.

Bez vispārējās izglītības priekšmetiem, kuŗu programma kopīga visām tehnikuma nodaļām, kultūrtechnikas nodaļā māca šādus speciālos priekšmetus: ģeodaiziju, meliorāciju, upju rēgulēšanu, hidrauliku, kultūrtechnisko ģeografiju, būvmācību, zemes darbus, ceļu un tiltu būvi, aizsprostu un slūžu būvi, botāniku, minerāloģiju un ģeoloģiju, meteoroloģiju, speciālos likumus, zemes mācību, lauksaimniecības oikonomiju, kūdrāju mācību, augkopību, pļavkopību, purvu kultūru, plānu izgatavošanu un projektu sastādīšanu.

Vasarā pēc teorētisko darbu beigšanas audzēkņus nodarbina visās klasēs 3—5 nedēļas praktiskos darbos skolotāju vadībā, pie kam I. klasē audzēkņi vingrinās mērniecības darbos, lietojot ekeru, sloksni un teodolītu, II. klases praktisko

darbu programmā ietilpst līmetņošana un uzmērīšana ar menzulu, III. klasē audzēkņus nodarbina ar trigonometriskā tīkla darbiem un meliorācijas priekšdarbiem un IV. klasē tie strādā meliorācijas darbus, kā arī vingrinās hidrometrijas un urbšanas darbos. Technikumam nav savas fermas; tāpēc praktisko darbu vietas nākas bieži mainīt. Ģeodaizijas darbus iekārto saziņā ar Zemkopības departamenta mērniecības daļu, pie kam II. klasē audzēkņi parasti strādā vajadzīgu darbu, nododot plānus minētai daļai. Meliorācijas darbus nodaļa organizē vai nu valsts izmēģinājumu stacijās, vai arī privātās lauku saimniecībās, iepriekš vienojoties ar to īpašniekiem.

Kultūrtechnikas nodaļas speciālie mācības līdzekļi sakopoti divos kabinetos: ģeodaizijas un kultūrtechnikas, pie kam ģeodaizijas kabinets ir kopīgs būvniecības un kultūrtechnikas nodaļai.

Kultūrtechnikā darba

Kabineti, laboratorijas un darbnīcas

Auditorija.

Auditorija aizņem parastās klases lieluma telpu, kur nolikti galdiņi un sēdekļi klausītājiem pakāpeniskā stāvoklī, un uzstādīti: priekšlasījumu galds ar ūdens un gāzes vadu, sienas tabula, elektriskās strāvas sadalīšanas ietaise, ekrāns. Ierobežotā auditorijas telpā nav gāzu novelkamā skapja.

Auditoriju kā vienīgo tehnikumā lieto visu nodaļu klases; tur lasa fiziku, ķīmiju organisko un anorganisko, minerāloģiju, ķīmisko tehnoloģiju un citus priekšmetus, kam nepieciešami uz ekrāna gaismas attēli no projekcijas aparāta vai epidioskopa.

Auditorija bieži aizņemta, tomēr tai nav ventilācijas, un vēdināšanu panāk, atverot logus īso starpbrīžu laikā.

Fizikas kabinets.

Tehnikuma tapšanas laikā un pirmos darbības gados fizikas kabineta iekārta bija ļoti trūcīga, tā ka fiziku vajadzēja mācīt bez daudz svarīgiem eksperimentiem. Tagad šis trūkums pa daļai novērsts, jo iegādāti dažādi jauni aparāti. Fizikas kabinetā atrodas vairāk aparātu, kas izgatavoti pašu spēkiem. Šim nolūkam nopērk vajadzīgo materiālu un aparātus izgatavo pēc fizikas kabineta vadītāja aizrādījuma vecāko mehānikas klašu audzēkņi.

Starp citu kabineta rīcībā atrodas divi projekcijas aparāti, viens epidioskops un neliels aparāts, ar kuŗu var demonstrēt filmu sērijas par apstrādāšanas procesiem dažādās, piem.: stikla, ķeta, linu fabrikās. Saviem nolūkiem fizikas kabinets izlieto auditoriju.

Fizikas laboratorija.

Fizikas praktisko darbu mērķis, dot audzēkņiem iespēju iemācīties izdarīt vienkāršākos laboratorijas darbu paņēmienus, ievingrināties, taisīt pareizus slēdzienus no novērojumu rezultātiem un pašiem pārliecināties salīdzināšanas ceļā par teorētiskā kursā iemācīto fizikas likumu pareizību.

Praktiskie darbi iet paralēli teorētiskam kursam un sakārtoti darbu sērijās. Darbu sērijas aptver noteiktas fizikas nodaļas, tādas sērijas ir piem.: „Ievads fizikā“, „Mācība par šķidrumiem un gāzēm“, „Mācība par siltumu“ u. t. t. Darbi un sērijas tā sagrupēti, lai būtu pakāpeniska pāreja no vienkāršākā uz komplicētāko. Katru darbu izpilda vienā laikā divi, augstākais trīs audzēkņi. Darba laikā skolotājs dod aizrādījumus, kā sasniegt novērojumos lielāku pareizību, un uzmana, lai audzēkņi darbus atrisinātu pēc iespējas patstāvīgi. Katrs no audzēkņiem raksta par izdarītiem novērojumiem darba protokolu. Protokolus darba vadītājs izlabo un pēc zināma laika iztirzā tanīs pielaistās kļūdas kopā ar visiem audzēkņiem.

Izliekot atzīmi par praktisko darbu, vērā ņem: a) uzrakstīto protokolu; b) darbā parādīto rūpību un sasniegto noteiktības pakāpi; c) zināšanas, kādas skolēns uzrādījis noprāsījumos par darba pamatprincipu un vispārīnājumiem.

Lai pārliecinātos, cik sekmīgi ir veikts praktisko darbu cikls, audzēkņi pēc zināma laika piedalās klases kollokvijā vai izdara vienu no jau izpildītiem darbiem, pēc skolotāja izvēles. Kontroles darba galvenais svars tiek likts uz iegūto rezultātu noteiktību.

Ķīmijas kabinets.

Ķīmijas kabinets aizņem kopīgu ar fizikas kabinetu istabu, blakus auditorijai. Ķīmijas kabinetā atrodas vielas, trauki un rīki, kādi nepieciešami demonstrējumiem auditorijā un praktiskiem darbiem anorganiskās un organiskās ķīmijas laboratorijā. Šeit arī glabājas daži speciāli aparāti, kuņus izdod pret parakstu lietošanai tehniskās laboratorijās, un koncentrējas nodaļas materiālu un inventāra grāmatvedība.

Nodaļas darbībai sākoties, nebija ne materiālu, ne inven-

tad darbus uzstāda, papildina un novāc laborants. Arī darba laikā laborants piegādā izlietotās vielas un iztrūkstošos pie-derumus.

Praktiskos darbus izdara paralēli teorētiskam kursam.

Praktikantu rīcībā atrodas arī atsevišķa gāžu telpa, kur izdara mēģinājumus ar smacīgām gāzēm. Laboratorijas telpas vēdināšanu panāk ar logā ierīkotu elektrisku ventilatoru.

Anorganisko laboratoriju lieto visu nodaļu (izņemot būvniecības nodaļas) audzēkņi.

Organiskās ķīmijas laboratorija.

Organiskās ķīmijas praktisko darbu nolūks iepazīstināt audzēkņus ar galvenāko organisko vielu īpašībām un parastākām laboratorijas darba metodēm.

Vispirms audzēkņi pie atsevišķiem aparātiem iepazīstas ar vielu atšķiršanas un tīršanas procesiem: kristalizāciju, pārtvaici, sublimāciju, ekstrakciju; tad praktizējas elementu un vienkāršāku atomgrupu noteikšanā organiskā savienojumā. Pēc tam viņi pāriet uz organisko sintezi, izlietojot pēc iespējas tādas darbības, kā: esterifikāciju, pārziepošanu, chlorēšanu, sulfurēšanu, nitrēšanu u. t. t. Beigās audzēkņiem jāpārlicinās par sintezētās vielas tīrumu, noteicot fiziskās konstantas.

Lai izmantotu laboratorijas laiku pēc iespējas lietderīgi, praktikantiem, ierodoties laboratorijā, jābūt skaidrībā par to, kas un kā viņiem jāstrādā. Tāpēc darbus izdala jau laikus. Audzēkņi ievēro oikonomiju un rūpību, lietojot vielas un rīkus; cenšas uzrādīt veiklību aparātu sastādīšanā, ieraksta laboratorijas žurnālā piezīmes glīti un savā laikā. Darba protokola schēmu praktikants sastāda jau mājās. Laboratorijas žurnālu kopā ar izgatavoto vielu, ja tāda ir, nodod skolotājam, kas tūlī pārbauda piezīmes, liek priekšā jautājumus par mēģinājumu teoriju un praktisko daļu, bet vielu patur sev. Mājās praktikants glīti pārraksta piezīmes un zīmē aparātus uz atsevišķām, noteikta formāta lapām. Rakstu materiālus praktikants iesniedz skolotājam galīgai darba ieskaitīšanai.

Ātzīmi par izdarīto darbu izliek, ņemot vērā: a) kārtību, tīrību un veiklību mēģinājumu izdarīšanā; b) zināšanas, kas parādītas noprāsījumos par darba principu un vispārinājumiem.

Organiskās ķīmijas praktiskiem darbiem izlieto anorganiskās un pa daļai analītiskās laboratorijas telpas. Praktikanti saņem rīkus un vielas no laboranta.

Analītiskās ķīmijas laboratorija.

Analītiskās ķīmijas laboratoriju aizņem 6 galdi ar 36 darba vietām un atsevišķs gāzu novelkamais skapis. Šinī laboratorijā strādā ķīmijas, resp., tehnoloģijas nodaļas II. klases audzēkņi, kuriem te katram paredzēta sava vieta. Laboratorijas iekārtu pa daļai izmanto arī organiskās ķīmijas un ķīmiskās tehnoloģijas nolūkiem. Telpas vēdināšanai ierīkots vienā logā elektrisks ventilators.

Laboratorijas praktisko darbu nolūks ir iepazīstināt audzēkņus ar analītiskās ķīmijas praksi tādos apmēros, lai tie iemācītos noteikt sāļu un vienkāršu maisījumu sastāvdaļas, prastu kārtīgi izdarīt svarīgākās daudzumanalizes operācijas un spētu paredzēt vienkāršas reakcijas sāļu starpā.

Praktikantu rīcībā atrodas divēji analītiski svāri un dažādi mērtrauki, kas atrodas svērtuvē un izdotnē. Gāzu istaba analītiskai laboratorijai kopīga ar anorganisko laboratoriju.

Specialās ķīmiskās tehnoloģijas laboratorija.

Šī laboratorija aizņem ērtu telpu, kurā atrodas 40 darba vietu, viens gāzu novelkamais skapis un citi nepieciešamie piederumi. Šinī laboratorijā strādā III. un IV. klases audzēkņi, katra klase savā dienā. Audzēkņiem savas pastāvīgās darba vietas, savi trauku un rīku skapīši. Ķīmiskās tehnoloģijas laboratorijas lietošanā atrodas 3 nelielas izbūvētas pagraba telpas, kur audzēkņi praktizējas ziepju vārīšanā, eļļas spiešanā, augļu pārstrādāšanā un raudzēšanā. Sausai pārtvaicei uzņēmāta sevišķa krāns ar dzelzs retorti; tā atrodas tagadējo šoferu kursu telpās.

Trešās klases darbos ietilpst tauku un tiem radniecīgu sākvielu pētīšana. Audzēkņi izpilda analītiskus, tehniskus un sintētiskus darbus.

Pirmās grupas darbos audzēkņu uzmanību vērš uz īpatnējiem paņēmieniem sākvielu izmēģināšanā, kādam nolūkam au-

dzekņiem pašiem jāizgatavo titrēti šķīdumi un jānoteic tīru vielu konstantas (pārziemošanas, joda, acetil-, Reichert-Meissla u. c. skaitļi, stigrība, uzliesmošanas un aizdegšanas punkti). Audzēkņi izdara ziepju, raušu, sukura u. c. vielu analizes.

Otras grupas darbos audzēkņi iepazīstas ar tehniskiem darba paņēmieniem mazā apmērā. Stikla trauku vietā lieto nelielus katlus ziepju vārīšanai; eļļu spiež ar nelielu hidraulisku spiedi; vakuumdestillāciju panāk ar elektrības dzītu sūkni.

Trešās grupas darbus izpilda spējīgākie skolnieki, jo šiem darbiem vajaga vairāk laika, tie prasa sevišķu uzmanību un lielāku pratni.

IV. klases praktiskie darbi aptver ciešu rūgšanas, tehnoloģijas, ādas un krāsošanu.

Audzēkņi izdara ciešu un ciešu sīrupa sākvielu, gatavo produktu un atkritumu analizes pēc stingriem priekšrakstiem, pie kam vērtība tiek piegriezta metodes teorētiskai izpratnei un darba tehnikas (manipulāciju) piesavināšanai. Katrs audzēkņis, blakus vispārējā rakstura analizēm, izdara vienas Latvijā kultivējamo kartupeļu šķirnes vispusīgu, tiklab ķīmisku, kā mikroskopisku izmeklēšanu, paturot par mērķi — noteikt, kādā mērā šī šķirne ir noderīga ciešu ražošanai. Audzēkņi praktiski iepazīstas ar ciešu iegūšanu no kartupeļiem, kviešiem, rīsa un citām sākvielām; tāpat arī ar ciešu sīrupa un sukura iegūšanas paņēmieniem konfekšu vārīšanu u. c. d. Šinīs darbos audzēkņiem jārikojas pēc teorētiskā kursā gūtām zināšanām, pie kam tiek aizrādīts arī uz noteiktām lapas pusēm attiecīgās grāmatās, kur īsi aprakstīta iegūšanas paņēmiena izlietošana fabrikās.

Dažas praktisko darbu stundas ziedo fabriku aparāturas apskatei un darbu novērošanai.

Visiem darbiem audzēkņi sastāda īsus protokolus, izteicot rezultātus fabriku praksē pieņemtā veidā.

Līdzīgā kārtā izdara praktiskos darbus rūgšanas tehnoloģijā, augļu pārstrādāšanā un citās nozarēs.

Technoloģijas un analītiskai laboratorijai vielas un citus materiālus un rīkus piegādā no sevišķas noliktavas tehnikuma pagrabā.

Praktiskie darbi kurināmā un ūdens tehnoloģijā.

Šos darbus izdara analitiskā un pa daļai tehnoloģijas laboratorijā, izlietojot Hempla bireti, Orsata aparātu, kalorimetru un citus aparātus. Šinīs darbos dalību ņem tikai ķīmijas, resp., tehnoloģijas nodaļas audzēkņi.

Kurināmā un ūdens tehnoloģijas praktiskos darbos audzēkņus iepazīstina ar praksē lietojamiem analīzes paņēmieniem. Noteic kurināmā miklumu, higroskopisko ūdeni, koksas un pelnu iznākumu, tālāk sēra un citu sastāvdaļu daudzumu, kā arī kurināmā sildāmo spēju; izdara deggāzes un citu gāzu maisījumu analīzes.

Ar ūdens analīzi noteic kopējo, pārejošo, pastāvīgo kalcijs un magnēzija cietumu, tālāk noteic kvantitatīvi vai kvalitatīvi dažas izšķīdinātās vielas, kam nozīme ūdens izlietošanā saimniecības un tehnikas vajadzībām. Audzēkņi izdara ūdens mīkstināšanu ar sodu, kaļķiem vai permutītu.

Tehnoloģijas laboratorijas rīcībā atrodas šādi tehniskizinātniski mācības kabineti: stikla tehnikas, ziepju vārīšanas, krāsošanas un balināšanas kursi, un fotografijas kabineti.

Stikla tehnikas kursi sarīkoti pavisam 3 reizes un tie bija domāti ķīmisku un fizisku aparātu konstruktoriem, skolotājiem, laborantiem, ķīmiķiem un citiem interesentiem.

Ziepju vārīšanas, krāsošanas un balināšanas kursi noturēti vairāk reizes ar to nolūku, lai ierosinātu interesi par šiem arodiem plašākā publikā. Kursos piedalījās pilsētnieki, tā arī iebraucēji no laukiem.

Fotografijas kabinetam iegādāts viens palielināšanas aparāts un 5 fotokameras ar 10 dažādu fokusa objektīviem; ierīkota tumšā istaba, kur atrodas attīstīšanai nepieciešamie piederumi. Ir sarīkoti trīs fotografiski kursi: divi bija sarīkoti fotografiem-iesācējiem, vieni — augstākie fotografiskie kursi — tādiem, kas ar fotografiju jau agrāk nodarbojušies. Visi kursi bija ļoti labi apmeklēti.

Ziepju vārišana

Eļļas spiešana

Izdotne.

Šinī telpā skolotāji sagatavo un kontrolē praktikantu kvalitatīvās, kvantitatīvās un tehniskās analīzes. Izdotnē atrodas mērāmie trauki, svāri, kalorimetriska bumba un sākvielu paraugi. Ap izdotni koncentrējas darbi analītiskā un tehnoloģijas laboratorijā.

Izdotne ir vienīgā telpa, kur skolotāji arī paši var izdarīt

ķīmiski-techniskas analizes un dažādus vielu priekšizmēģinājumus.

Svaru istaba.

Svērtuvē atrodas divēji analītiski svāri, divēji tehniski svāri un citi sīkāki precīzijas instrumenti. Svērtuvi un tās aparātus praktikanti lieto analītiskiem un praktiskiem darbiem.

Minerāloģijas kabinets.

Minerāloģijas kabinetā atrodas divas lielas un vairāk mazu minerālu kolekciju. Pavisam dažādu paraugu apm. 1500. Starp minerāliem daži reti lieli un skaisti izveidoti kristalli, piem. kvarca, ametista, opala; interesanti daži pārakmeņojumi un akmeņu ieži. Minerāloģiskam kabinetam pieder vairāk ģeoloģisku ēru ainavas (bildes) un kristalloģrafisko modeļu kolekcija.

Zīmēšanas kabinets.

Zīmēšanas kabineta pamatā ir ģipsa nolējumu, trauku u. c. priekšmetu kolekcija, kas pārņemta no inž. Ozoliņa privātā tehnikuma — pavisam 118 priekšmeti. Vēlāk — 1921./22. gadā iegādāti 19 un pēc gada vēl 14 un beidzot no rasēšanas kabineta ieskaitīti 7 koka un dzelzs mašīnu daļas un modeļi.

Zīmēšanas kabinets

Šos nolējumus un modeļus izmanto vairāk būvniecības nodaļā, kur zīmēšana paredzēta arī otrā un trešā klasē, un citās nodaļās pirmā mācības pusgadā, kad galveno vērību piegriež metodiskai zīmējuma konstruēšanai. Otrā pusgadā, skatoties pēc nozares, materiālu papildina no fizikas, ķīmijas un rasēšanas kabinetiem.

Rasēšanas kabinets.

Techniskas rasēšanas stundās I. elektrotehniskā klasē vingrinās rasēšanas tehnikā, t. i. dažādu rasēšanas instrumentu lietošanā. Mācības gada beigās apskata arī galvenos noteikumus, kas jāievēro izpildot tehniskos rasējumus.

Rasēšanas stundās vingrinās arī sieksta rakstos: sākumā no brīvas rokas, bet gada beigās ar šablonu.

Otrā mācības gadā audzēkņi vingrinās rasējumu sastādīšanā no mašīnelementiem.

Rasēšanas kabinets

Bibliotēka.

Technikuma bibliotēkā 1930. gada 1. janvārī grāmatu kopskaitis 5595. No šīm grāmatām lielākais skaits ir tehniska satura šādās speciālitātēs: būvmācībā, būvmateriālos, zemes darbos un ceļu, tiltu, ūdens būves, dzelzsbetonā, urbšanas darbos un kanalizācijā, arhitektūrā, ģeodaizijā, materiālu pretestībā, elektrotehnikā, matēmatikā, mašīnu tehnikā, tehnoloģijā, kultūrtehnikā un purvu izmantošanā, lauksaimniecībā, amatniecībā, zīmēšanā un rasēšanā, tirdzniecībā un rūpniecībā, likumos, gaiskuģniecībā, fotografijā, botanikā, ķīmijā, fizikā, minerāloģijā, meteoroloģijā un mēchanikā. Apmēram 2000 sējumi bibliotēkā ir daiļliteratūras, rakstniecības, vēstures, tautsaimniecības, mākslas un enciklopēdijas grāmatas latviešu, vācu, angļu, franču un krievu valodā. No ārzemēm izraksta katru gadu šādus periodiskus izdevumus:

Būvniecības nodaļa — Der Bauingenieur, Die Bautechnik, Die Pyramide, Der Industriebau, Der Baumeister, Verkehrstechnik.

Mēchanikas nodaļa — Maschinenbau, Verein deutscher Ingenieure, Giessereizeitung, Betriebsführung.

Ķīmijas nodaļa — Berichte der deutschen chemischen Gesellschaft, Chemikerzeitung, Zeitschrift für angewandte Chemie, Chemikerzeitung un Technologie der Neuzeit.

Elektrotehnikas nodaļa — Elektro-Installeur, Elektrotechnische Zeitschrift, žurnalu „Radio“.

Kultūrtehnikas nodaļa — Der Kulturtechniker, Wasserwirtschaftliche Mitteilungen, Technik in der Landwirtschaft, Mitteilungen des Vereins zur Förderung der Moorkultur, Latvijas Lauksaimnieku, Zemkopi, Lauksaimniecības Padomnieku.

Kultūras Fonds piesūta Technikumam žurnālus: „Ekonomistu, Latvijas Sauli, Latvju Grāmatu, Audzinātāju, Izglītības Ministrijas Mēnešrakstu“, Latvju Rakstus u. c. No ārzemēm izraksta arī katalogus, kas noderīgi audzēkņiem projektēšanai. Katalogu skaits 300.

Muzejs.

Ideja organizēt Technikumā tehnoloģisku muzeju, kur būtu sakopots viss, kas attiecas uz tehniku un arī uz dabas zinībām un neatbilst citiem kabinetiem, radās Technikuma di-

rektoram A. Grīnbergam jau sen, var teikt no paša Technikuma sākuma. Iesākdams ar dažiem nejauši iegūtiem priekšmetiem, viņš sakrājis šinīs gados jau prāvu un interesantu kolekciju.

Muzejā novietoti dažādi akmeņu, mālu, kaļķu, zemju u. c. paraugi, kas iegūti dažādās ekskursijās. Šeit redzamas visas Latvijā sastopamas koku sugas, kā arī daudz svešzemju koku paraugu, kas ar lielu neatlaidību krāti un piepilda lielu skapi. Tāpat tur ir jau daudz būvmateriālu paraugu, gan dabīgo akmeņu, gan ķieģeļu, betona akmeņu, jumta kārniņu, dabīgu un mākslīgu jumta slānekļu, skārda, lubiņu, mākslīgu būvmateriālu no kūdras, ēvelskaidām un citām vielām, apmetumu paraugu u. t. t.

Veselu istabu piepilda dažādie būvniecības modeļi, ko izgatavojuši skolēni Technikuma galdniecības darbnīcā. Šeit ir lielāks daudzums dažādu jumta krēslu, ēku daļu, pat veselu ēku modeļi. Ir vairāk lielu tiltu modeļi, dažādi krastu nostiprinājumu, estokadu, slūžu, šoseju un darba rīku modeļi. Visi šie modeļi ir ļoti vērtīgs mācības materiāls, un tos daudreiz lieto arī klasēs, lai uzskatāmi rādītu vienu otru sarežģītu savienojumu. Bez pašu darbnīcās izgatavotiem modeļiem ir arī diezgan daudz no citurienes iegādātu modeļu, sevišķi mašīnu un mašīnu daļu modeļi.

Bez tam šeit ir daudz dzelzs apstrādāšanas paraugu, būvniecībā biežāk sastopamās dzelzs šķirnes, elektrisko kābeļu paraugi, vadu savienojumi un sazarojumi, telefona un telegrafa vadu paraugi u. t. t.

Diezgan daudz ir dažādu rūpniecības ražojumu paraugu, sākot ar izejvielām, pusapstrādātām vielām, pusgataviem un pēdīgi gataviem ražojumiem, kā arī dažādiem atkritumiem, kas rodas ražojot. Tā mēs šeit redzam ādas apstrādāšanu, papīra, papes, sērkokciņu, ciešu, sīrupa, šokolades, ziepju un smaržvielu ražošanu, naftas pārstrādāšanu dažādās eļļās, deggāzes dabūšanu no akmeņoglēm, kaulu pārstrādāšanu, eļļas spiešanu, linoleuma un gumijas izgatavošanu, graudu apstrādāšanu, augļu konzervēšanu u. c. Ļoti skaista ir kolekcija, kas rāda porcelāna un fajansa izgatavošanu, tāpat cementa ražošanu. Ir arī krāsvielu kolekcija, spridzināmo vielu un Technikuma telpās liecinieku atstāto šauteņu durkļu paraugi u. t. t.

Redzam šeit arī dažādas naudas, gan metala, gan papīra,

kas visas dāvātas, arī dažus archaioloģiskus priekšmetus, ko Technikuma audzēkņi praksē atraduši. Sevišķā istabā sakopotas kūdras kolekcijas: kūdras purvu skati, flora, plāni, griezumi, pamatne; kūdras purva pareizs izstrādāšanas veids, kūdras izmantošana praktiskām vajadzībām u. c.

Viss muzejs ieņem 4 istabas, bet sakrātais materiāls ir jau tik plašs, ka telpas ir par šaurām. Šis muzejs interesants arī citu skolu audzēkņiem.

Kultūrtechnikas kabinets.

Kultūrtechnikas kabinetā savākts diezgan plašs paraugzīmējumu, fotografisku uzņēmumu un diapozitīvu materiāls aizsprostiem, slūžām, tiltiem, caurtekām, upju regulēšanai un speciāliem meliorācijas darbiem. Atsevišķām meliorācijas ierīcēm izgatavoti un iegādāti modeļi. Kabinetā ir pilnīgs drenāžas darba rīku komplekts strādāšanai reizē ar 30 audzēkņiem. Mināms arī vaļejo grāvju arklis „Paavo“. Minerālzemes un kūdras slāņu pētīšanai iegādāti dažādu sistēmu urbji; bez tam ir atsevišķs urbjamo rīku komplekts ar apvalka caurulēm un stiepiem urbšanai līdz 30 metru dziļumam. Hidrometriskiem darbiem iegādāti divi Otto firmas hidrometriskie spārni ar elektrisku signālizāciju. Kabinetā ir arī aparāti zemes paraugu mēchaniskai un ķīmiskai analīzei. Kolekciju veidā sakopoti minerāļi, zemes paraugi, pļavu zāļu sēklas, Latvijas augu herbarijs, koku materiāli, kūdras paraugi un kūdras tehniskās izmantošanas produkti (pakaiši, kurināmais u. c.). Dažādu purvu raksturošanai ir plakāti, griezumi, diagrammas un fotografiski uzņēmumi. Botanizēšanai iegādātas augu preses un mikroskopi.

Ģeodaizijas kabinets.

Ģeodaizijas kabinetā ir dažādi mērniecības instrumenti pietiekošā vairumā visdažādāko zemākās ģeodaizijas lauka darbu veikšanai vairāk grupās. Starp tiem ir septiņi teodolīti, no kuriem viens ir pat lietojams nelielām un vidējām triangulācijām, desmit dažādu sistēmu līmetņi, vairāk dažādu sistēmu menzulu, kīprēģeļi un citi instrumenti.

Instrumentus izlieto klasē par palīglīdzekļiem mācīšanās un

dažāda veida pavasaŗa lauka darbos, kādus rīko ik gadus pēc mācību teorētiskā kursa beigām būvniecības nodaļas II. un III. klasei un kultūrtehnikas I., II. un III. klasei.

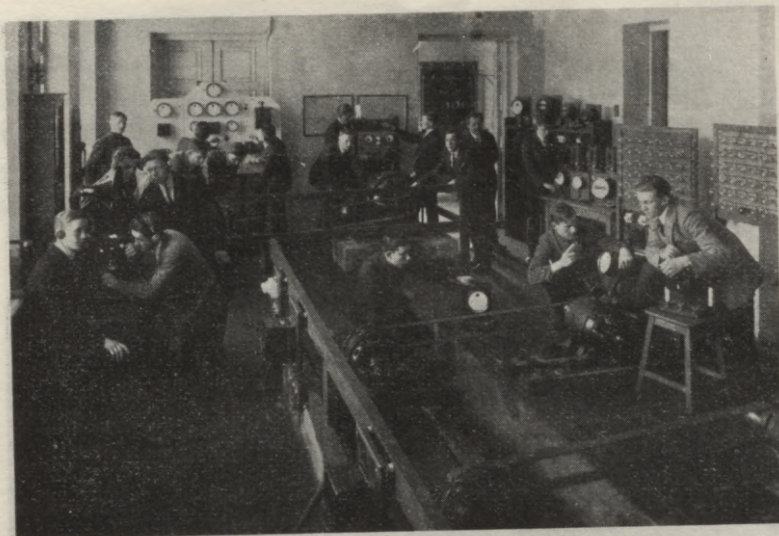

Geodaizijas kabinets

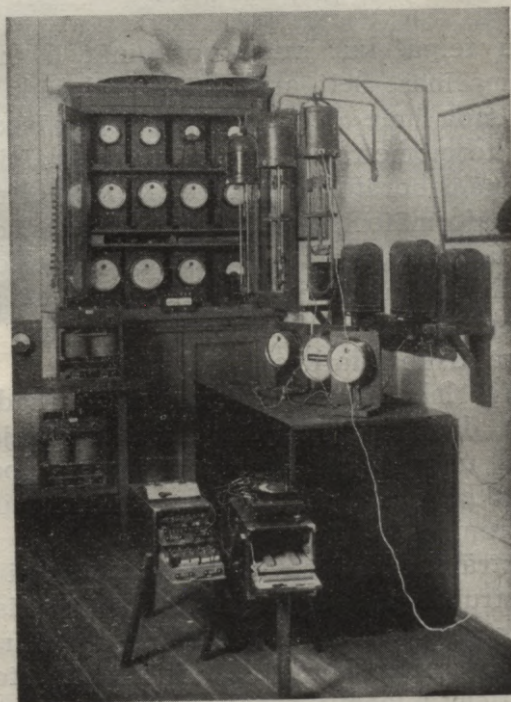
Skolnieku patstāvīgai ievingrināšanai atsevišķās darbībās ar instrumentiem, kad strādā stundās ar visu klasi, instrumentu skaits skolnieku ražīgai nodarbināšanai tomēr ir par mazu. Piemēram, mācot mērīt leņķus pie katra teodolīta iznāk pieci un pat vairāk skolnieku, no kuriem tad parasti strādā divi, jo vienā laikā vairāk nevar tikt klāt strādāt ar teodolītu. Tāpat ir arī ar ievingrināšanos darbībās ar līmetņiem, menzulām, ķiprēģeļiem un citiem.

Elektrotehnikas laborātorija.

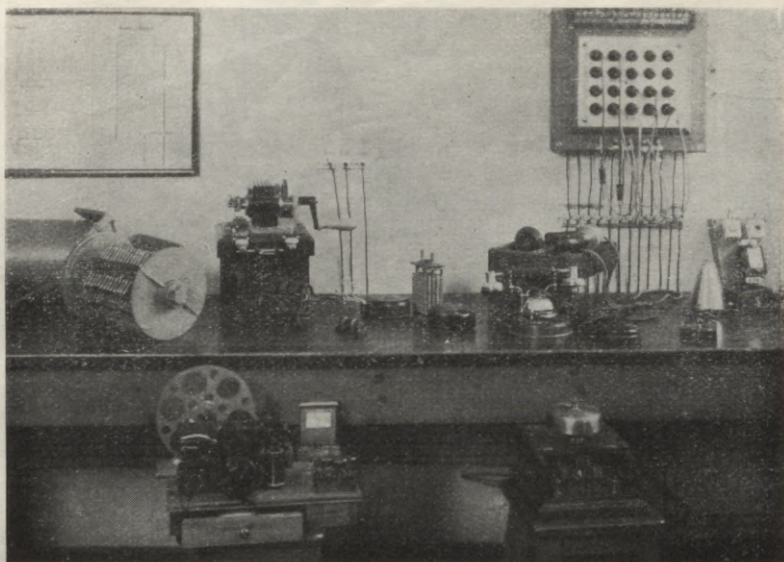
Elektrotehnikas laborātorijas galvenais uzdevums sagatavot praktiskai dzīvei derīgus tehniķus. Tādēļ laborātorijas iekārta un darbu programma nav piemērota zinātniskai pētīšanai. Spēka un apgaismošanas līnijas, marmora strāvas sadalāmie dēļi, mašīnu montažs — pašu audzēkņu roku darbs. Elektrotehnikas laborātorijai nodotas pagaidām 5 telpas:

Mašīnu telpa

Strāvas mērāmi aparāti un loku lampas

Vājās strāvas aparāti

1. Mašīnu telpa, kur var nodarbināt 6 maiņstrāvas un 4 līdzstrāvas mašīnas. Šeit arī uzstādīti dažāda lieluma marmora strāvas sadalāmie dēļi, dzīvsudraba pārveidotājs, elektriskais centrāltermometrs un mašīnām vajadzīgi piederumi.

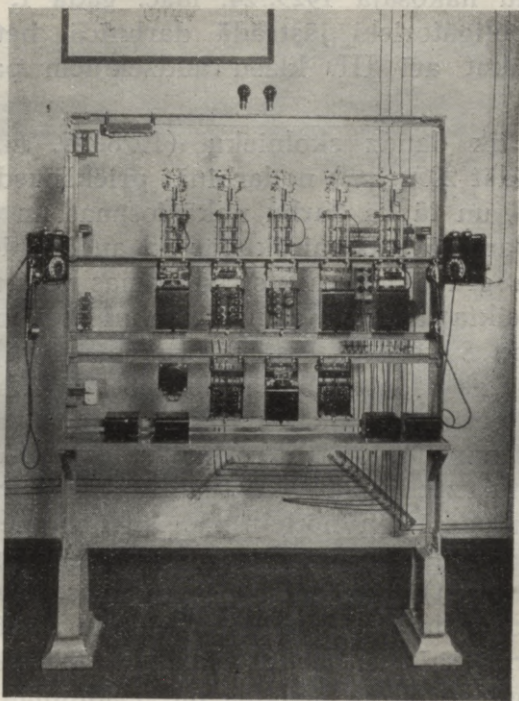
2. Vispārīgā laboratorijā I. atrodas 1 griežtransformātors, 6 vienfazes transformātori, 3 loka lampas un dažādi kapacitātes, jaudas, $\cos \varphi$ u. t. t. mērīšanas instrumenti. No mašīnās ierīkotām „darba vietām“ var ņemt kā maiņ-, tā arī līdzstrāvu ar dažādiem spraugumiem. Šinī telpā audzēkņi vingrinās arī instalācijas praktiskos darbos.

3. Vispārīgā laboratorija II. paredzēta visādiem vājās un stiprās strāvas darbiem. Audzēkņiem šeit pieejami telegrafa „Bodo“ aparāts, universālais kabeļu mērīšanas aparāts, ar kuŗa palīdzību atrod bojātās vietas kabelī, skaitītāji un nepieciešamie sīkie instrumenti.

4. Vājās strāvas telpā novietota automātiskā telefona centrāle, kas konstruēta pēc Rīgas pilsētas automātiskās centrālās parauga, vairāk galda un sienas telefona aparātu, 5 Morze un 2 Hughes telegrafa aparāti un telegrafa kommutātors. No signālizācijas aparātiem minami: zvanu numerātors, 2 blokaparāti, zižļa aparāts, pārbrauktuves zvans u. t. t.

5. Radio kabinets ar vienu 5-Watt īsviļņu veidotāju, 3 uztvērējiem, dažādu sistēmu pastiprinātājiem, skaļruņiem, rezerves daļām, telefona kommutātoru un citiem radio piederumiem.

Par elektrotehniskās laboratorijas sastāvdaļām jāuzskata arī Technikuma spēka un apgaismošanas tīkls un transformātoru stacija.

Automātiskā telefoncentrāle

Mēchanikas darbnīca.

Technikuma mēchanikas darbnīca dibināta 1922. g. 10. oktobrī ar nolūku praktiski iepazīstināt mēchanikas un elektrotehnikas nodaļas audzēkņus ar dažādiem metālu apstrādāšanas paņēmieniem, iemācīt audzēkņus lietot atslēdznieku rīkus, apieties ar darba mašīnām un patstāvīgi izpildīt vienkāršus salikšanas darbus.

Pirmā darbnīcas pastāvēšanas gadā (1922./23. m. g.) praktiskie darbi skolniekiem nebija obligātoriski, tomēr viņi, labi

saprazdami praktisko darbu lielo nozīmi tehniskā izglītībā, ļoti dzīvi piedalījās vingrinājumos, jo no 165 mēchanikas un elektrotehnikas nodaļas audzēkņiem 89 kārtīgi strādāja darbnīcā.

Vēlāk, darbnīcas telpām paplašinoties un iekārtai papildinoties, radās iespēja audzēkņu praktisko apmācību labāk organizēt un jau nākošajā 1923./24. māc. gadā I. un II. klašu audzēkņiem obligātoriski jāstrādā darbnīcā, bet ar 1924./25. māc. gadu sākot arī III. klasu audzēkņiem pa 4 stundām nedēļā.

Protams, tik daudz skolnieku (1928./29. m. g. darbnīcā vajadzēja strādāt 205 cilvē.) nodarbināt priekšpusdienas stundās nav iespējams, un tā kā darbu nokārtošanas un kontroles pēc reizes var nodarbināt ne vairāk par 15 audzēkņiem, tad skolniekus sadala grupās, kuŗas, strādādamas instruktora uzraudzībā pēc noteikta saraksta, aizņem darbnīcas telpas no plkst. 8 rītā līdz plkst. 8 vakarā. Instruktoru (meistaru) ir divi: vecākais — J. Bergs vada darbus no plk. 8 rītā līdz plk. 4 p. p., bet otrs — V. Misa no plk. 4 p. p. līdz plk. 8 vak. Bez tiešas darbu sadalīšanas un kontroles, instruktoru funkcijās ietilpst arī instrumentu uzturēšana kārtībā un to izdošana skolniekiem.

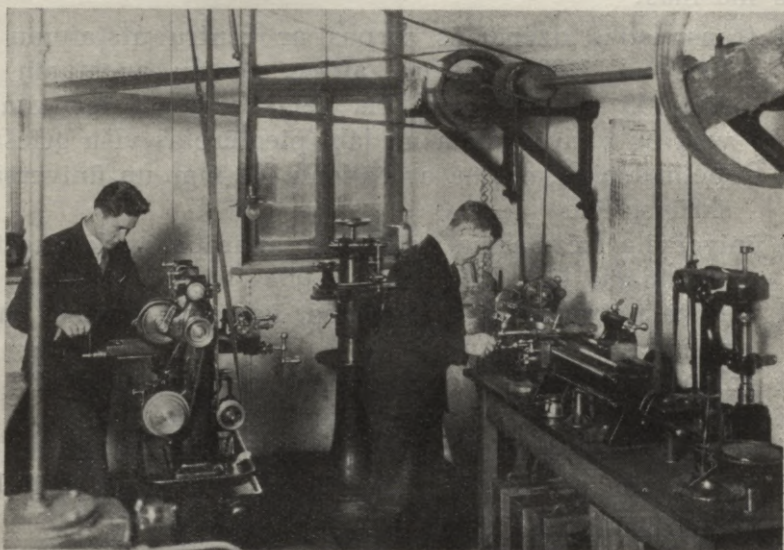
Audzēkņu apmācība notiek pēc Vācijas metalrūpniecības un tehnisko skolu pārstāvju (Deutscher Ausschuss für technisches Schulwesen) izstrādātās programmas. Jāatzīmē, ka nelielā, praktiskiem darbiem paredzētā stundu skaita dēļ, šī programma stipri jāsaīsina, ņemot vērā, ka faktiski katrs skolnieks, pieņemot 36 darba nedēļas pie 4 stundām à 45 min., — strādā tikai 108 stundas gadā, t. i. apmēram 2 nedēļas, skaitot 8 stundas darba dienā.

Pirmajā gadā skolniekus nodarbina ar atslēdznieku darbiem, pakāpeniski iepazīstinot viņus, kā rīkoties ar skrūvspilēm, dažāda veida vīlēm, veseriem, cirtņiem, skrāpjiem, urbjiem, uzrievjiem un vītgrīžiem. Katram skolniekam obligātoriski jāizgatavo daži sīki priekšmeti ar augstāk minēto darba rīku un instrumentu palīdzību.

Šo obligātorisko (programmas) darbu izvēle un kārtība ir stingri sistematizēta un piespiež audzēkņus daudz maz tieši iepazīties ar visiem normāliem atslēdznieku darba paņēmieniem — mērīšanu, atzīmēšanu, vīlēšanu, liekšanu. Otrā pusgadā šiem

apstrādāšanas paņēmieniem vēl pievienojas urbšana, uzrievšana, vīšu griešana, lodēšana un trīšana.

Otrā apmācības gadā, kad skolnieki, saskaņā ar vispārējo Technikuma mācības plānu, jau prot lasīt vienkāršus zīmējumus, viņus praktiski iepazīstina ar virpošanu, ēvelēšanu, kalšanu, rūdīšanu un cementēšanu, interesentus arī ar oksidēšanas darbiem.

Mēchanikas darbnica

Trešajā gadā spējīgākus vēl iepazīstina ar dažāda veida frēzēšanas darbiem un darba rīku un instrumentu izgatavošanu.

Otrā un trešajā gadā skolniekiem, izņemot virpošanas darbu, nav jāizgatavo noteikti, visiem obligātoriski izstrādājumi, bet viņus nodarbina pēc spējām un faktiskās iespējas (nav tik daudz darbmašīnu), piemērojot darbu izvēli kā skolas saimniecisko vajadzību apmierināšanai, tā arī dažādo kabinetu papildināšanai ar mācības līdzekļiem un pašas mēchaniskas darbnīcas iekārtas papildināšanai ar instrumentiem un darba mašīnām. Starp citu izgatavotas pašu vajadzībām transmisijas dzenamās precīzijas virpas ar Nortona pārnese.

Jāatzīmē, ka lielāko priekšmetu izgatavošanu stipri kavē tas apstāklis, ka skolnieki, trešajā Technikuma klasē tikai ie-

sākdami mašīnelementu projektēšanu, vēl neprot detalēt viņiem dotās skices, kādēļ zīmējumi bieži izrādās par nederīgiem un atkārtoti jāpārtaisa un jāpārkontrolē.

Mēchanikas darbnīca pašlaik iekārtota Technikuma ēkas pagrabā, kurā ieņem 6 istabas ar grīdas laukuma kopplatību 90 kv. m. Blakus mēchanikas darbnīcai iekārtota arī kaltuve, kuņas grīdas laukums ir 20 kv. m. liels. Darbnīcā uzstādītas šādas mašīnas:

- 4 transmisijas dzenamās virpas ar centru atstatumu 800, 1000 un 1100 mm. un attiec. centru augstumu 130, 200, 155 un 200 mm. Trīs lielākas virpas ierīkotas ar velk un vadvārpstām un labi piemērotas vīšu griešanai.
- 1 Popella-šeping mašīna ar gājienu 400 mm. un universālām skrūvspilēm.
- 1 universāla frēzmašīna ar dalāmo aparātu, galda augstums izmaināms līdz 125 mm.
- 1 vertikāla, transmisijas dzenama, urbjama mašīna, caurumiem līdz 20 diam.
- 1 galda urbjama mašīna, caurumiem līdz 10 diam.
- 1 universāla darbu rīku slīpējamā mašīna.
- 1 slīpējamā mašīna ar 2 tecilu ripām 350 diam.
- 1 slīpējamā un pulierējamā mašīna ar 2 sikšņu skrituļiem.
- 1 zāģis auksta metala griešanai.
- 1 mufeles kvēlkrāsns. Krāsns ierīkots apkurināšanai ar spulggāzi. Mufeles tilpumība $400 \times 450 \times 250$ mm.
- 1 izlāgojama plātne 1000×750 mm.

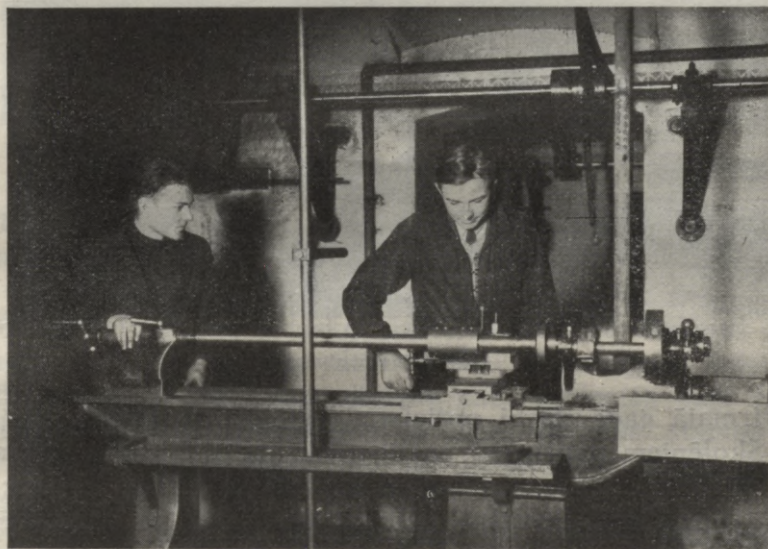
Bez minētām mašīnām darbnīcā ierīkoti darbu galdi ar 18 līdzteku skrūvspolēm. Transmisijas dzīšanai paredzēti 2 Sīmensa firmas trijfāzu elektromotori: a) D/20 — 4 z. sp. — 120/220 volt., b) R 81/1500 — 5,5 z. sp. — 125/220 volt. Elektromotoru remonta gadījumā uz transmisiju var iedarboties arī darbnīcas telpās uzstādītais Deutca firmas guļošais bezkompresoru dīzelmotors, kurš pie 450 apgr. minūtē attīsta līdz 12 eff. z. sp. Minētais dīzelmotors galvenām kārtām domāts praktiskiem darbiem mašīnu pētīšanā, lai vecāko klašu audzēkņi varētu vingrināties motora palaišanā un vadīšanā — bet bieži vakaros, kad Technikuma kābelis stiprāk slogots un darbnīcā nodarbināti vecāko klašu audzēkņi, transmisijas dzīšanai lieto dīzelmotoru.

Kalēju darbnīcas iekārta sastāv no amerikāņu tipa kāju dzenamās lauku smēdes, vienas parastā tipa mūrētas ēzes ar ķeta furmu un elektrības dzenamo ventilātoru, Sīmensa firmas V 50—120 Volt. — 0,5 z. sp., laktas un veseļu kompleksa u. c. kalēju darba rīkiem.

Jāatzīmē, ka darbnīcas telpas stipri neērtas, jo viņas ir pārāk šauras, zemas un mitras. Gruntsūdeņu līmenim ceļoties, kā tas rudenos un pavasaros parasts, mitrums iespiežas darbnīcā, no kā cieš ir mašīnas, ir paši audzēkņi. Istabiņu lielais skaits apgrūtina darbu kontroli, bet apvienot viņas vienā kopējā telpā nav iespējams. Arī kaltuves ventilācija nav apmierinoša, jo dūmu novadīšanai piemērotu skursteni nevar ierīkot, un tie jāievada jau pastāvošajā parastās dzīvokļu krāsns dūmvadā, kas nespēj visus dūmus uzsūkt.

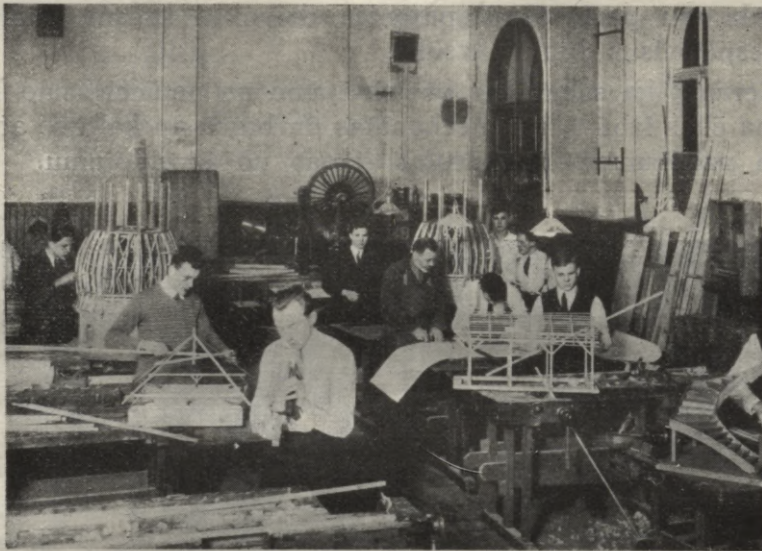
Cerams, ka sakarā ar projektējamo un nepieciešamo Technikuma ēkas izbūvi, arī mēchanikas darbnīca un kaltuve atradīs savam uzdevumam piemērotas telpas un izveidojumu.

Mēchanikas darbnīca

Galdniecības darbnīca.

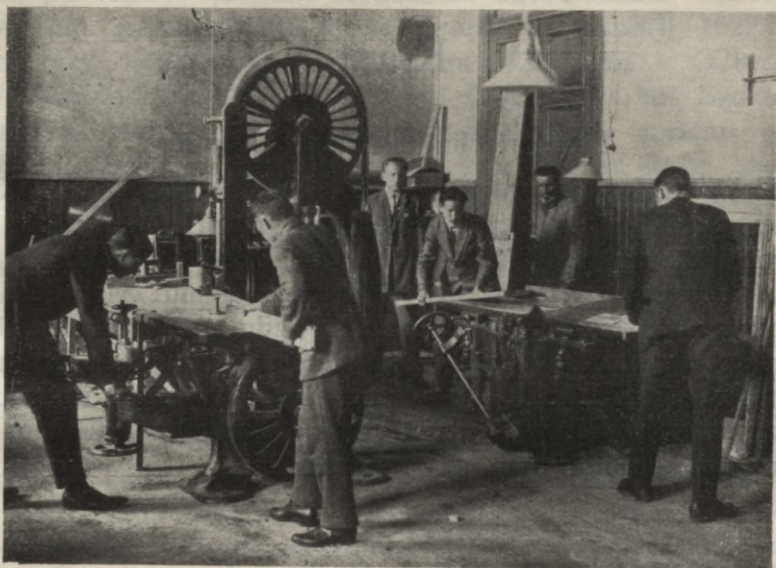
Ievērojot praktisko darbu lielo nozīmi skolēnu sagatavošanā tiešai dzīvei līdz ar būvniecības nodaļas izveidošanu piegriezta vērību arī galdniecības darbnīcas iekārtošanai Technikumā. Galdniecības darbnīcu ierīkoja 1921./22. māc. gadā bijušā vingrošanas zālē, kad iegādāja 14 ēvelsolus ar visiem atiecīgiem darba rīkiem. Pirmos divus gadus darbnīcā strādāja tikai tie, kuŗi paši labprātīgi to vēlējās, bet ar 1923./24. māc. gadu praktiskie darbi darbnīcā bija jau obligātoriski visiem pirmās un otrās klases audzēkņiem, bet ar 1924./25. māc. gadu arī trešās klases audzēkņiem pa 4 stundām nedēļā.

Galdniecības darbnīca

Pirmajā gadā darbi notiek pēc stingri noteiktas programmas. Skolēniem papriekšu pakāpeniski meistara-instruktora vadībā jāiemācās pareizi rīkoties ar visiem darba rīkiem; tad viņiem jāizgatavo noteiktā kārtībā dažādi koka apstrādājumi un visādi koku savienojumi. Kad viņi jau iepazīnušies ar visiem darba paņēmieniem, tad tiem otrā gadā jāizgatavo kādas vienkāršas lietas vai mēbeles gabali vai nu skolas vajadzībām, piem. taburetes, soli, rāmīši u. t. t. vai arī savām personīgām vajadzībām. Trešajā gadā audzēkņi izgatavo dažādus modeļus:

gan jumta konstrukcijas, ēku, tiltu, ūdens būvju, krasta nostiprinājumu u. c. modeļus. Arī sev pašiem viņi bieži izgatavo dažādas lietas: skapīšus, kastītes, plauktiņus, rasēšanas dēļus, sliedes, sniega slēpes. Tā kā darbnīcā ir tikai 14 vietas, tad katra klase iedalīta grupās, kas strādā katra savā laikā.

Galdniecības darbnīca

1924. g. darbnīcā uzstādīja lentes zāģi, kombinētu ar riņķa zāģi, frēz- un urbjaparātu, kā arī kombinētu līdzināšanas un biežuma ēvelmašīnu un pēdējā 1929. g. virpas koku apstrādāšanai ar mēchanisku dzinējspēku. Šīs mašīnas stipri atvieglo dažādus lielākus darbus. Lai vajadzīgais koka materiāls iznāktu lētāks, tad skolēni paši ar lentes zāģi sazāģē speciāli pasūtītu 1 m garu malku dēļos, plankās, stabiņos dažādā biezumā un platumā un pēc izžāvēšanas izlieto dažādu priekšmetu izgatavošanai.

Audzēkņi nodarbojas darbnīcās ar diezgan lielu interesi. Lai ieinteresētu tos rūpīgāk un glītāk izstrādāt dažādos modeļus, tad pavasarī par labākiem darbiem izsniedz prēmijas — naudas balvas no skolas speciāliem līdzekļiem.

Cik liela praktiska nozīme šai darbnīcai redzams no absolventu atzinīgām atsauksmēm.

Kursi

Elektrotehnikas vakara kursi.

Elektrotehnikas vakara kursi dibināti 1924. gadā. Kursu nolūks papildināt elektromontieņu un montieņu-mācekļu teorētiskās, kā arī praktiskās zināšanas. Tādēļ māca saskaņā ar šādu, kursantu izglītībai attiecīgu programmu: visp. elektrotehniku, elektrisko apgaismošanu un vadu aplēšanu, elektriskās centrāles un mašīnas, telegrafiju, telefoniju, radiotehniku un elektrisko signālizāciju. Bez tam katru vakaru nodarbojas stipras un vājas strāvas laborātorijās. Gala pārbaudījumos piedalījās katru gadu apm. 20 kursantu.

Šoferu kursi.

Jautājumu par šoferu kursu atvēršanu pie Technikuma ierosināja 1925. gadā inž. E. Jirģensons, kas toreiz strādāja Technikumā par skolotāju. Viņam kā automobiļu vadītāju pārbaušanas komisijas loceklim bieži gadījās pārliecināties, ka daudzie Rīgas autovadītāju kursi izmanto savus klausītājus un nolaidīgi tos sagatavo.

Tā kā Izgl. Min. arodu skolu direkcija piekrita šim ierosinājumam, tad E. Jirģensons izgādāja kara ministrijas atļauju nodot no arsenāla Technikuma rīcībā 5 vecus automobiļus: 2 smagos un 3 vieglos. Bez tam jau agrāk, Valsts garažu likvidējot, Technikumam bija nodots viens vieglais „Opel” sistēmas automobīlis.

Kursu telpu jautājumu viegli nokārtoja tādā veidā, ka teorētiskos darbus veica rasētavā, kas vakaros bija brīva, un praktiskos darbus starpbūvē starp Technikuma ēku un nodegušo piebūvi, kā arī no jauna iekārtotā telpā nodegušajā

piebūvē, kur iemūrēja šķērssienu un uzlika jumtu, izbūvējot to tādā veidā par garažu.

Kursus atvēra 1926. g. 1. III. ar 34 klausītājiem. Kursi sāka ātri attīstīties, klausītāju skaits ātri palielinājās un līdz ar to vairojās kursu ienākumi, tā kā katru gadu varēja iegādāties pa vienam jaunam modernam automobilim. Kursus atverot 1926. gadā nopirka jaunu „Ford“ automobili, 1927. gadā „Chevrolet“, 1928. gadā — „Fiat“ un 1929. gadā — „Chrysler“ vieglo automobili. Visu laiku kursi pastāvējuši bez kādas piemaksas no valsts paši ar saviem līdzekļiem, arvienu paplašinādami savus mācības līdzekļus, kas līdz ar to ir noderīgi pašam Technikumam. Tā piem. iegādāta ļoti vērtīga „Chrysler“ tipa šasija griezumam, kur katra daļa redzama ne tikai no āras, bet arī no iekšas un pie tam darbā. Tad vēl iegādāti daži modeļi, kino lente par iztvaikotāju, auto daļas, tabulas u. c.

Līdz šim bijuši jau 30 kursi, kurus apmeklējuši 1432 klausītāji. Apmeklētāju skaits ir tik liels, ka nepārtraukti strādā 2 paralēli kursi, kas gan saspiesto telpu pēc rada zināmas neērtības. Kursu programma iedalīta 2 posmos: teorētiskā un praktiskā. Teorētiskā daļā apmēram 2 mēnešos iemāca automobiļu uzbūvi, darbību, traucējumus, to atrašanu un novēršanu, pie kam pēc katras automobiļa daļas iztīrāšanas, to ar kursistiem atkārtoti. Bez tam vēl notiek atkārtošana garažā, kur praktisko darbu vadītājs atkārtojot demonstrē kursistiem visas daļas un viņu darbību dabā. Pēc teorētiskās daļas beigšanas kursisti instruktoru vadībā apmācās braukšanā, iesākot to pilsētas nomalēs klusākās ielās, tad pakāpeniski pārejot uz dzīvākām un nobeidzot pilsētas centrā.

Sākot jau ar kursu atvēršanu arī visiem Technikuma mašīntehniķu nozares audzēkņiem obligātoriski jāiemācās vadīt automobili; bez tam to labprātīgi iemācās arī daudz citu nodaļu audzēkņi.

Technikuma darbinieki pirmajos desmit gados

1) **Grīnbergs, Ansis** — direktors.

Dzimis Aizputes apr. Dzērves pagastā 1880. g. 10. februārī. Beidzis Liepājas Nikolaja ģimnaziju 1901. g. un Rīgas politehnikas institūta būvinženieru nodaļu 1910. g. 1910./11. māc. gadā strādājis kā matemātikas skolotājs Polockas kadetu korpusā; no 1911. g. 1. oktobra līdz 1913. g. 15. augustam — Tveras gub. zemstē kā ugunsdrošo būvju nodaļas vadītājs; no 1913. gada 15. augusta līdz 1915. g. 1. aug. — speciālo priekšmetu skolotājs 1. Rīgas politehnikas kursos; no 1915. g. 1. aug. līdz 1918. g. — Rīgas būvtechniskās sabiedrības kultūrtechniskās skolas inspektors un speciālo priekšmetu skolotājs; 1918./19. māc. g. — tās pašas sabiedrības teknikuma inspektors; Valsts teknikumā strādā no dibināšanas dienas, pie kam direktora amatā, sākot ar 1920. gada 1. augustu.

2) **Ozoliņš, Jānis** — teknikuma pārzinis līdz 1920. gada 1. augustam.

Dzimis Cēsu apr. Drabešu pagastā 1882. g. 6. jūlijā. Beidzis Rīgas pilsētas reālskolu 1903. g. un Rīgas politehnikas institūta būvinženieru nodaļu 1910. g. Līdz 1913. gadam strādājis kā skolotājs vairāk vidus- un arodskolās; 1913. gadā dibinājis Rīgas būvtechniskās sabiedrības politehniskos kursus, kur strādājis par pārzini līdz 1915. g.; no 1915. līdz 1919. g. vadījis būvtechniskās sabiedrības kultūrtechnisko skolu un tehnikumu; pēc teknikuma pārveidošanas par valsts mācības iestādi izpildījis pārziņa amatu līdz 1920. g. 1. augustam; tagad — tirdzniec. un rūpniec. akc. sab. „Daugava“ direktors.

- 3) **Bilkens, Ādolfs** — inspektors; ķīmijas un tehnoloģijas nodaļas vadītājs.

Dzimis Salaspils pag. 1886. g. 31. augustā. Ieguvis mājskolotāja tiesības 1907. g. un bijis par draudzes skolas skolotāju 1908. g.; izturējis abiturija pārbaudījumus 1909. g. Pēterā reālskolā, Rīgā; beidzis Rīgas polit. institūta ķīmijas nodaļu 1915. g. No 1915. g. līdz 1917. g. strādājis kā skolotājs Peterpils ķīm.-techn. skolā; šinī laikā bijis arī nodarbināts Pēterpils artilērijas ķīmiskā fabrikā smacīgo gāžu ražošanā un izdarījis patstāvīgus pētījumus ķīmijā; 1917./18. māc. g. darbojies kā skolotājs Rīgas kultūrtechnikas skolā un 1918./19. māc. g. — Rīgas pilsētas teknikumā; no 1919. g. nepārtraukti strādā valsts teknikumā. Sarakstījis grāmatu: „Praktiskie darbi anorganiskā ķīmijā“ un apcerējumu par ammonija sāļu nitrifikāciju.

- 4) **Frīdenbergs, Voldemārs** — inspektors; elektrotehnikas un mēchanikas nodaļas vadītājs.

Dzimis Rīgā 1884. g. 15. jūlijā. Beidzis Rīgas pils. reālskolu un Rīgas politehnikas institūta mēchanikas nodaļu 1907. gadā. Strādājis Kramatorskajas metālurģijas un mašīnu fabrikā Ukrainē no 1907.—1909. g. kā tvaika un tvaika-ceļamo mašīnu kalkulātors un konstruktors, no 1909. līdz 1919. g. — kā mašīnu būves nodaļas vadītājs un no 1919. līdz 1922. g. — kā darba biroja un vēlāk arī rīcības un kalkulācijas nodaļas vadītājs; reizē darbojies kā skolotājs tehnikas vakara kursos montiejiem 1918.—1919. g. un turienes teknikumā no 1920. līdz 1922. g. Valsts Rīgas teknikumā strādā kopš 1922. gada.

- 5) **Ducmanis, Vilis** — inspektors un kultūrtechnikas nodaļas vadītājs.

Dzimis Liepājas apr. Medzes pagastā 1886. g. 3. jūlijā. Pēc Gori-Gorķu vidējās zemkopības skolas beigšanas komandēts uz Vāciju, kur beidzis Bonnas lauksaimniecības akadēmijas kultūrtechnikas nodaļu 1910. g. No 1911. līdz 1915. g. bijis par skolotāju Gori-Gorķu mērnīeku-agronomu skolā; no 1915. līdz 1917. g. vadījis pozīciju nosusināšanas un aku būves darbus hidrot. organizāc. nodaļā bij. Krievijas armijā. Latvijā atgriezies 1918. g. un darbojies Tautas padomē divās sesijās; 1919. g. sākumā iestājies Latvijas armijas inž.-sapieŗu rotā,

no kurienes piekomandēts teknikumam kā mācības spēks tā paša gada 17. septembrī; 1922./23. māc. g. strādājis arī Zemkop. min. kultūrtechnikas vidusskolā un no 1923. līdz 1927. g. bijis par šīs skolas direktoru. Sākot ar kultūrtechn. skolas pievienošanu teknikumam 1927. g., vada kultūrtechnikas nodaļu. Sarakstījis mācības grāmatu: „Hidraulika un hidrografija“; žurnāla „Mērniecības un Kultūrtechn. Vēstnesis“ līdzstrādnieks un kultūrtechnikas rakstu redaktors.

6) **Āboliņš, Jānis** — vispārējā tehnoloģija.

Dzimis Vidzemē, Galgauskas pagastā 1891. g. 24. oktobrī. Beidzis Latvijas Universitātes mēchanikas fakultāti 1922. g., palikdams turpat par asistentu; teknikumā strādājis no 1923. līdz 1925. g. Kopīgi ar profesoru P. Denferu sarakstījis „Mēchaniskās metālu tehnoloģijas“ 1. daļu.

7) **Adamovičs, Ludviģs** — ētika.

Dzimis Dundagā 1884. g. 23. septembrī. Beidzis Tērbatas universitātes teoloģijas fakultāti ar kandidāta grādu. Latvijas Universitātes profesors; teknikumā darbojies 1920./21. māc. g.

8) **Ādams, Eižens** — ēku iekārta.

Dzimis Rīgā 1887. g. 24. jūnijā. Beidzis Rīgas politechn. institūta architektūras fakultāti 1914. g. No 1915. līdz 1917. g. strādājis kā skolotājs Osas reālskolā, no 1917. g. līdz 1920. g. — kā docents Permas universitātē, no 1920. g. — kā asistents Latvijas Universitātē; teknikumā darbojies no 1923. līdz 1926. gadam.

9) **Āizelksnis, Andrejs** — sagatavošanas klases skolotājs.

Dzimis Cēsu apr. Grazdonas pagastā 1890. g. 25. aprīlī; mājskolotājs; no 1912. g. strādājis vairāk skolās Latvijā un Krievijā, pie kam teknikumā no 1920. līdz 1922. g.

10) **Andersons, Georgs** — mēch. tehnoloģijas skolotājs.

Dzimis Lielēzerē 1871. g. 26. septembrī. Beidzis Freibergas kalna akadēmiju Vācijā 1900. gadā. Strādājis kā inženiers

rūpniecības uzņēmumos Pēterpilī un kā skolotājs Valsts Rīgas teknikumā no 1922. g. līdz 1924. g.

11) **Amtmanis, Jānis** — spec. ķīmijas tehnoloģija.

Dzimis Kurzemē, Birzgales pagastā 1892. g. 23. decembrī. Beidzis Latvijas Universitātes ķīmijas fakultāti 1922. g.; teknikumā strādājis no 1923. līdz 1925. g.; Latvijas Universitātes asistents.

12) **Apsītis, Kārlis** — metālu tehnoloģija.

Dzimis Valmieras apr. Vecates pagastā 1889. g. 21. jūlijā. Beidzis Pēterpils politechn. institūta metalurģijas nodaļu 1915. gadā. No 1915. līdz 1918. g. strādājis Putilova fabrikā Pēterpilī; sākot ar 1921. gadu darbojies Latvijā kā Liepājas dzelzceļu darbnīču techn. biroja vadītājs un Dzelzceļu virsvaldes mašīnu direkcijas inženiers; teknikumā strādājis 1924./25. mēc. gadā.

13) **Āronietis, Pēteris** — būvkonstrukcijas un tehniskā rasēšana.

Dzimis Grazdonas pagastā 1880. g. 8. martā. Beidzis garīgo semināru 1902. g. un Rīgas politehnikas institūta būvinženieru nodaļu 1909. g. Strādājis par inženieru Kaukazā līdz 1918. gadam; Latvijā bijis Tautas Padomes loceklis un satiksmes ministrs, kā arī ieņēmis citus atbildīgus amatus valsts dienestā; teknikumā strādājis no 1919. līdz 1922. g. Sarakstījis un izdevis mācības grāmatu par būvmateriāliem.

14) **Auziņš, Alfrēds** — vājstrāva.

Dzimis Stukmaņu pagastā 1879. g. 11. decembrī. Beidzis Gori-Gorķu mērnieku taksatoru skolu, Ņežinas ģimnaziju kā eksternis un Pēterpils elektrotehnikas institūtu 1912. g. Pasta un telegrafa departamenta direktors; teknikumā darbojas kopš 1922. gada.

15) **Balodis, Jānis** — ģeodaizija, mēchanika un pretestības mācība.

Dzimis Valkas apr. Trikātas pagastā 1878. g. 11. oktobrī. Beidzis Pliskavas mērniecības skolu 1898. g., reālskolu kā

eksternis 1902. g. un Maskavas mērniecības institūtu 1908. g. Darbojies kolonizācijas valdē par vecāko tehnisko darbu vadītāju; no 1908. g. līdz 1920. g. bijis par asistentu Omskas zemkopības institūtā un 1920./21. g. lasījis ģeodaiziju Sibīrijas zemk. un rūpn. institūtā. Latvijā strādājis no 1921. līdz 1922. g. Zemkop. min. mērniecības daļā; no 1922. līdz 1927. g. — tās pašas ministrijas kultūrtechnikas vidusskolā un no 1927. g. — valsts teknikumā; 1925. g. ievēlēts par docentu Latvijas Universitātes inženierzinātņu fakultātē.

16) **Barons, Kārlis, Dr.** — skolas ārsts.

Dzimis Pēterpilī 1865. g. 12. oktobrī. Beidzis Maskavas universitātes dabaszinātņu nodaļu un medicīnas fakultāti 1892. gadā. Teknikumā strādājis 1921./22. māc. g.

17) **Baumanis, Jānis** — rūpniec. organizācija un rasēšana.

Dzimis Liepājā 1878. g. 13. augustā. Beidzis Rīgas politechn. institūta mēchanikas nodaļu 1904. g. Speciālizējies tvaika turbīnās Anglijā, Vācijā un Šveicē. 1912. gadā beidzis Parīzē „Ecole Supérieure d'Electricité“ ar inž.-elektriķa grādu. No 1905. līdz 1910. g. strādājis Baltijas kuģn. un mēchan. fabrikā; no 1912. līdz 1918. g. bijis par inženieru konsultantu Maskavā, kur ierīkojis arī savu inž. biroju; no 1920. līdz 1921. g. darbojies Liepājā pilsētas galvas amatā; no 1921. g. līdz 1926. g. izstrādājis dažādus projektus, starp citu arī Ķemeru sēravotu mēchanizācijas projektu. Teknikumā strādā no 1927. gada.

18) **Bergmanis, Augusts** — ķīm. tehnoloģijas skolotājs.

Dzimis Rīgā 1886. g. 16. februārī. Beidzis Pēterļa reālskolu Rīgā un Maskavas tehnisko augstskolu 1915. g. ar inž.-technoloģa grādu. No 1915. — 1916. g. strādājis lauksaimniecības institūtā Maskavā kā vecākais asistents, no 1916. līdz 1918. g. — kā Maskavas alkaloidu fabrikas organizētājs, no 1918. līdz 1920. g. — kā zivju apstrādāšanas nodaļas vadītājs Murmaņā, no 1920. līdz 1924. g. — Archangeļskā kā ķīmijas skolotājs, laboratorijas vadītājs un joda fabrikas pārzinis. Publicējis vairāk zinātnisku darbu Vācijas un Krievijas speciālos žurnālos. Teknikumā darbojas kopš 1924. gada.

19) **Berģs, Pēteris** — latviešu valoda.

Dzimis Cēsu apr. Bērzaunes pagastā 1887. g. 6. jūnijā. Beidzis Baltijas skolotāju semināru un studējis Latvijas Universitātes filol. un filoz. fakultātē. Strādājis kā skolotājs no 1909. g. vairāk Latvijas skolās; teknikumā darbojies no 1920. līdz 1922. g. un no 1925. g. līdz šim laikam.

20) **Bernsons, Jēkabs** — vācu valoda un grāmatvedība.

Dzimis Rīgas apr. Ādažu pagastā 1873. g. 28. februārī. Beidzis Rīgas politechn. institūta komercnodaļu 1903. g. No 1903. līdz 1919. g. bijis par skolotāju Rādomā, Aleksandropolē, Mogiļevā un Orlā. Teknikumā strādājis no 1921. līdz 1928. g.

21) **Bideģs, Jānis** (†) — matēmatika.

Dzimis Jaunjelgavā 1889. g. 8. jūnijā. Beidzis Jelgavas reāl-skolu 1910. g. un ieguvis mājskolotāja tiesības matēmatikā 1912. gadā. No 1912. līdz 1920. g. strādājis vairāk skolās Daugavpilī, Bauskā un Saratovas gub.; no 1920. g. darbojies Valsts vidusskolā pieaugušiem Rīgā, kur no 1925. līdz 1927. g. bijis direktora amatā; teknikumā strādājis no 1921. līdz 1926. g. Miris 1928. g. 21. februārī.

22) **Bikše, Kārlis** — ēku iekārta.

Dzimis Liepājā 1887. g. 10. decembrī. Beidzis Kazanā mākslas skolas arhitektūras nodaļu 1909. g. un Pēterpils mākslas akadēmijas archit. nodaļu 1916. g. No 1918. līdz 1920. g. strādājis kā projektēšanas klases vadītājs Pēterpils mākslas veic. skolā, no 1919. līdz 1922. g. kā klasiskās arhitektūras darbnīcas vadītājs Pēterpils archit. institūtā, no 1923. g. — kā asistents Latvijas Universitātē; teknikumā strādā no 1926. g.

23) **Birģelis, Jānis** — ētika.

Dzimis Liepājā 1890. g. Beidzis Liepājas ģimnaziju un Tērbatas universitātes teoloģijas fakultāti 1916. g. Teknikumā darbojies 1922./23. māc. gadā.

24) **Birznieks, Aleksandrs** — arhitektūras formas un ornamentika.

Dzimis Rīgā 1893. gadā. Studējis Rīgas politehnikas institūtā un beidzis Latvijas Universitātes arhitektūras fakultāti 1921. g., palikdams turpat par asistentu; teknikumā strādā, sākot ar 1922. gadu.

25) **Blaus, Haralds** — būvmācības skolotājs.

Dzimis Cēsu apr. Liezeres pagastā 1885. g. 5. februārī. Beidzis Tērbatas reālskolu 1906. g. un Rīgas politechn. institūta arhitektūras fakultāti 1913. g. No 1913. līdz 1917. g. strādājis kā arhitekts kara spēka dzīvokļu apgādes galv. pārvaldē Somijā un no 1917. līdz 1918. g. — III. inženieru družinā. Pēc atgriešanās Latvijā 1919. g. darbojies dzelzceļu valdē Valmierā un Vecgulbenē, 1920. g. — ceļu un būvju pārvaldē Cēsīs, no 1920. g. — bij. apdroš. biedrībā „Rossija“ Rīgas nodaļā, pēc kuņas likvidācijas — apdroš. biedrībā „Latvija“. Teknikumā strādā no 1927. gada.

26) **Bokalders, Jānis** — rūpniecības ģeografija.

Dzimis Cēsu apr. Priekuļu pagastā 1885. g. 21. novembrī. Beidzis Maskavas komercinstitūtu 1912. g. No 1912. līdz 1915. g. un no 1918. līdz 1921. g. bijis par skolotāju vairāk vidusskolās Rīgā un Valmierā, no 1921. g. — docents Latvijas Universitātē, tagad — Finanču ministra biedrs. Teknikumā darbojies 1921./22. māc. gadā.

27) **Branders, Jānis** — dzelzceļi.

Dzimis Vecpiebalgā 1879. g. 28. jūlijā. Beidzis reālskolu Maskavā un Pēterpils Satiksmes ceļu inženieru institūtu 1907. gadā. Bijis atbildīgos amatos Krievijas dzelzceļu pārvaldēs; tagad — 7. dzelzceļu iecirkņa priekšnieks Torņkalnā. Teknikumā strādājis no 1920. līdz 1923. gadam.

28) **Buchholcs, Alvils** — ģeodaizija.

Dzimis Valkas apr. Mālupe muižā 1880. g. 4. novembrī. Beidzis Rīgas politechn. institūta būvinženieru nodaļu 1904. gadā. Latvijas Universitātes profesors; teknikumā darbojies no 1919. līdz 1921. gadam.

29) **Burkevics, Vilhelms** — materiālu pretestība un mašīnu elementi.

Dzimis Rīgā 1894. g. 11. janvārī. Beidzis Latvijas Universitātes mēchanikas fakultāti 1923. gadā, palikdams turpat par asistentu. Teknikumā strādājis no 1923. līdz 1925. gadam.

30) **Ciris, Atis** — fizikas skolotājs.

Dzimis Rūjienas draudzē 1884. g. 11. februārī. Beidzis Tērbatas universitātes fizikas un matemātikas fakultāti un augstākos pādidāģijas kursus. Bijis par skolotāju Ufas vidusskolās un pādidāģijas institūtā no 1913. līdz 1920. g. Teknikumā darbojies no 1920. līdz 1922. gadam.

31) **Cīrulis, Ernests** — visp. un spec. likumi.

Dzimis Valkas apr. Āpes pag. 1882. g. 15. jūnijā. Beidzis Maskavas lauksaimniecības institūtu 1911. g.; speciālizējies zemes ierīcības- un agrārlietās. Strādājis kā mērnīeks un revīdents zemes ierīcības komisijās Samārā un Tverā; vēlāk bijis Orenburgas-Turgājas domeņu valdes priekšnieka palīgs. Latvijā darbojies kā mērnīcības daļas vadītājs no 1920. g., vēlāk kā Zemju departamenta vicedirektors un no 1924. g. kā Zemkopības ministrijas notārs. Par stundu skolotāju bijis kultūrtehnikas vidusskolā no 1923. līdz 1927. g. un Valsts tehnikumā no 1927. gada.

32) **Černiševs, Konstantīns** — krievu valoda.

Dzimis Krievijā Tveras gub. 1852. g. 23. martā. Beidzis Maskavas universitātes filoloģijas fakultāti 1877. g. Līdz 1917. gadam strādājis vairāk Krievijas vidusskolās; tehnikumā darbojies no 1919. līdz 1925. gadam.

33) **Dārziņš, Egons** — mikrobioloģija.

Dzimis Bauskas apriņķī 1894. g. 24. oktobrī. Beidzis Latvijas Universitātes medicīnas fakultāti 1924. g.; Latvijas Universitātes asistents; tehnikumā strādājis 1927./28. māc. gadā.

34) **Daugulis, Eduards** — ģeodaizija.

Dzimis Valkas apr. Jaunlaicenes pag. 1881. g. 17. februārī. Beidzis Pliskavas skolotāju semināru 1900. g., Penzas mērnīe-

VALSTS RIGAS TECHNIKUMA DARBINIEKI

ALANOV'S

cības skolu 1907. g. un Maskavas mērniecības institūtu 1914. gadā. No 1900. līdz 1904. g. bijis par tautskolotāju Alsviķos un Pēterupē, no 1907. g. — par mērnietu un zemes ierīcības darbinietu vairāk Krievijas ģubernās; pēc mērniecības institūta beigšanas līdz 1919. g. — par mērn. inženieru Maskavas ģub. mērniecības nodaļā; no 1919. līdz 1922. g. — par vecāko speciālistu centrālā zemes ierīcības un meliorācijas pārvaldē Maskavā; no 1922. g. līdz šim laikam strādā Latvijā Zemkop. departamenta mērniecības daļā par vecāko inženieru; teknikumā darbojas no 1928. g. D. ir žurnāla „Mērniec. un kult. vēstn.“ redaktors.

35) **Dišlers, Ernests** — elektroķīmija.

Dzimis Kurzemē, Gaiķu pag. 1880. g. Beidzis Pēterpils elektrotehnikas institūtu 1911. g. No 1911. līdz 1918. g. strādājis par asistentu elektrotehnikas institūtā, no 1918. līdz 1920. g. — par skolotāju Omskas techn. vidusskolā un no 1921. g. par docentu Latvijas Universitātē. Teknikumā darbojas kopš 1922. gada.

36) **Dommers, Kārlis** — praktisko darbu skolotājs un laborants.

Dzimis Rīgā 1899. g. 27. februārī. 1917. g. beidzis telegrafa tehniķu skolu Rīgā un līdz 1924. g. strādājis par telegrafa mēchanīki; 1925. g. beidzis Valsts Rīgas teknikuma elektrotehnikas nodaļu un palicis turpat par laborantu; turpina izglītību Latvijas Universitātes mēchan. fakultātē; 1928. g. apstiprināts par praktisko darbu skolotāju un par elektrotehnikas stundu skolotāju Krišjāņa Valdemāra jūrskolā.

37) **Dreimanis, Pēteris** — kultūras vēstures, tautsaimniecības un likumu skolotājs.

Dzimis Cēsu apr. Kusas pagastā 1879. g. 11. oktobrī. Beidzis Tērbatas universitātes vēstures un filoloģijas fakultāti 1906. g. Bijis par skolotāju Valmieras tirdzniecības skolā no 1905. līdz 1906. g., Valmieras skolotāju seminārā no 1907. līdz 1909. g., Ārensburgas ģimnazijā no 1909. līdz 1912. g., Liepājas ģimnazijā no 1912. līdz 1914. g., Rīgas Aleksandra ģimnazijā no 1914. līdz 1920. g. un pēc tam I. Rīgas pils. vidusskolā

un Valsts tehnikumā (no 1921. g.). Pazīstams kā sabiedrisks darbinieks, pedagogs un vēstures mācības grāmatu autors.

38) **Efferts, Fricis** — būvmācība.

Dzimis Talsu apr. Vānes pag. 1882. g. 22. oktobrī. Beidzis Karlsruhe tehn. augstskolas būvinženieru nodaļu 1911. gadā. No 1914. līdz 1918. g. strādājis kā inženiers ārzemēs, no 1918. līdz 1919. g. — kara dienestā un no 1920. g. Rīgas pilsētas valdē kā virsinženiers. Tehnikumā darbojies 1921./22. māc. g.

39) **Ertelis, Jānis** — ģeodaizija un situācijas rasēšana.

Dzimis Vecpiebalgā 1887. g. 26. aprīlī. Beidzis Tiflissas Mērniecības skolu 1911. g. un Maskavas mērniecības institūtu 1916. g. Zemkop. ministrijas mērniecības daļas vecākais inženiers; tehnikumā strādājis 1919./20. māc. g.

40) **Etmanis, Ferdinands** — elektrotehnikas skolotājs.

Dzimis Aizputes apr. Kazdangas pagastā 1875. g. 19. martā. Beidzis Darmštadtes tehniskās augstskolas elektrotehnikas nodaļu 1904. g. No 1903. līdz 1905. g. strādājis techn. kantorī „Elektra“ Frankfurtē pie Mainas, no 1905. līdz 1906. g. — Šlisselburgas pulvera fabrikā, no 1906. līdz 1918. g. — Sīmensa un Šukerta firmā Pēterpilī, no 1918. līdz 1919. g. — Pēterpils tramvaja valdē, no 1920. līdz 1921. g. — Tirdzniec. un rūpniec. ministrijas dienestā Latgalē, no 1921. līdz 1923. g. — Valsts Daugavpils arodskolā kā pārzinis un no 1923. g. līdz šim laikam Valsts Rīgas tehnikumā.

41) **Ēverts, Pauls** — mēchanikas un tehnoloģijas skolotājs.

Dzimis Cēsu apr. Dzērbenes pagastā 1882. g. 14. februārī. Beidzis Rīgas politehnikas institūta mēchanikas nodaļu 1908. gadā. No 1909. g. bijis par skolotāju vairāk vidus- un aroda skolās. Tehnikumā darbojas kopš 1921. gada.

42) **Freimanis, Jēkabs** — ķīmijas un ķīmijas tehnoloģijas skolotājs.

Dzimis Kuldīgas apr. Vārmas pagastā 1885. g. 29. septembrī.

Beidzis Maskavas universitātes fizikas un matēmatikas fakultātes dabas zinātņu nodaļu 1914. g. un atstāts pie universitātes sagatavoties zinātniskam darbam. Pēc kara dienesta bijis par lektoru Maskavas barībvielu institūtā 1918./19. māc. g. un par direktoru Krievijas farmaceitu savienības kooperatīva fabrikā; 1920. un 1921. g. — atsevišķās dzelzceļu brigādes inženiers. Technikumā strādā kopš 1921. g., nodarbojamies bez tam II. valsts vidusskolā un pilsētas teknikumā.

43) **Ģēliņš, Eduards** — meteoroloģija.

Dzimis Kuldīgas apr. Lielezeres pag. 1883. g. 20. novembrī. Beidzis Liepājas Nikolaja ģimnaziju kā eksternis, 1909. g. un Pēterpils universitātes fizikas un matēmatikas fakultāti 1914. g. Latvijas Universitātes privātdocents; teknikumā darbojies no 1919. līdz 1922. g. un no 1927. g.

44) **Ģiezens, Augusts** — latviešu valoda.

Dzimis Jaunpiebalgā 1888. g. 16. decembrī. Beidzis Dubultu ģimnaziju 1916. g. un Latvijas Universitātes filoloģijas fakultāti 1921. g. Technikumā strādājis 1919./20. māc. g.

45) **Godiņš, Jānis** — projekciju mācības un rasēšanas skolotājs.

Dzimis Rīgā 1886. g. 10. martā. Beidzis Rīgas politechn. institūta mēchanikas nodaļu 1914. g. 1914./15. māc. g. darbojies Suta elektrotehnikas kursos, no 1915. līdz 1916. g. strādājis par inženieru tvaika mašīnu fabrikā „Richard Pohle“ Rīgā un Voronežā, no 1916. līdz 1920. g. — par darbu normu nodaļas vadītāju elektrotehnikas fabrikā Maskavā. Technikumā darbojas no 1920. gada. Sarakstījis mācības grāmatu: „Projekciju mācība“.

46) **Grimms, Oskars** — sagatavošanas klases skolotājs.

Dzimis Valmieras apr. Skulberģu pagastā 1883. g. 17. novembrī. Pamatskolu skolotājs; strādājis Katlkalna baznīcas skolā no 1905. līdz 1909. g. un pēc tam Rīgas skolās; teknikumā — 1920./21. māc. g.

47) **Gulēns, Aleksis** — krievu valodas skolotājs.

Dzimis Cēsu apr. Grazdonas pagastā 1875. g. 25. martā. Beidzis Pēterpils vēstures un filoloģijas institūtu 1903. g. No 1903. līdz 1913. g. bijis par skolotāju reālskolās Kostromā un Arzamasā, no 1913. līdz 1920. g. — par reālskolas direktoru Bujā un no 1920. g. — par skolotāju Rīgas vidusskolās un Valsts komercskolā; 1928. g. apstiprināts par Valsts Rīgas komercskolas direktoru. Teknikumā darbojies no 1921. līdz 1923. gadam.

48) **Hotte, Otto** — šoferu kursu lektors.

Dzimis 1892. g. 6. februārī. Beidzis Rīgas politechn. institūtu 1916. g. ar inž. tehnoloģa grādu. Kara laikā bijis par autobīļu kolonas vadītāju un autobīļu darbnīču priekšnieku. No 1921. līdz 1922. g. strādājis par vadītāju A. Johansona mēchanikas darbnīcā; no 1922. līdz 1923. g. — skolotājs Rīgas techn. zīmēšanas kursus; no 1923. līdz 1924. g. — inženiers sērkokļu akc. sab. „Vulkāns“; no 1924. līdz 1925. g. — inženiers autobīļu fabrikā Ņujorkā; teknikumā bijis par stundu skolotāju tehnoloģijā 1925./26. māc. g. un no 1928. g. strādā par šoferu kursu lektoru.

49) **Ivanovs, Andrejs** — mašīnu elementu, iekšd. dzinēju un rasēšanas skolotājs.

Dzimis Rīgā 1891. g. 9. jūlijā. Beidzis Rīgas Aleksandra ģimnaziju 1912. g., studējis Rīgas politechn. institūta mēchanikas nodaļā līdz 1916. g., kad iesaukts armijā; beidzis Latvijas Univers. mēch. fakultāti 1922. g. Brīvprātīgi iestājies Latvijas armijā un piedalījies kaujās pie Rīgas aizstāvēšanas pret Bermondta kara spēku; pēc tam dienējis Armijas tehniskā pārvaldē un kara skolā. 1922. g. strādājis par lektoru aviācijas skolā un Hrista auto tehnikas kursus. Teknikumā strādā kopš 1923. g., nodarbojoties bez tam kara skolā, tautas universitātē, šoferuursos un Zemk. min. periodiskos lauksaimniecībasursos.

50) **Irbe, Jānis** — lauksaimn. mašīnas.

Dzimis 1885. g. 26. martā, Valkas apr. Beļavas pagastā. Speciālizējies lauks. mašīnās pie prof. Goņčikina Maskavas

lauksaimniecības institūtā 1912. un 1913. g. Pēc tam visu laiku, izņemot kara gadus, strādājis Latvijas lauks. centrālbiedrībā, kur tagad vada tehnisko nodaļu. Teknikumā strādā no 1927. g.

51) **Jansons, Augusts** — ģeodaizija.

Dzimis Jelgavas apr. Auru pagastā 1885. g. Beidzis Pliškavas mērniecības skolu un Maskavas mērniecības institūtu 1914. g. No 1908. g. strādājis par mērnieku un vecāko mērnieku vairāk Krievijas guberņu zemes ierīcības komisijās, no 1914. līdz 1918. g. piedalījies pasaules karā, no 1918. līdz 1920. g. beigām bijis par ģeodaizijas lektoru Turkestanas universitātē un 1920. g. ievēlēts par docentu; tai pašā laikā vadījis Sirdarjas upes rajona uzmērīšanas darbus. No 1921. g. strādā par vecāko inženieru Zemk. min. mērniecības daļā, pie kam no 1924. līdz 1927. g. darbojies arī kā stundu skolotājs kultūrt. vidusskolā un pēc tam teknikumā.

52) **Jirģensons, Ernests** — mašīnu elementi un tvaika mašīnas.

Dzimis Rīgā 1890. g. 1. maijā. Beidzis 1918. g. Rīgas politechn. institūta mēchanikas nodaļu. No 1918. līdz 1920. g. strādājis par vecāko mēchaniki Bogorodskas bumbu fabrikā, no 1920. līdz 1921. g. — par inspektoru galv. artilērijas pārvaldes ieroču darbnīcā, no 1921. līdz 1922. g. — par mēch. nodaļas vadītāju armijas tehniskā pārvaldē un no 1922. līdz 1925. g. — par auto inženieru bruņošanās pārvaldē. Kā skolotājs darbojies Rīgas pils. amatnieku skolā no 1923. g. un valsts teknikumā no 1925. līdz 1927. g.

53) **Kalējs, Juris** — būvmācība, hidraulika un aku būve.

Dzimis Šauļu apr., Lietavā, 1875. g. 10. jūlijā. Beidzis Jelgavas reālskolu un Rīgas politechn. institūta būvinženieru nodaļu 1906. g. No 1906. g. līdz 1907. g. bijis par fizikas un matemātikas skolotāju privātās vidusskolās Rīgā. 1907. g. iestājies par inženieru Viļņas apgabala satiksmes ceļu valdē, kur sabijis līdz apvērsumam 1918. g., izpildīdams vairāk atbildīgu amatu. Līdz 1920. g. strādājis Ziemeļvakara ūdens transporta pārvaldē. Latvijā atgriezies 1920. g. un iestājies Ēku un būvju

virsvaldes ūdensceļu direkcijā par hidrotechn. daļas vadītāju. Pēc virsvaldes likvidēšanas 1921. g. pārcelts jūrniecības departamentā par vicedirektoru. Technikumā strādā no 1926. g.

54) **Kalniņš, Krišjānis, Dr.** — skolas ārsts.

Beidzis Pēterpils universitātes medicīnas fakultāti 1893. g. Strādājis par kaŗa ārstu Krievijā un Latvijā. Technikumā darbojies no 1922. līdz 1924. g.

55) **Kampe, Pauls** — būvkonstrukcijas un ēku projektēšana.

Dzimis Valkas apr. Korvas muižā 1885. g. 11. aprīlī. Beidzis Rīgas pilsētas reālskolu 1905. g. un Rīgas politechn. institūta arhitektūras fakultāti 1910. g. No 1912. līdz 1919. g. bijis par asistentu minētā institūtā pie civilbūvniecības katedras un arī par docentu brīvrokas zīmēšanā. Sākot ar 1920. gadu darbojies kā docents un no 1925. g. kā vecākais docents Latvijas Universitātes arhitektūras fakultātē. Technikumā K. strādā no 1918. g. Sarakstījis vairak grāmatu un apcerējumu par arhitektūras jautājumiem.

56) **Kārklīņš, Fridrihs** — lauksaimniecības un dabaszinātņu skolotājs.

Dzimis Cēsu apr. Jumurdas pagastā 1890. g. 27. maijā. Beidzis Gori-Gorķu vidējo zemkopības skolu un Latvijas Universitātes lauksaimniecības fakultāti 1925. g. Vairāk gadu darbojies Krievijā Volinijas un Tambovas ģub. par iecirkņa un apriņķa agronomu. No 1920. g. strādājis Latvijas lauks. centrāl-biedrībā kā kursu lektors, vēlāk ārpusskolas izglītības nozarē. Publicējis vairāk apcerējumu par lauksaimniec. un oikonomiskiem jautājumiem. Strādājis par skolotāju kultūrtechnikas vidusskolā no 1925. līdz 1927. g. un teknikumā no 1927. g.

57) **Kirchenšteins, Āugusts** — fizioloģija un mikrobioloģija.

Dzimis Mazsalacā 1872. g. 19. septembrī. Beidzis Tērbatas veterinārijas institūtu 1902. g. No 1905. līdz 1917. g. strādājis Šveicē zinātnisku darbu. Kopš Latvijas nodibināšanas darbojies Latv. Universitātē par docentu un vēlāk par profesoru. Technikumā strādājis 1921./22. māc. g.

58) **Kļaviņš, Jānis** — kūdrāju mācība, pļavkopība un purvu kultūra.

Dzimis Rīgas apr. Ādažu pagastā 1885. g. 14. maijā. Beidzis Rīgas Pēterā reālskolu un Jaunaleksandrijas lauksaimniecības institūtu 1912. g., kā arī purvu kultūras un pļavkopības kursus pie Rīgas polit. institūta 1913. g. Tagad — Zemk. ministrijas sēklu kontroles vadītājs. Kultūrtechnikas skolā strādājis no 1923. līdz 1927. g. un teknikumā no 1927. g.

59) **Kociņš, Jānis** — mērn. plānu izgatavošana.

Dzimis Bauskas apr. Islīces pag. 1878. g. 8. februārī. Beidzis Kurskas mērniecības skolu 1901. g. un Maskavas mērniecības institūtu 1905. g. No 1906. līdz 1914. g. bijis par skolotāju Pliskavas mērnieku skolā, no 1914. līdz 1918. g. — par Novočerkasskas mērnieku skolas inspektoru un no 1917. līdz 1920. g. mācījis mērniecību Donas politehnikas institūtā. Latvijā strādā no 1920. g. par vecāko inženieru Zemk. min. mērniecības daļā. Stundu skolotājs kultūrtechnikas vidusskolā no 1924. g. un teknikumā no 1927. g.

60) **Krenklis, Jūlijs** — ķīmija.

Dzimis Vecpiebalgā 1882. g. 19. oktobrī. Beidzis Maskavas komercinstitūta tehnikas nodaļu 1914. g. No 1913. līdz 1916. g. strādājis par skolotāju Varšavā un Vologdā; 1923./24. māc. g. — Valsts Rīgas teknikumā; tagad — nodaļas vadītājs statistiskā pārvaldē.

61) **Krievkalns, Pēteris** — matēmatikas skolotājs.

Dzimis Cēsu apr. Bērzaunes pag. 1889. g. 30. maijā. Beidzis Kuldīgas skolotāju semināru 1909. g. Pirmajā skolotāja vietā Limbažu draudzes skolā strādājis no 1909. līdz 1912. g.; pēc tam iestājies Pēterpils skolotāju institūtā un to absolvējis 1915. gadā kā laureāts, izpelnīdamies Sent-Illera prēmiju. Tanī pašā laikā strādājis arī par skolotāju Olgas patversmē Pēterpilī ar maziem pārtraukumiem līdz 1917. g. No 1918. līdz 1920. g. bijis par skolotāju un pārzini Madonas vidusskolā, pēc kam pārnācis Valsts Technikumā par matēmatikas un vēlāk arī dziedāšanas skolotāju. Studējis Latvijas Universitātē matēmatiku

un iestājies arī Latv. konservatorijas dziedāšanas klasē, kuru beidzis 1928. g. ar brīvmākslinieka grādu. Paidagōģiskā literātūrā pazīstams ar sarakstītām mācības grāmatām: „Alģebraiškā analīze“ un „Ānālītiskā ģeometrija“.

62) **Krūmiņš, Arturs** — arhitektūras vēsture.

Dzimis Jaunpiebalgā 1879. g. 29. jūnijā. Beidzis Rīgas politechn. institūta arhitektūras nodaļu 1907. g. Latvijas Universitātes vecākais docents; teknikumā strādā kopš 1920. g.

63) **Krūmiņš, Žanis** — mērniecības plāni.

Dzimis Jēkabpils apr. Ērberģes pagastā 1887. g. 6. aprīlī. Beidzis Tifliskas mērniecības skolu 1908. g. un Maskavas mērniecības institūtu 1914. g. No 1908. līdz 1920. g. strādājis vairāk Krievijas ģubernās kā mērnieks, darbu vadītājs, mērniecības darbu revidents un ģubernas mērnieka palīgs; 1918. un 1919. g. strādājis arī kā mērnieku kursu organizētājs un stundu skolotājs ģeodaizijā. Sākot ar 1920. g. darbojas Latvijas valsts dienestā un ir tagad mērniecības daļas vadītājs. Teknikumā strādā no 1928. g.

64) **Krūmiņš, Valters** — būvmācība.

Dzimis Rīgā 1879. g. 16. decembrī. Beidzis Rīgas politechn. institūta arhitektūras fakultāti 1906. g. No 1906. līdz 1910. g. strādājis par arhitektu Čerņigovas ģub. pārvaldē, no 1910. līdz 1915. g. un 1918. līdz 1921. g. — par Liepājas pilsētas arhitektu; 1915. līdz 1918. g. — par arhitektu Samarā un Troickā un 1921. līdz 1923. g. — Rīgā. No 1923. g. strādā par vecāko asistentu Latvijas Universitātes mēchanikas fakultātē un par stundu skolotāju teknikumā no 1926. g.

65) **Kuzņecovs, Vasilijs** — fizikas un mareriālu pretestības skolotājs.

Dzimis Radovajas muižā, Jaunlatgales apr. 1874. g. 25. decembrī. Beidzis Pliskavas ģimnaziju 1894. g., Pēterpils universitātes dabaszinātņu fakultāti 1898. g. un Kalna institūtu Pēterpili 1907. g. Strādājis ģeoloģijas un pētīšanas darbos Sibīrijā, Urālos un Bulgārijā no 1898. līdz 1907. g., vēlāk par kalna

inženieru zelta rūpniecībā Nižnij Tagilā un Nevjanskā no 1907. līdz 1909. g., Ņerčinskas un Altajas apgabalā no 1909. līdz 1912. g., Šuvalova platina rūpniecībā par pārvaldnieku 1913. līdz 1916. g., Amuras zelta rūpniecībā par direktoru-rikoftāju 1916. līdz; 1918. gada, Akmeņogļu rūpniecībā Ekibastā un Karaġandi 1919. līdz 1920. g. Par skolotāju bijis Rēzeknes skolotāju institūtā no 1922. līdz 1926. g. un pēc tam kultūrtechnikas skolā un teknikumā.

66) **Ķersels, Fridrihs** — piensaimniecības grāmatvedība.

Beidzis piensaimniecības skolu Vācijā 1897. g. Latvijas piensaimniec. centrālās savienības piensaimniecības nodaļas vadītājs; teknikumā darbojies 1927./28. māc. g.

67) **Ķešans, Auġusts** — ķīmija.

Dzimis Mores pagastā 1881. g. 27. oktobrī. Beidzis Rīgas politehnikas institūta ķīmijas nodaļu 1913. g. ar inženiera tehnologa gradu. Latvijas Universitātes privātdocents; teknikumā strādājis no 1920. līdz 1927. g.

68) **Ķuze, Aleksandrs** — meliorācija un projektēšana.

Dzimis Rīgas apr. Jaunpils pagastā 1881. g. 24. jūlijā. Beidzis Pliskavas mērniecības skolu 1900. g. un Rīgas politehnikas institūta būvinženieru nodaļu 1910. g.; turpinājis studijas Vīnes kultūrt. augstskolā 1911. līdz 1912. g. No 1912. līdz 1914. g. strādājis par kultūrtechn. biroja vadītāju Rīgas lauks. centrāl-biedrībā, no 1914. līdz 1918. g. ņēmis dalību pasaules karā, 1918./19. māc. g. darbojies kā skolotājs būvtechn. sabiedrības teknikumā Rīgā, no 1919. g. līdz šim laikam strādājis Zemk. ministrijā par zemes vērtēšanas daļas un vēlāk kultūrtechniskās daļas vadītāju. Sākot ar 1923. g. darbojies kultūrtechnikas vidusskolā un no 1927. g. — teknikumā.

69) **Laime, Zelma** — matēmatikas skolotāja.

Dzimumsi Valmieras apr. Kauġuru pagastā 1900. g. 15. novembrī. Beigusi Cēsu sieviešu ģimnaziju un Latvijas Universitātes matēmatikas un dabas zinātņu fakultāti 1927. g. ar matē-

matikas kandidāta gradu. No 1923. līdz 1925. g. strādājusi Sa-
lacgrīvas vidusskolā par matemātikas un fizikas skolotāju. Tech-
nikumā darbojas, sākot ar 1927. g.

70) **Lamsters, Jānis** — elektr. centrālstacijas.

Dzimis Vidzemē, Alojās pagastā, 1884. g. 13. aprīlī. Beidzis
Pēterpils elektrotehnikas institūtu 1913. g. No 1913. līdz 1915.
gadam strādājis par inženieru Sīmensa un Šukerta firmā dien-
vidus Krievijā un no 1915. līdz 1920. g. — Maskavā. Tagad
L. ir tās pašas firmas pārstāvis Latvijā; teknikumā darbojas
no 1921. gada.

71) **Lamze, Arnolds** — ēku iekārta.

Dzimis Iecavā 1889. g. Beidzis Rīgas politehnikas insti-
tūta arhitektūras nodaļu 1916. g. Latvijas Universitātes vec.
docents; teknikumā strādājis 1922./23. māc. g.

72) **Lazdiņš, Āustra** — latviešu valodas un kultū-
ras vēstures skolotāja.

Dzimusi Doles pagastā 1886. g. 31. augustā. Beigusi Rīgas
Lomonosova ģimnaziju 1906. g. un Latvijas Universitātes filol.
un filosofijas fakultāti 1926. g. No 1906. līdz 1920. g. strādājusi
par skolotāju vairāk pamat- un vidusskolās Pēterpilī un Rīgā,
no 1920. līdz 1927. g. — Zemk. ministrijas kultūrtechnikas vi-
dusskolā Rīgā un no 1927. g. valsts teknikumā.

73) **Leģzdiņš, Leonards** — būvmācības, projekciju
mācības un techn. rasēšanas skolotājs.

Dzimis Ventspils apr. Dundagas pagastā 1884. g. 10. oktobrī.
Beidzis Rīgas politehnikas institūta būvinženieru nodaļu 1915.
gadā. No 1915. līdz 1916. g. strādājis par inženieru Tallinas
pilsētas valdes kanalizācijas nodaļā, no 1916. līdz 1920. g. —
par skolotāju Omskas vidējā tehnikas skolā un par inženieru
Akmoļinskas hidrotehniskā partijā. Teknikumā darbojas kopš
1920. gada.

74) **Leimanis, Jānis** — dzelzceļi.

Dzimis Valmieras apr. 1881. g. 2. decembrī. Beidzis Rīgas
Nikolaja ģimnaziju 1901. g. un Pēterpils satiksmes ceļu inže-

nieru institūtu 1907. g. No 1908. līdz 1912. g. strādājis uz Rjazanas-Uralu dzelzceļa par iecirkņa priekšnieku, no 1912. līdz 1919. g. — Melnjūras dzelzceļa būves darbos par distances priekšnieku, 1919. un 1920. g. — jaunas dzelzceļa līnijas Belorečenskaja-Tichreckaja izmeklēšanas darbos un līnijas Blaģodarskaja-Divnoje kā būves iecirkņa priekšnieks. Tagad Liepājas-Glūdas dzelzceļa būves vadītājs; teknikumā darbojas kopš 1923. g. Latvijas Univ. privātdocents.

75) Leppiks, Arvīds — lauks. mašīnas.

Dzimis Rīgā 1889. g. 1. oktobrī. Beidzis Rīgas politechn. institūta mēchanikas nodaļu 1913. g. No 1915. līdz 1918. g. strādājis Krievijas valsts dienestā kā speciālists lauks. mašīnu būvē; 1920. g. bijis Latvijas tirdzn. un rūpn. ministrijas valsts fabriku virsvaldes techn. direktors; no 1919. g. darbojas Latvijas Universitātē par docentu. Teknikumā strādājis no 1926. līdz 1928. g.

76) Liepiņš, Mārcis — visp. tehnoloģija.

Dzimis Cēsīs 1894. g. 19. jūlijā. Pēc Cēsu L. Ausēja reāl-skolas beigšanas iestājis Rīgas politechn. institūta mēchanikas nodaļā, bet karš pārtrauca studijas pašā sākumā. Pēc Latvijas armijas demobilizācijas turpinājis izglītību Latvijas Universitātes mēchanikas fakultātē, kur beidzis 1927. g. Teknikumā strādā, sākot ar 1927./28. māc. g.

77) Lindemanis, Eduards — ķīmijas tehnoloģija.

Dzimis Kurzemē 1878. g. 12. aprīlī. Beidzis Rīgas politechn. institūta ķīmijas nodaļu 1909. g. Bijis par asistentu un vēlāk par docentu Ķījevas polit. institūtā no 1909. līdz 1920. g. Ievēlēts par docentu Latvijas Universitātē 1920. g. Teknikumā darbojies no 1921. līdz 1923. g.

78) Linkovičs, Ārturs — fizikas un dabas zinātņu skolotājs.

Dzimis Rīgas apr. Aizkraukles pag. 1887. g. 19. septembrī. Beidzis kā eksternis kadetu korpusu Pēterpilī 1909. g. un Rīgas politechn. institūta aģronomijas nodaļu 1915. g. Strādājis par aģronomu Vīfēbskas gub. 1915. līdz 1918. g. Valsts teknikumā darbojas kopš 1919. g.

79) **Lukstiņš, Jānis** — ķīmijas tehnoloģija.

Dzimis Rīgas apr. Taurupes pagastā 1883. g. 22. maijā. Beidzis Rīgas politechn. institūta ķīmijas nodaļu 1916. g. Strādājis kā inženiers ķīmiskā fabrikā „Malton“ Maskavā no 1916. līdz 1917. g., kā vadītāja palīgs un vēlāk vadītājs Maskavas kaulu pārstrādāšanas fabrikā no 1917. līdz 1920. g., kā akc. sab. „Daugava“ stērķeļu un sīrupa fabrikas vadītāja vietnieks Rīgā no 1920. līdz 1922. g., pēc kam iestājies valsts dienestā Finanču ministrijas kredīta dep-tā. Teknikumā darbojas, sākot ar 1923. g.

80) **Luters, Hermanis** — tautsaimniecība un rūpniecības ģeografija.

Dzimis Rīgas apr. Līgatnes pagastā 1891. g. 1. decembrī. Beidzis Rīgas pilsētas reālskolu 1911. g. un Rīgas politechn. institūta komercnodaļu 1919. g. Strādājis vairāk vidusskolās un teknikumā no 1920. līdz 1928. g.

81) **Mālkalns, Voīdemārs** — org. ķīmijas tehnoloģija.

Dzimis Vietalvas pagastā 1882. g. 31. decembrī. Beidzis Maskavas universitātes fizikas un matemātikas fakultāti 1912. gadā. No 1912. līdz 1915. g. strādājis cukura fabrikās Krievijā, 1915. līdz 1921. g. — Zīļevas ķīmijas fabrikas direktors un tehniskais vadītājs un 1921. līdz 1923. g. — Boiņas ķīmijas fabrikā. Pēc atgriešanās Latvijā bijis par skolotāju Dubultu ģimnazijā, I. paidagōģu biedrības ģimnazijā, Valsts Rīgas teknikumā (no 1925.) un Valsts komercskolā.

82) **Malves, Augusts** — būvkonstrukcija.

Dzimis Vecgulbenes pagastā 1878. g. 6. augustā. Beidzis Rīgas pils. reālskolu 1899. g. un Rīgas politechn. institūta arhitektūras nodaļu 1906. g. Latvijas Universitātes vec. docents. Teknikumā darbojies no 1919. līdz 1921. g.

83) **Manguls, Jēkabs** — brīvr. zīmēšana.

Dzimis Olainē 1889. g. 20. martā. Beidzis Rīgas pils. mākslas skolu un Latvijas mākslas akadēmiju. Teknikumā strādājis 1921./22. māc. g.

84) **Martinsons, Remberts** — mašīnu elementi.

Dzimis Cēsīs 1895. g. 1. jūnijā. Beidzis Vladikaukazaru ģimnaziju 1913. g., studējis Pēterpils politechn. institūtā no 1913. līdz 1917. g. un beidzis Latvijas Universitātes māchanikas fakultāti 1925. g. No 1925. g. strādā par inženieru Rīgas radiofona stacijā un no 1926. g. Valsts tehnikumā. Lasa radiotehnikas kursu Latv. tautas universitātē.

85) **Melnalksnis, Jānis** — zemes darbi, ceļi un tilti.

Dzimis Valmieras apr. Ozolu pag. 1888. g. 15. janvārī. Beidzis Rīgas politechn. institūta būvinženieru nodaļu 1914. g. Pēc augstskolas beigšanas iesaukts kara dienestā — Kronštates cietokšņa artilērijā, no kuŗienes 1915. g. pārcelts uz Kazanas pulvera fabriku par architekta palīgu; šeit darbojies arī par stundu skolotāju sieviešu ģimnazijā. No 1918. līdz 1920. g. strādājis Sibīrijā ēku celšanas darbos kara resorā. Latvijā atgriezies 1920. g. un iestājies šoseju un zemes ceļu departamenta dienestā, kur tagad strādā kā šoseju un zemes ceļu vecākais inspektors. No 1921. līdz 1927. g. bijis par stundu skolotāju kultūrtechnikas vidusskolā un, sākot ar 1927. g., Valsts tehnikumā.

86) **Miezis, Parsivals** — projekciju mācība un aku būve.

Dzimis Ropažos 1890. g. 13. jūnijā. Beidzis Rīgas politechnikas institūta būvinženieru nodaļu 1917. g. Bijis par inženieru Krievijas un Latvijas dzelzceļu iestādēs; tagad — Iekšlietu ministrijas būvvaldes priekšnieks. Tehnikumā strādājis no 1923. līdz 1926. g.

87) **Mīlenbachs, Jānis, Dr.** — skolas ārsts.

Dzimis Kandavas pagastā 1860. g. 25. septembrī. Beidzis Tērbatas universitātes medicīnas fakultāti 1898. g. Tehnikumā darbojies 1921./22. māc. g.

88) **Mittenbergs, Oskars** — ceļamās mašīnas.

Dzimis Talsu apr. Zentenes pag. 1883. g. 14. janvārī. Beidzis Rīgas politechnikas institūta māchanikas nodaļu 1910. g. No 1910. līdz 1922. g. strādājis Kramatirskajas metalurģiskā

fabrikā par konstruktoru ceļamo mašīnu nodaļā, par kalkulatoru šai nozarē un vēlāk par ceļamo mašīnu nodaļas vadītāju. No 1922. g. strādājis par asistentu un no 1929. g. par docentu Latvijas Universitātē; teknikumā darbojas kopš 1923. g.

89) **Murevskis, Osvalds** — elektrotehnika.

Dzimis Kurzemē, Valles pag. 1878. g. 8. aprīlī. Beidzis Pēterpils elektrotehnisko institūtu 1907. g. No 1908. līdz 1911. g. bijis par dzelzceļu telegrafa iecirkņa priekšnieku Maskavā un Jekaterinoslavā, no 1911. līdz 1922. g. ieņēmis atbildīgus amatus Krievijas pasta un telegrafa resorā un no 1922. g. līdz šim laikam darbojas Latvijā, pie kam sākumā — Dzelzceļu virsvaldē un vēlāk — Pasta un telegrafa departamentā. Teknikumā sācis strādāt 1929. g.

90) **Mūrnieks, Jānis** — dziedāšanas skolotājs.

Dzimis Sausnējā 1883. g. 16. februārī. Mācījies Rīgas garīgā seminārā, fonoloģijas institūtā un Latvijas konservatorijā. No 1904. g. strādājis par dziedāšanas skolotāju vairāk skolās Rīgā un provincē. Teknikumā darbojies no 1921. līdz 1923. g.

91) **Nelķe, Kārlis** — tehnoloģija.

Dzimis Valmieras apriņķī 1896. g. 13. aprīlī. Beidzis Latvijas Universitātes mēchanikas fakultāti 1926. g. Teknikumā strādājis 1926./27. māc. g. 1. pusgadā.

92) **Nukke, Pauls** — analitiskā ķīmija.

Dzimis Rīgā 1890. g. 2. maijā. Beidzis Rīgas politechn. institūta ķīmijas nodaļu 1914. g. Strādājis par skolotāju Beķera sieviešu ģimnazijā 1914./15. māc. g. Kara gaitās bijis no 1915. līdz 1920. g. Kopš 1920. g. darbojas par asistentu Latvijas Universitātē un teknikumā strādā no 1921. g.

93) **Orleāns, Jānis** — ēku projektēšana.

Dzimis Rīgā 1891. g. 14. janvārī. Beidzis Rīgas pils. reālskolu un studējis Rīgas politechn. institūta arhitektūras nodaļā. Vada lauks. centrālbiedrības būvtechnisko biroju. Teknikumā darbojies no 1922. līdz 1924. g.

94) **Ozoliņš, Andrejs** — matēmatika.

Dzimis Jaunpiebalgā 1893. g. 21. aprīlī. Beidzis Pliskavas ģimnaziju 1911. g. un Pēterpils universitātes fiz. un matēmat. fakultātes matēmatikas nodaļu 1917. g. Strādājis par skolotāju L. Bērziņa ģimnazijā Limbažos 1918./19. māc. g., L. Ausēja vidusskolā Cēsīs (vēlāk Valsts Cēsu vidusskolā) no 1919. līdz 1927. g. un Valsts Rīgas komercskolā, kā arī teknikumā no 1927. g.

95) **Ozoliņš, Aleksandrs** — vingrošanas skolotājs.

Dzimis Rīgā 1894. gadā. Beidzis Rīgas tirdzniecības skolu un fiziskās audzināšanas skolotāju kursus 1915. g. No 1915. līdz 1916. g. bijis par vingrošanas skolotāju Bežicā un Penzā. Pēc kara gaitām atgriezies Latvijā 1922. g., kad sācis darboties Valsts teknikumā un arī fiziskās audzināšanas skolotāju kurssos, tautas universitātes fiz. audzin. institūtā un vairāk sabiedr. organizācijās.

96) **Ozoliņš, Jēkabs** — šķiedru vielu tehnoloģijā.

Dzimis Rīgā 1876. g. 21. decembrī. Beidzis Grossschönaus's augstāko tekstīlskolu Vācijā 1902. g. No 1903. g. strādājis vairāk tekstīlfabrikās Lodzā un Maskavā; 1923. g. — austuves īpašnieks Rīgā; no 1924. līdz 1927. g. darbojies Valsts teknikumā un arī Rīgas pils. amatnieku skolā.

97) **Ozoliņš, Kārlis** — matēmatikas skolotājs.

Dzimis Kokneses pagastā 1876. g. 17. decembrī. Izturējis mājskolotāja pārbaudījumu Maskavas māc. apgab. kuratorijā 1910. g. Studējis matēmatiku. Strādājis vairāk skolās Latvijā un Krievijā. Sarakstījis grāmatu: „Kompleksi skaitļi“. Teknikumā darbojas kopš 1920. g.

98) **Ozols, Oskars** — ģeodaizijas, techn. rasēšanas, būvkonstrukciju materiālu prefestības un būvstatikas skolotājs.

Dzimis Cēsu apr. Dzērbenes pagastā 1889. g. 3. maijā. Beidzis Rīgas pilsētas reālskolu 1909. g., pēc kam iesācis studēt Rīgas polit. institūtā inženierzinātnes, bet nav beidzis. Latvijā strādājis dzelzceļu virsvaldē, Zemkop. ministr. mērniecības daļā,

universitātē par asistentu un tehnikumā par skolotāju no 1920. gada. Apbalvots ar Lāčplēša kara ordeni par bij. Lībekas tilta pacelamās daļas pacelšanu ienaidniekam tiltu apšaudot, Bermondta uzbrukumā Rīgai 1919. g. oktobrī.

99) **Pavlovskis, Aleksejs** — tehnoloģija.

Dzimis Viļņas apgabalā 1888. g. 21. oktobrī. Beidzis Rīgas politechn. institūta mēchanikas nodaļu 1915. g. No 1916. līdz 1921. g. strādājis Krievijā; no 1923. līdz 1924. g. bijis auto remonta darbnīcas vadītājs Rīgā; 1925. līdz 1926. g. — armijas auto-tanku divizona inženiers. Tehnikumā darbojies 1926./27. mēc. g. II. pusgadā.

100) **Paulockis, Arnolds** — šoferu kursu lektors.

Dzimis Džūkstē 1892. g. 26. septembrī. Mācījies Dubultu ģimnazijā; 1914. g. beidzis Viļņas kara skolu un 1916. g. — automobiļu kursus Maskavā. Pulkvedis-leitnants un Lāčplēša ordeņa kavalieris, taģad darbojas smagās artilērijas pulkā kā auto inženiers un kā lektors virsniēku kursos un kara skolā. Sarakstījis un izdevis grāmatas: „Automobilis I. un II. d.“, „Bruņotie automobiļi“, „Tanku taktika“, „Motocikls“ un „Auto vadītāja rōkas grāmata“.

101) **Pētersons, Augusts, Dr.** — skolas ārsts.

Dzimis Limbažu draudzē 1878. g. 20. oktobrī. Veselības departamenta direktors. Tehnikumā strādājis 1919./20. mēc. g.

102) **Pestmals, Jānis** — tehniskā rasēšana.

Dzimis Vidzemē 1893. g. 19. februārī. Beidzis Rīgas politechn. institūta mēchanikas nodaļu 1917. g. Latvijas Universitātes privātdocents. Tehnikumā darbojies 1920./21. mēc. g.

103) **Pšēņicins, Ivans (+)** — graudu tehnoloģija.

Dzimis Narvā, Igaunijā, 1859. g. 4. maijā. Beidzis Pēterpils Tehnoloģijas institūta mēchanikas nodaļu 1893. g. Bijis par profesoru Krievijas augstskolās un Latvijas Universitātē. Tehnikumā darbojies no 1924. līdz 1926. g. Miris 1926. g. 20. janvārī.

104) **Pūķis, Kārlis** — mūzikas un dziedāšanas skolotājs.

Dzimis Bauskas pagastā 1889. g. 20. janvārī. Beidzis Rīgas Keiz. mūzikas skolu. No 1911. g. bijis par dziedāšanas skolotāju Blūma reālskolā un Nikolaja ģimnazijā Rīgā, Maikopas tehnikumā un Tifliskas ģimnazijā. Bieži uzstājies koncertos kā solists un diriģents. Teknikumā strādā no 1923. g.

105) **Purns, Kārlis** — mašīnmācība.

Dzimis Rīgā 1876. g. 20. augustā. Beidzis Rīgas politechnikas institūta mēchanikas nodaļu 1902. g. No 1902. līdz 1912. g. strādājis par telegrafa mēchanikī Somijā, no 1912. līdz 1918. g. — par virsinženeru Somijas loču un bāku valdē un no 1919. g. Latvijā par Jūrniecības dep-ta hidrografiskās daļas priekšnieku. Teknikumā darbojas no 1924. g.

106) **Putnaērglis, Rādolfs** — elektr. mašīnas un prakt. darbi laborātorijā.

Dzimis Aizputes apr. Apriķu pag. 1899. g. 18. oktobrī. Beidzis Latvijas Universitātes mēchanikas nodaļu 1922. g. Studiju laikā strādājis vairāk fabrikās Maskavā un Rīgā; no 1919. g. kalpo Latvijas armijā, pie kam no 1920. g. kā radio-darbnīcas priekšnieks, no 1922. g. kā elektrotehniskā divizona inženiers un no 1924. g. — kā Bruņošanās pārvaldes elektro-inženiers, pārzinādams armijas apgādi ar sakaru līdzekļiem. Teknikumā darbojas no 1929. g.

107) **Raisters, Auģusts** — būvkonstrukcijas.

Dzimis Cēsu apr. Ramkas pagastā 1888. g. 18. februārī. Beidzis Rīgas politechnikas institūta architektūras nodaļu 1916. g. Latvijas Universitātes docents; tehnikumā strādājis 1919./20. māc. gadā.

108) **Ramans, Eduards** — ūdensceļi.

Dzimis Alūksnes draudzē 1874. g. 4. decembrī. Beidzis Rīgas politechnikas institūta būvinženeru nodaļu 1901. g. No 1901. līdz 1921. g. strādājis kā inženiers satiksmes ceļu valdēs Astrachanā, Sibīrijā un Taškentā. No 1921. līdz 1929. g. darbojies Latvijas dzelzceļu virsvaldē kā vecākais inženiers; tehnikumā strādā no 1921. g.

109) **Reinfelds, Nikolajs** — graudu tehnoloģija.

Dzimis Rīgā 1899. g. 8. aprīlī. Beidzis Rīgas Nikolaja ģimnaziju 1917. g. un Latvijas Universitātes mēchanikas fakultāti 1927. g. Ievēlēts par lektoru mēchanikas fakultātē 1929. g. Technikumā darbojies 1926./27. māc. g.

110) **Reiss, Aleksandrs** — militārā apmācība.

Dzimis 1881. g. 22. novembrī. Beidzis Viļņas kara skolu. Bijis par audzinātāju un kara zinību skolotāju Viļņas un Ķījevas kara skolās. Piedalījies pasaules karā. Technikumā strādā no 1927. g.

111) **Resnevics, Alfrēds** — šķiedru tehnoloģija.

Dzimis Jelgavas apr. Jaunsvirlaukas pagastā 1888. g. 29. augustā. Beidzis Rīgas politehnikas institūta lauksaimniecības nodaļu 1913. g.; praktizējies linu apstrādāšanā Beļģijā un Francijā, Kostromas linu apstr. fabrikā unursos Maskavā. No 1914. līdz 1916. g. bijis par linu apstr. fabrikas vadītāju Kašinā; pēc kara gaitām no 1918. līdz 1921. g. — par skolotāju Šostkas techn. skolā un siev. ģimnazijā. Latvijā strādājis kā linu speciālists lauks. centrālbiedrībā no 1921. līdz 1923. g.; tagad — intendantūras dzirnavu un maizes ceptuves priekšnieks. Technikumā darbojas no 1926. g.

112) **Rezevskis, Jānis** — etika.

Dzimis Tukuma apr. Degolē 1872. g. 18. februārī. Beidzis Tērbatas universitātes teoloģijas fakultāti 1898. g. No 1899. g. darbojies kā mācītājs un ticības mācības skolotājs Latvijā un Krievijā. Latvijas Univers. teoloģijas fakultātes docents. Technikumā strādājis 1923./24. māc. g.

113) **Rimers, Vilhelms** — būvkonstrukcijas.

Dzimis Jelgavā 1884. g. 15. novembrī. Beidzis Rīgas politechn. institūta arhitektūras nodaļu 1911. g. No 1911. līdz 1920. g. darbojies kā arhitekts Rīgā, Liepājā, Drezdenē un Maskavā; kara laikā strādājis dzelzsceļa bataljonā un lauku būvniecībā. No 1920. g. — asistents un no 1924. g. vecākais asistents Latvijas Universitātes arch. fakultātē. Technikumā strādā no 1924. g.

114) **Rocēns, Voldemārs** — centr. apkurināšana.

Dzimis 1894. g. 10. janvārī. Beidzis Latvijas Universitātes mēchanikas fakultāti 1923. g. Strādā Rīgas pilsētas elektrības spēka stacijā. Technikumā darbojas kopš 1922. gada.

115) **Skuja, Jānis, Dr.** — higiēna.

Dzimis Vecpiebalgā 1886. g. Beidzis Maskavas universitātes dabas zinātņu fakultāti 1911. g. un medicīnas fakultāti 1914. g. Latvijas Universitātes asistents; teknikumā strādājis no 1922. līdz 1927. g.

116) **Stankevičs, Jēkabs** — piena tehnoloģija.

Dzimis Madonas apr. Patkules pagastā 1880. g. 17. aprīlī. Beidzis 1921. g. Latvijas Universitātes lauksaimniecības fakultāti, kur tagad strādā par vecāko asistentu. Technikumā darbojies 1927./28. mās. g.

117) **Stakle, Pēteris** — upju regulēšana, aizsprosti un projektēšana.

Dzimis Valmieras apr. Burtniekos 1881. g. 24. novembrī. Beidzis Nikolaja ģimnaziju Rīgā un Pēterpils satiksmes ceļu inženieru institūtu 1906. g. Strādājis Pēterpils apgabala ceļu pārvaldes iekšējo ceļu nodaļā, iekšējo ceļu virsvaldē un zemes meliorācijas pārvaldē. No 1920. līdz 1922. g. bijis par ūdensbūvju un meliorācijas skolotāju Maskavas mērniecības institūtā un Lauksaimniecības akadēmijā. Latvijā no 1923. g. vada lauks. centrālbiedrības zemes kultūras biroju un no 1924. g. strādā par vecāko inženieru Jūrniec. departamentā. Publicējis vairāk darbu Krievijā un atsevišķus rakstus Latvijas speciālos žurnālos. Par stundu skolotāju bijis kultūrtechnikas vidusskolā no 1923. līdz 1927. g. un teknikumā no 1927. g.

118) **Straubergs, Jānis** — matēmatika.

Rīgas pilsētas III. ģimnazijas inspektors; teknikumā strādājis no 1920. līdz 1922. g.

119) **Šinka, Jānis** — dabas zinātņu skolotājs.

Dzimis Jaunpiebalgā 1889. g. 4. aprīlī. Beidzis Rīgas politechn. institūta lauksaimniecības nodaļu 1914. g. Bijis par skolotāju vairāk Rīgas vidusskolās. Technikumā strādājis no 1919. līdz 1921. g.

120) **Šķilters, Eduards** — graudu tehnoloģija.

Dzimis Rīgā 1889. g. 30. jūnijā. Studējis Rīgas politehn. inst. un beidzis Latvijas Universitātes mēchanikas fakultāti 1921. g. Strādājis „Feniksa“ un „Rich. Pohle“ fabrikā Rīgā, Rīgas biržas komitejas inženieru birojā, Maskavas kara rūpniecības birojā, armijas galv. mēch. darbnīcās un valsts kontrolē. Teknikumā darbojies 1923./24. māc. g.

121) **Šops, Kārlis** — latviešu valodas skolotājs.

Dzimis Rīgas apr. Jaunpils pagastā 1891. g. 7. maijā. Izturējis mājskolotāja pārbaudījumus Rīgas māc. apgabala kura torijā 1911. g. Strādājis vairāk skolās Rīgā, pie kam teknikumā no 1921. g. līdz 1927. g.

122) **Štāls, Miķelis** — matēmatika sagatav. klasē.

Dzimis Kuldīgas apr. Lutriņu pagastā 1874. g. 27. decembrī. Beidzis skolotāju institūtu Pēterpilī 1910. g. un Latvijas Universitātes tiesību zinātņu fakultāti 1926. g. Teknikumā strādājis 1919./20. māc. g.

123) **Šterns, Roberts** — brīvrokas zīmēšanas skolotājs.

Dzimis Liepājā 1884. g. Beidzis Penzas mākslas skolu 1909. gadā ar vidusskolu skolotāju tiesībām; papildinājies Mākslas akadēmijā. Darbojies kā skolotājs vairāk Rīgā un Pēterpils vidusskolās un kā lektors — Dubura un Zeltmaša dramatiskos kursus, Tautas universitātē un Augstākos pāidagōģiskos kursus pie Latvijas Universitātes. Sarakstījis grāmatas: „Aforismi un paradoksi“, „Ievads metodiskā zīmēšanā“, monografiju „Jānis Rozentāls“ un rakstījis par mākslas jautājumiem vairāk laikrakstos un žurnālos. Pazīstams kā jūras ainavu gleznotājs (N. M. V. izstādēs vairākkārt godalgots). Darbojas teknikumā no dibināšanas dienas.

124) **Štūls, Aleksandrs** — mašīnu elementi un techn. rasēšana.

Dzimis Slokā 1883. g. 30. martā. Beidzis Karlsruhes tehnisko augstskolu 1912. g. Strādājis vairāk rūpniecības uzņēmumos Rīgā un no 1919. g. valsts iestādēs. Teknikumā darbojies no 1921. līdz 1923. g.

125) **Tetters, Jānis** — linu apstrādāšana.
Dzimis Koknesē 1890. g. 22. oktobrī. No 1909. līdz 1914. g. studējis Rīgas politehnikas institūta lauksaimniecības nodaļā. No 1914. līdz 1918. g. bijis kara dienestā un pēc tam strādājis Lauksaimniec. departamentā kā linkopības speciālists; tehnikumā darbojies 1923./24. māc. g.

126) **Tīfs, Teofīls (†)** — ēku projektēšana.
Dzimis Lietavā, Kauņas gub., 1865. g. 26. decembrī. Beidzis Rīgas politehnikas institūta arhitektūras nodaļu 1897. g. No 1898. g. līdz 1919. g. bijis par asistentu minētā institūtā un pēc tam Latvijas Universitātē. Tehnikumā darbojies 1919./20. māc. gadā. Miris 1923. g. 13. augustā.

127) **Timuška, Kārlis** — tilti.
Dzimis Rīgas apr. Allažu pagastā 1877. g. 27. septembrī. Beidzis 1898. g. Pēterļa reālskolu Rīgā un 1903. g. Rīgas politehnikas institūta būvinženieru nodaļu. No 1903. līdz 1916. g. darbojies uz Sibīrijas (vēlāk Tomskas) dzelzsceļa kā inženiers (2 gadus) un ceļa iecirkņa priekšnieks; 1916. gadā pārgājis tai pašā amatā uz Altaju dzelzsceļa, kur vēlāk ieņēmis tehniskās nodaļas priekšnieka un pēc tam ceļu dienesta priekšnieka posteni ceļa valdē. No 1920. g. strādā Latvijas dzelzceļu virsvaldē, kur no 1924. g. tehniskā direktora amatu. Tehnikumā darbojas no 1920. gada.

128) **Tramdachs, Ārtūrs** — dzelzbetona darbi.
Dzimis Kuldīgas apriņķī 1884. g. 1. septembrī. Beidzis Rīgas politechn. institūta būvinženieru nodaļu 1910. g. No 1911. līdz 1918. g. strādājis Rīgas Orlas dzelzsceļu valdē kā tiltu speciālists; no 1918. līdz 1919. g. — Latvijas valsts dienestā kā Satiksmes ministra biedrs un sevišķu uzdevumu ierēdnis un no 1919. līdz 1921. g. — kā dzelzceļu tehniskais direktors; Latvijas Universitātē darbojas kā docents no 1919. g. un Valsts tehnikumā no 1923. g.

129) **Uaiļds, Eduards** — šķiedru tehnoloģija.
Dzimis Ročdelā Anglijā 1875. g. 25. oktobrī. Beidzis Londonas City Guilds tehnisko institūtu 1896. g. No 1910. līdz

1920. g. darbojies gan kā kokvilnas apstrādāšanas fabriku direktors, gan arī kā tehniskais konsultants Rīgā un Krievijā. Teknikumā strādājis no 1923. līdz 1925. g.

130) **Vegners, Maksimiliāns** — ūdens likumi.

Dzimis Rīgā 1884. g. 23. jūlijā. Beidzis Rīgas politechn. institūta būvinženieru nodaļu 1907. g. Latvijas Universitātes docents. Teknikumā strādājis 1919./20. māc. g.

131) **Veidis, Andrejs** — matemātikas skolotājs.

Dzimis Rīgas apr. Turaidas pagastā 1893. g. 12. decembrī. Beidzis Baltijas skolotāju semināru 1913. g., Belgorodas skolotāju institūtu 1918. g. un vidusskolu skolotāju sagatavošanas kursu matemātikas nodaļu 1927. g. No 1913. g. strādājis vairāk skolās Latvijā un Krievijā; bet no 1921. g. — Rīgas Jūrmalas vidusskolā un no 1927. g. arī Valsts Rīgas teknikumā.

132) **Vitckopfs, Ādolfs** — mašīnmācība un koka tehnoloģija.

Dzimis Rīgas apr. Kokneses pagastā 1878. g. 9. maijā. Beidzis reālskolu Liepājā 1900. g. un Rīgas politechn. institūta mēchanikas nodaļu 1907. g. Līdz 1919. g. strādājis par mašīnu inženieru rūpniecības uzņēmumos Rīgā un Pēterpilī un 2 gadus par skolotāju Cēsīs. No 1919.—1922. g. bijis par Izglītības ministrijas arodskolu nodaļas vadītāju un Skolu departamenta direktora palīgu 1919./20. māc. gadā; no 1920. g. līdz šim laikam strādā Centrālā savienībā „Konzums“ par tehniskās nodaļas vadītāju. Teknikumā darbojas kopš 1919. gada.

133) **Vīks, Ludviģs** — latviešu valodas skolotājs.

Dzimis Rīgā 1895. g. 15. jūlijā. Beidzis 1915. g. Mironova komercskolu Rīgā un 1927. g. Latvijas Universitātes filosofijas fakultāti ar cand. filos. gradu. Kopš 1927. g. strādā par latviešu valodas skolotāju Rīgas ev.-lūt. vācu draudžu meiteņu ģimnazijā un sākot ar 1929. g. — teknikumā.

134) **Vītiņš, Jānis** — zemes mācība.

Dzimis Kuldīgas apr. Kursīšu pagastā 1885. g. 30. martā. Beidzis Gori-Gorķu vidējo zemkopības skolu, Pēterpils meža

institūtu 1910. g. un speciālizējies Strāsburgas un Getingenas universitātē. No 1913.—1919. g. vadījis zemes pētīšanas darbus Ziemeļ-Kaukazā un 1919. g. ievēlēts par profesoru zemes mācībā Novočerkasskas lauks. institūtā. Latvijā atgriezies 1921. g., no kāda laika strādā Zemkop. ministrijā par virstaksatoru un zemes pētīšanas laborātorijas vadītāju. V. pazīstams kā zemes pētnieks; sarakstījis vairāk grāmatu un publicējis apm. 30 zinātnisku darbu Latvijas un ārzemju periodiskos izdevumos. Darbojies kā stundu skolotājs kultūrtechnikas vidusskolā no 1922.—1927. g. un teknikumā no 1927. g.

135) **Vulfs, Gustavs** — vācu valodas skolotājs.

Dzimis Rīgā 1886. g. 20. decembrī. Beidzis Kolomnas ģimnaziju kā eksternis 1910. g.; studējis inženierzinātnes Rīgas politehn. institūtā no 1910.—1913. g.; ieguvis vācu valodas virsskolotāja tiesības Kazanā mācības apgabala kuratorijā 1915. g. No 1913.—1919. g. strādājis par vācu valodas skolotāju vairāk Krievijas vidusskolās. Teknikumā darbojas kopš 1919. gada.

136) **Zāļīte, Pēteris** — vācu valodas skolotājs.

Dzimis Cēsu apr. Jumurdas pagastā 1868. g. 6. februārī. Beidzis Tērbatas I. skolotāju semināru 1889. g., ieguvis vācu valodas mājskolotāja tiesības Maskavas māc. apgab. kuratora pārbr. komisijā 1897. g., tāpat ieguvis ģimnazijas vācu valodas skolotāja tiesības Maskavā 1902. g. No 1889.—1893. g. bijis par skolotāju Vietalvas 2-kl. ministrijas skolā, no 1893. līdz 1920. g. Maskavā — vācu bāriņu skolā, komercskolā, mākslas skolā, Māzinga reālskolā un kadetu korpusā, no 1908.—1920. g. — par lektoru komercinstitūtā. Atgriezies Latvijā, Z. bija Izgl. min. Skolu departamenta sekretārs 1920. g., Skolu dep. direktora palīgs no 1920. līdz 1924. g. un Skolu virsvaldes vice-direktors no 1924. līdz 1926. g. Par skolotāju Z. strādā Valsts teknikumā no 1927. g. un par lektoru tautas universitātē no 1923. g. un komerczinātņu institūtā no 1929. g. Z. ir sakārtojis vācu lasāmu vielu skolām ar kopēju nosaukumu „Skolai un mājai“.

137) **Zariņš, Dāvis** — būvmācība un tāme.

Dzimis Rīgā 1892. g. 22. oktobrī. Beidzis Aleksandra ģimnaziju Rīgā un Rīgas politehnikas institūta arhitektūras nodaļu 1918. g. Technikumā strādā kopš 1920. g. Sarakstījis grāmatu „Būvmācība“.

138) **Znotiņš, Andrejs** — matemātikas skolotājs.

Dzimis Cēsu apr. Vestienas pagastā 1878. g. 30. jūlijā. Beidzis Tērbatas universitātes fiz. un matēm. fakultāti 1903. g. un ieguvis ģimnaziju skolotāja tiesības fizikā un matemātikā 1904. gadā. No 1903. līdz 1921. g. bijis par ģimnazijas skolotāju Palangā, Tērbatā un Voronežā, 1921./22. māc. gadā — Jelgavas reālģimnazijā, no 1922. g. — Valsts Rīgas teknikumā un vēlāk arī Rīgas pilsētas teknikumā.

139) **Zubāns, Indriķis** — būvstatika un materiālu pretestība.

Dzimis Rīgā 1884. g. 21. janvārī. Beidzis Rīgas pilsētas reālskolu un Rīgas politechn. institūta būvinženieru nodaļu 1915. gadā. Strādājis par skolotāju komercskolās un politehniskosursos Rīgā no 1908. līdz 1915. g., vidējā kultūrtechniskā skolā — no 1915. līdz 1918. g. un Tveras arodskolās — no 1919. līdz 1920. g.; tai pašā laikā vadījis meliorācijas nodaļu Tveras gub. pārvaldē. Technikumā darbojas kopš 1920. g., pie kam bijis par direktora palīgu no 1920. līdz 1925. g.; sākot ar 1925. g. — Skolu departamenta arodskolu direktors.

140) **Zuments, Kārlis, Dr.** — skolas ārsts; higiēna.

Dzimis Rūjienā 1861. g. 1. novembrī. Beidzis Pēterpils kara medicīnas akadēmiju 1898. g. Tagad — Rīgas pilsētas veselības nodaļas kontrolambulances vadītājs. Sarakstījis vairāk populāri zinātnisku apcerējumu. Technikumā strādā no 1924. g.

141) **Berģis, Jēkabs** — mēchanikas darbnīcas instruktors.

Dzimis Cēsu apr. Liezeres pagastā 1875. g. 12. jūnijā. Beidzis Liezeres draudzes skolu un mācījies mēchanika amatu. Strādā teknikumā kopš 1920. g.

142) **Frīdenbergs, Gotfrīds** — laborants.

Dzimis Nurmuižas pagastā 1895. g. 7. oktobrī. Beidzis vidusskolu Krievijā un studējis dabas zinātnes Samāras universitātē. No 1917. līdz 1920. g. strādājis par skolotāju Krievijas skolās, 1920./21. māc. g. — kā Tukuma vidusskolas fizikas, ķīmijas un dabas zinību skolotājs un no 1921. g. — valsts tehnikumā. Māca ķīmiju dažās mājturības skolās Rīgā.

143) **Kuģra, Ānsis** (†) — laborants.

Dzimis Vircavas pagastā 1874. g. Mācījies kadetu korpusā un beidzis pirotehnikas skolu 1899. g. Technikumā strādājis no 1922. līdz 1928. g. Miris 1928. g. 1. jūlijā.

144) **Smildzēns, Vilis** — laborants.

Dzimis Vecpiebalgā 1908. g. 3. augustā. Beidzis Valsts Rīgas tehnikuma ķīmijas nodaļu 1928. g., palikdams turpat par laborantu.

145) **Soste, Mārcis** — galdniecības darbnīcas instruktors.

Dzimis Cēsu apr. Priekuļu pagastā 1870. g. 27. septembrī. Beidzis Rīgas pilsētas amatniecības skolas 6 klases. Technikumā strādā no 1922. g.

146) **Misa, Vilhelms** — mēchanikas darbnīcas instruktors.

Dzimis Kuldīgas apr. Kabiles pag. 1885. g. 25. novembrī. Beidzis Mitveidas tehnikumu Vācijā 1908. g.

147) **Frīde, Alberts** — kancelejas darbvedis.

Dzimis Lielplatones pagastā 1882. g. 18. jūlijā. Beidzis Berlīnes polit. institūta elektrotehnikas nodaļu 1908. g. Technikumā strādājis no 1920. līdz 1922. g.

148) **Ozols, Pēteris** — kancelejas darbvedis.

Dzimis Lielvārdē 1885. g. 8. jūlijā. Piedalījies pasaules karā. 1921. gadā iestājies valsts dienestā — Izgl. ministrijas mācības līdzekļu darbnīcā, no kurienes pārnācis Technikumā par darbvedi 1923. g.

149) **Bisenieks, Anna**, dzim. **Zvirgzde** — kancelejas ierīdne un bibliotēkārē.

Dzimusi Rīgā 1894. g. 11. jūnijā. Beigusi Kēniņa ģimnaziju 1913. g. No 1915. līdz 1919. g. bijusi par mājskolotāju Kaukazā un Turkestanā. Technikumā strādā no 1922. g.

Rīgas Valsts tehnikuma absolventi

A. BŪVNIECĪBAS NODAĻA.

a. Ceļu tehniķu nozare.

1922. g.

1. Ābols, Toms — 1. šķ. tehniķis Šoseju un Zemesceļu dep-tā.
2. Baltpurviņš, Teodors — nodarb. Rīgas pilsētas nek. īpašumu nodaļā. Piedalās skautu kustībā.
3. Beitīņš, Rūdolfš — Vec. tehniķis pie 2. ceļu raj. inž. — Jelgavā.
4. Bērziņš, Jānis Valfrīds.
5. Bērziņš, Pēteris — 1922./23. g. studēja L. U. filosofiju, tad pārgāja uz Lauksaimniecības fak. mežkopības nozari, kuŗu beidza 1929. g. ar inž. mežkopja grādu. Pašlaik nodarbojas Lauksaimniec. dep-tā, kulturtehnikas daļā.
6. Bunge, Kārlis — Tehniķis kaŗa ēku un būvju pārvaldē Liepājā; 1. šķ. tehniķis pie I. ceļu raj. inž. Rīgas apr.; vec. šoseju meistars pie 1. ceļu raj. inž. — Rīgā.
7. Cīruls, Viktors — Būvtehniķis P.-T. dep-ta būvju pārvaldē. Studē L. U. inž. zin. fak.
8. Matīss, Vilhelms — Vec. tehniķis pie 1. ceļu raj. inž. — Rīgā.
9. Rozītis, Andrejs — 1. šķ. tehniķis pie 13. ceļu raj. inž. — Balvos.
10. Siliņš, Teodors.
11. Smilškalns, Krišjānis — Vec. tehniķis Šoseju un Zemesceļu dep-tā.
12. Viťands, Kārlis — Zemkop. ministr. dienestā līdz 1926. g. maijam; pēc tam Šoseju un Zemesceļu dep-ta dienestā 1. šķ. tehniķis; patlaban vec. šoseju meistars pie 1. ceļu raj. inž. Rīgā. Studē L. U. inž. zin. fak.

1923. g.

13. Apsītis, Pēteris — Tehniķis Dz-ceļu V. Techniskās dir. II. ceļu iecirknī — Čiekurkalnā.
14. Bērziņš, Adolfs — Vec. tehniķis P.-T. d. būvju pārvaldē. Studē L. U. arch. fak.
15. Bernhards, Kārlis.
16. Birķis, Kārlis — 1. šķ. tehniķis pie 4. ceļu raj. inž. — Liepājā.
17. Blaus, Rudolfs.
18. Briģis, Evalds — Tehniķis Dz-ceļu V. VIII. ceļu iecirknī.
19. Bronzerts, Edgars — Tehniķis Dz-ceļu V. techniskās dir. II. ceļu iecirknī — Čiekurkalnā.
20. Brūnis, Voldemārs — 1. šķ. tehniķis Šos. un Zem.-c. dep-tā.
21. Germans, Valters.
22. Gobiņš, Voldemārs — Šoseju un Zemesceļu dep-ta dienestā; kara dienestā; no 1926. g. 1. šķ. tehniķis; tagad vec. tehniķis pie 9. ceļu raj. inž. — Valmierā.
23. Gobzems, Juris — nodarb. Zemkop. min. kulturtechn. daļā.
24. Guķis, Vilis.
25. Grundmans, Augusts — Vec. tehniķis Šoseju un Zemesceļu dep-tā.
26. Hincenbergš, Eduards.
27. Kārklīņš, Eduards.
28. Kēniņš, Jānis — Vec. tehniķis Šoseju un Zem.-ceļu dep-tā.
29. Krūze, Valda.
30. Lazdiņš, Evalds.
31. Liedskalniņš, Harijs — Šoseju un Zemesceļu dep-ta dienestā; kara dienestā, pēc tam agrākā vietā; pašlaik 1. šķ. tehniķis pie 1. ceļu raj. inž. — Rīgā.
32. Pētersons, Ernests.
33. Pienkārts, Arnolds.
34. Rozens, Jānis — Praktikants Dz-ceļu V. II. ceļu iec.; kara dienestā; pēc tam Šoseju un Zemesceļu rep-ta dienestā, kuŗā strādā kā III. rajona vec. tehniķis — Cēsīs. Studē A. I. V. b. komerczinātņu institūtā.
35. Sarkanābols, Augusts.
36. Šanbergs, Jānis — Tehniķis 6. ceļu raj. inž. kancelejā — Rēzeknē.

37. Tidriķis, Jānis — miris.
38. Vasiļevskis, Kārlis.
39. Viksne, Augusts — 1. šķ. tehniķis pie 2. ceļu raj. inž. — Jelgavā.
40. Zeibots, Arnolds — nodarb. Jaunpils patērētāju b-bā, Bērza veikalā.
41. Zemturs, Valters — Darbu uzraugs pie 1. ceļu raj. inž. — Rīgā.
42. Zuika, Voldemārs — nodarb. Zemkop. min. kulturtechn. daļā.

1924. g.

43. Baldons (Dievbērns), Jānis — 1. šķ. tehniķis pie 9. ceļu raj. inž. — Valmierā.
44. Bērziņš, Reinholds — nodarb. pie Liepājas-Glūdas dz-ceļa I. dist. — Dobelē.
45. Bormans, Arvīds — Vec. tehniķis pie 10. ceļu raj. inž. — Madonā.
46. Brakmans, Jēkabs.
47. Dāboliņš, Rudolfs — nodarb. pie Liepājas-Glūdas dz-ceļa, VI. dist.
48. Ezergailis, Arturs — nodarb. pie Liepājas-Glūdas dz-ceļa būves. Kaŗa dienestā. Pēc tam?
49. Gaujiņš, Pēteris — nodarb. pie Daugavpils apr. ceļu inž.
50. Nebars, Jānis.
51. Pētersons, Arnolds — Vec. tehniķis pie 7. ceļu raj. inž. — Smiltēnē.
52. Podiņš, Verners — vec. tehniķis pie 11. ceļu raj. inž. — Bauskā.
53. Reiznieks, Alfreds.
54. Rudzītis, Jānis.
55. Stepiņš, Ernests.
56. Tīdens, Voldemārs.
57. Voinovskis, Alberts — Vec. tehniķis pie 6. ceļu raj. inž. — Rēzeknē.

1925. g.

58. Aspers, Evalds — Darbu vadītājs pie tiltu un ceļu būvēm; tehniķis 8. raj. inž. dienestā Ventspilī; tagad 1. šķ. tehniķis pie 9. ceļu raj. inž. — Valmierā.

59. Augšciems, Jānis — Zīmētājs Liepājas-Glūdas dz-ceļa I. dist. kantorī — Dobelē.
60. Cālītis, Pēteris — Uzraugs Rīgas apr. ceļu inž. kancelejā.
61. Freijers, Arturs — Techniķis Dz-ceļu V. Techn. dir. 10. ceļu iecirknī — Ventspilī.
62. Germans, Jānis.
63. Jēgurs, Jānis — Darbu uzraugs II. ceļu iecirknī — Krūzesmuižā. Tad kara dienestā. Pēc tam Šoseju un Zemesceļu dienestā pie 6. ceļu raj. inž. — Rēzeknē. Pašlaik vec. techniķis pie 13. ceļu raj. inž. — Balvos.
64. Kauliņš, Alberts — Techniķis Jelgavas apr. inž. kancelejā. Studē L. U. inž. zin. fak.
65. Knēts, Valters — 1. šķ. techniķis pie 2. ceļu rajona inž. — Jelgavā.
66. Laimiņš, Miervaldis — Techniķis pie Liepājas-Glūdas dz-ceļa būves I. iec. III. dist. — Saldū. Pārcelts uz Rīgu kā vec. techniķis.
67. Luksts, Kārlis — Techniķis Valkas un Madonas apr. ceļu inž. kancelejā — Smiltēnē. Pēc tam 1. šķ. techniķis pie 11. ceļu raj. inž. — Bauskā.
68. Mīters, Jānis — Brigadieris Liepājas-Glūdas dz-ceļa II. iec. III. dist. Pēc tam uzņēmējs Bērzaunes Beiteņos. Pašlaik ceļu meistars pie 10. ceļu raj. inž. — Madonā.
69. Neimans, Vilis — Techniķis pie Liepājas-Glūdas dz-ceļa būves I. iec. III. dist. — Saldū. Kara dienestā. Brigadieris, vēlāk karjēra pārzinis Liepājas-Glūdas dz-ceļa I. būves iecirknī. Vec. techniķis Dz-ceļu V., kā pētīšanas darbu vadītāja palīgs.
70. Ostrovs, Voldemārs — Dz-ceļu V. Techn. dir. dienestā pie Rugāju-Domopoles līnijas darbiem kā darbu vadītājs.
71. Ulpe, Jānis — Zemkop. min. mērniecības daļā — no 8. VI. 25. kā praktikants, no IV. 26. kā III. šķ. mērnieks, no IV. 29. 29. kā II. šķ. mērnieks. Studē L. U. inž. zin. fak.
72. Zirnis, Jānis — Techniķis Liepājas-Glūdas dz-ceļa I. dist. kantorī — Dobelē.

1926. g.

73. Balodis, Roberts.
74. Bikša, Ottomars — 1. šķ. techniķis Šoseju un Zemesc. dep-tā.

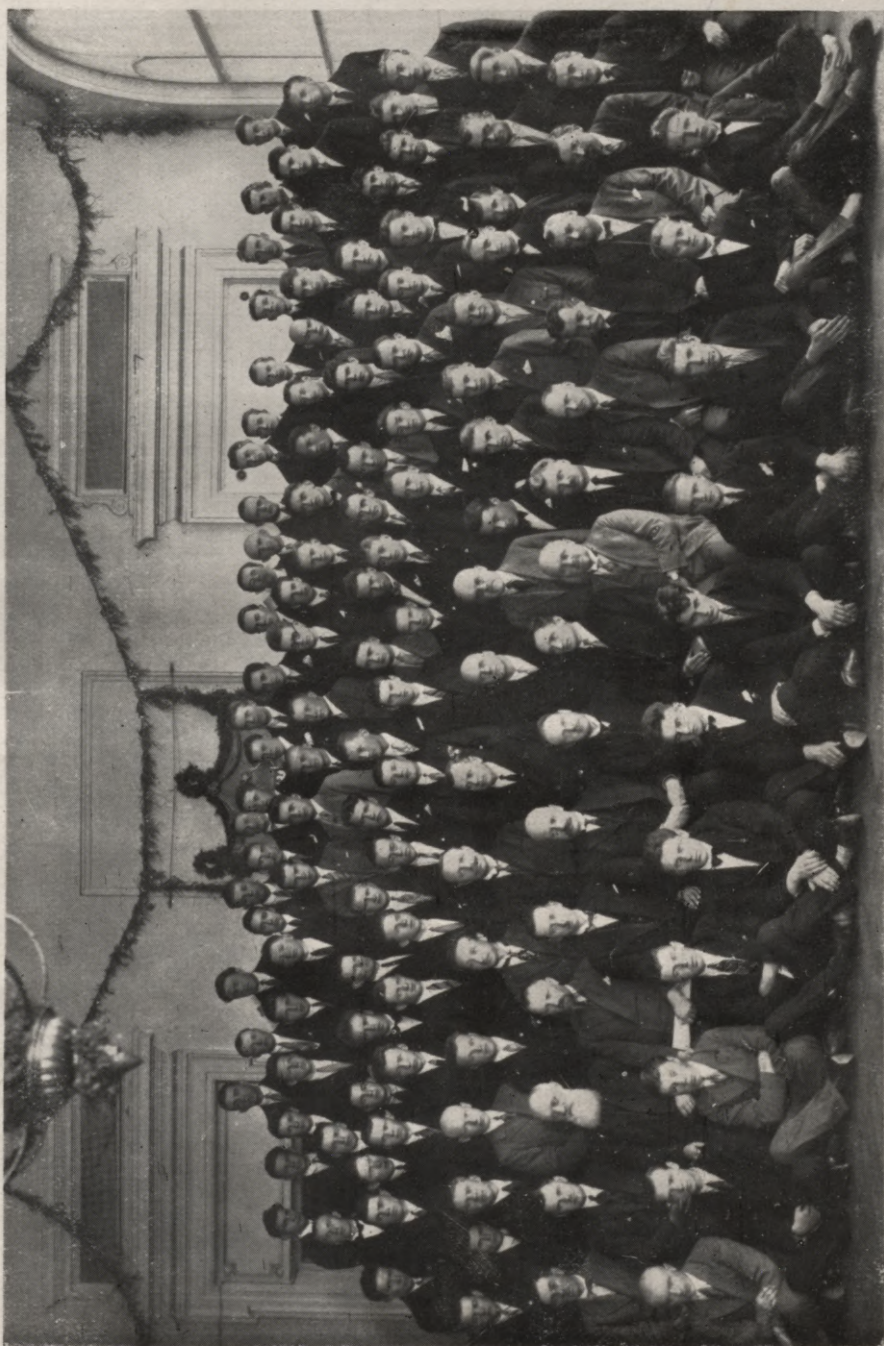
75. Boķis, Jēkabs — 2. šķ. tehniķis pie 2. ceļu raj. inž. — Jelgavā.
76. Brūniņš, Otto — 1. šķ. tehniķis Šoseju un Zem.-c. dep-tā.
77. Dindons, Antons — Tehniķis Dz-ceļu V. techn. dir-jā pie Rugāju-Domopoles līnijas darbiem.
78. Kārkliņš, Modris.
79. Lūmanis, Georgs — Būvtehniķis P.-T. dep-ta būvju pārvaldē. Studē L. U. tiesl. zin. fak.
80. Mālīts, Jānis — Studē L. U. inž. zin. fak.
81. Safonovs, Valfrīds.
82. Sirmais, Kārlis — Studē L. U. inž. zin. fak.
83. Sproģis, Edgars — Pie Liepājas-Glūdas dz-ceļa jaunbūves — Saldū. Kaŗa dienestā. Pēc tam atkal pie Liepājas-Glūdas dz-ceļa — Blīdenē, vēlāk Saldū, kā II. šķ. tehniķis.
84. Zeltiņš, Jānis.
85. Zūzens, Ādolfs — Vec. šoseju meistars pie 7. ceļu raj. inž. — Smiltenē.

1927. g.

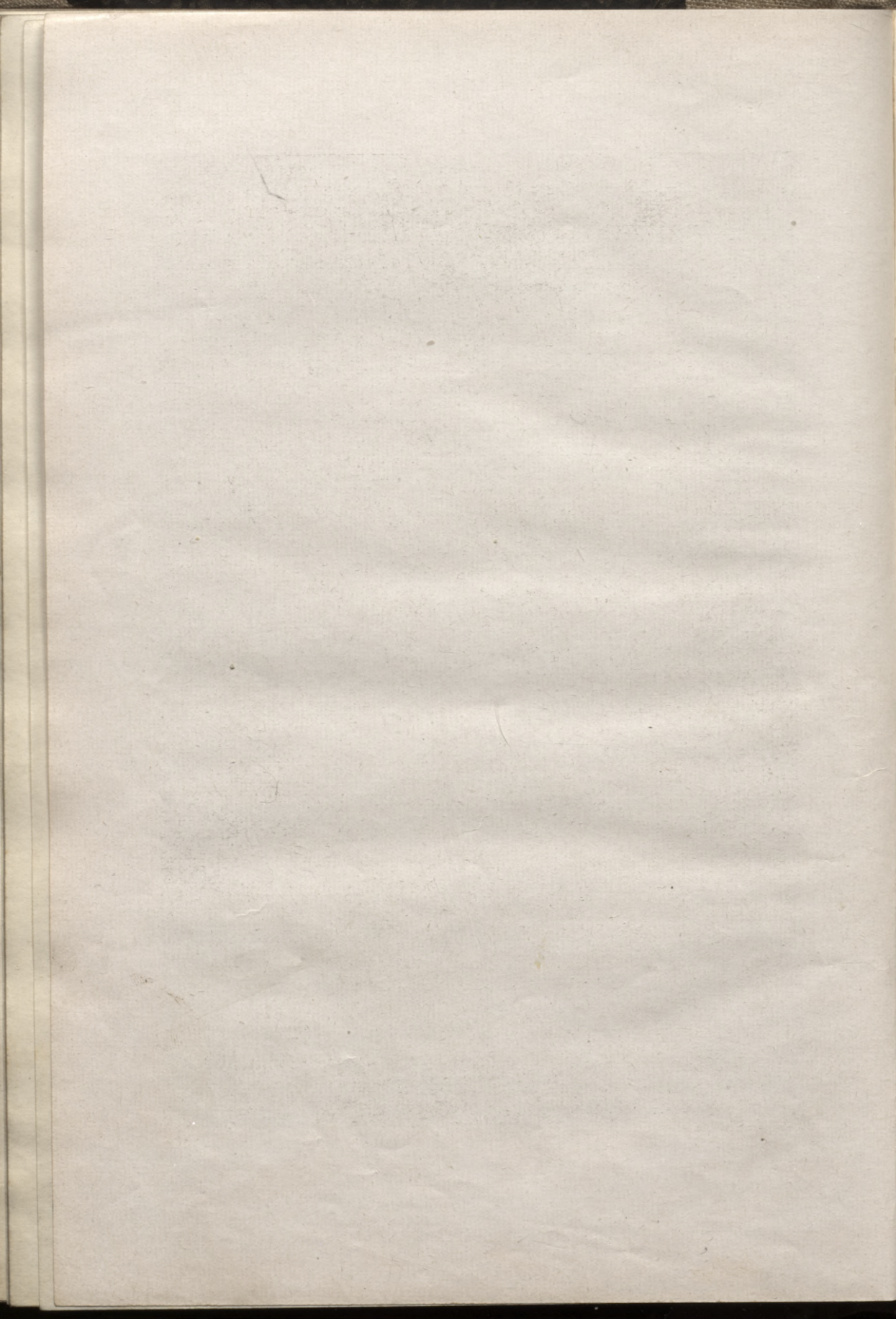
86. Āpsītis, Ārvīds — 1. šķ. tehniķis pie 6. ceļu raj. inž. — Rēzeknē.
87. Balodis, Voldemārs — 2. šķ. tehniķis pie 2. ceļu raj. inž. — Jelgavā.
88. Brambis, Fridrihs.
89. Brants, Elmars.
90. Burmeistars, Voldemārs — Darbu uzraugs.
91. Damberģs, Oskars.
92. Freibergs, Paulis — Tehniķis pie būvuzņēmēja M. Vaitnieka. Studē L. U. inž. zin. fak.
93. Freimanis, Pēteris — Pēc absolvēšanas Šoseju un Zemesceļu dep-ta dienestā, tad kaŗa dienestā, pašlaik 1. šķ. tehniķis Šoseju un Zemesceļu dep-tā pie šoseju izmeklēšanas darbiem.
94. Jauntīrans, Raimunds — Vec. šoseju meistars pie 7. ceļu raj. inž. — Smiltenē.
95. Kalniņš, Arnolds — Tehniķis 8. ceļu raj. inž. kancelejā — Ventspilī.
96. Klintonsons, Jānis — Kaŗa dienestā. Pēc tam darbu uzraugs pie 3. ceļu raj. inž. — Cēsīs.

97. Losovs, Jānis — 1. šķ. tehniķis pie 4. ceļu raj. inž. —
Liepājā.
98. Makars, Jānis — Nodarb. pie Liepājas-Glūdas dz-ceļu bū-
ves — Blīdenē.
99. Meisters, Vilis — 1. šķ. tehniķis pie 13. ceļu raj. inž. —
Balvos.
100. Melķis, Nikolajs.
101. Ozoliņš, Alfreds — 1. šķ. tehniķis pie 8. ceļu raj. inž. —
Ventspilī.
102. Portnojs, Adolfs.
103. Rozenfelds, Gustavs — 2. šķ. tehniķis Ventpils ostas
— valdē. Pēc tam 1. šķ. tehniķis 8. ceļu raj. inž. kan-
celejā — Ventspilī. Pašlaik 1. šķ. tehniķis pie 3. ceļu
raj. inž. — Cēsīs.
104. Šimanis, Osvalds — Nodarb. Dz-ceļu V. VII. ceļu iec. —
Torņakalnā.
105. Šteinbergs, Augusts.
106. Tidriķš, Mārtiņš — Nodarb. Dz-ceļu V. VIII. ceļu iec.
107. Zemītis, Elmars.
1928. g.
108. Ābele, Verners.
109. Bērziņa, Valija — Ceļu meistars pie 7. ceļu raj. inž. —
Smiltenē.
110. Bērziņš, Eduards — Techn. ceļu uzraugs II. ceļu iecirknī;
no 1928. g. rudens šoseju meistars pie 1. ceļu raj. inž.
— Rīgā. Studē L. U. inž. zin. fak.
111. Ieleja, Kārlis — Studē L. U. inž. zin. fak.
112. Jostiņš, Elmārs — Studē L. U. inž. zin. fak.
113. Lagzdīņš, Jūlijs — Kara dienestā.
114. Līcītis, Edgars — Vec. šoseju meistars pie 3. ceļu raj. inž.
— Cēsīs.
115. Liepiņš, Jānis — 2. šķ. tehniķis pie 5. ceļu raj. inž. —
Daugavpilī.
116. Markops, Voldemārs.
117. Skrodelis, Frīdrichs.
118. Strancis, Frīdberts.
119. Vieglaiss, Georgs — 2. šķ. tehniķis pie 4. ceļu raj. inž. —
Liepājā.

Riģas Valsts Tehnikuma 1928/29. m. g. absolventi

1929. g.

120. Alberings, Edgars.
121. Āndriksons, Jānis.
122. Briedis, Ārnolds — Ceļu meistars pie 2. ceļu raj. inž. — Jelgavā.
123. Eklons, Pēteris.
124. Indriksons, Jānis — Ceļu meistars pie 7. ceļu raj. inž. — Smiltenē.
125. Klaucāns, Jānis — Ceļu meistars pie 4. ceļu raj. inž. — Liepājā.
126. Lazdiņš, Ādolfs — Ceļu meistars pie 9. ceļu raj. inž. — Valmierā.
127. Lindenbergs, Kārlis — Dz-ceļu V. techn. dir. VII. iecirknī kā brigadieris, vēlāk II. iec. — Čiekurkalnā kā tehniķis.
128. Millers Ālfreds.
129. Tupiņš, Kārlis — Ceļu meistars pie 8. ceļu raj. inž. — Ventspilī.

b. Ēku būvniecības nozare.

1923. g.

1. Krišus, Jānis.
2. Mantnieks, Kārlis.
3. Silkalns, Teodors.

1924. g.

4. Ādminis, Ernsts.
5. Āmbains, Āleksandrs — Tehniķis Dz-ceļu V. techn. dir. 11. ceļu iecirknī — Jelgavā.
6. Bergins, Jānis.
7. Bērziņš, Voldemārs — Būvtehniķis P. T. dep-ta būvju pārvaldē. Studē L. U. arch. fak.
8. Borgs, Kārlis.
9. Ķezbers, Jānis — Jēkabpils apriņķa būvtehniķis.
10. Līdīgs, Ālfreds. Miris.
11. Ozoliņš, Voldemārs — Tehniķis Dz-ceļu V. techn. direkc. civlbūvju daļā.

12. Pīlādzis, Jānis — Nodarb. pie arch. Raistera. Studē L. U. arch. fak.
13. Robuls, Jānis.
14. Sprincis, Emīls — Būvtechniķis P. T. dep-ta būvju pārvaldē.
15. Vītoļiņš, Jānis — Techniķis Dz-ceļu V. techn. dir. 11. ceļu iecirknī — Jelgavā.

1925. g.

16. Lamberts, Aleksandrs — Būvtechniķis Pasta un tel. dep-tā. Pēc tam Liepājas-Glūdas dzelzsceļa būves II. distancē kā brigadieris.
17. Mantnieks, Jānis — Būvtechniķis P. T. dep-ta būvju pārvaldē. Studē L. U. arch. fak.
18. Millers, Arvīds — Būvtechniķis P. T. dep-tā. Miris.
19. Riekstiņš, Arvīds — II. šķ. techniķis Rīgas telefonā. Studē L. U. arch. fak.
20. Vītols, Alberts — VIII. Dz-ceļu iec. pie Meitenes stacijas apbūves darbiem. Kaŗa dienestā. Techniķis Dz-ceļu V. V. iecirkņa kantorī — Krustpilī pie līnijas un projektu darbiem.

1926. g.

21. Ātrens, Pēteris — Nodarb. Zemkop. min. mērniecības daļā. Studē L. U. arch. fak.
22. Dimitris, Kārlis — Nodarb. pie tēva-būvuzņēmēja.
23. Kuraus, Jānis — Nodarb. tēva uzņēmumā pie brāļu kapu izveidošanas darbiem.
24. Lokmanis, Aleksandrs — Techniķis P. T. dep-tā. Pēc tam ceļu meistars pie 8. ceļu raj. inž. — Daugavpilī.
25. Rudzītis, Arnolds — No 1926.—27. zīmētājs pie jaunā tirgus būves. Kaŗa dienestā. Līdzstrādnieks „Jaunāko Ziņu“ redakcijā. Pašlaik policijas dienestā kā uzraugs.
26. Stūrmanis, Arnolds — Studē L. U. inž. zin. fak.
27. Tiltiņš, Eduards.
28. Timuks, Viktors — Studē L. U. arch. fak.
29. Ūdris, Oskars — Studē L. U. arch. fak.
30. Vaitnieks, Jānis — Studē L. U. inž. zin. fak.
31. Vītols, Jānis — Techniķis P. T. dep-tā.

1927. g.

32. Kaminskis, Jānis.
33. Kļaviņš, Ludviġs.
34. Krastenberġs, Žanis — Ceļu meistars pie 5. ceļu raj. inž. — Daugāvpilī.
35. Kubuliņš, Nikolajs.
36. Kūlmanis, Arvīds.
37. Liepa, Žanis.
38. Pāvuls, Voldemārs — Kara dienestā.

1928. g.

39. Andersons, Arvīds — Būvtechniķis Jēkabpilī.
40. Gavars, Valdis — Šoseju meistars pie 10. ceļu raj. inž. — Madonā.
41. Ķeviešēns, Jānis — Nodarb. Latv. Lauks. Centrālbiedrībā. Studē L. U.
42. Kvietiņš, Eduards — Darbu uzraugs P. T. dep-ta būvju pārvaldē. Tad ceļu meistars Šos. un Zem.-ceļu dep-tā. Pašlaik brigadieris Liepājas-Glūdas dz-ceļa II. distancē — Saldū.
43. Strūberġs, Arnolds — Ceļu meistars pie 2. ceļu raj. inž. — Jelgavā.
44. Teteris, Jānis.
45. Ūdris, Alfrēds — Nodarb. Latv. Lauks. Centrālbiedrībā. Studē L. U. arch. fak.
46. Vanaġs, Vilis — Nodarb. pie „Braslas“ spēka stacijas izbūves darbiem. Studē L. U. arch. fak.
47. Vītolnieks, Roberts.

1929. g.

48. Ārgāls, Jānis — Nodarb. būvdarbos Rīgā, Bolderajā, Baldonē, Madonā un Dundagā.
49. Auġenberġs, Andrejs — Nodarb. inž. V. Bergkinda birojā.
50. Āvoņnieks, Jānis.
51. Beļavskis, Eduards.
52. Bērziņš, Alberts — Nodarb. pie arch. doc. Raistera.
53. Čulītis, Maksis.

54. Dambergš, Kārlis.
55. Dobelis, Pēteris.
56. Epalts, Alfrēds.
57. Francis, Vilis.
58. Intenbergš, Kristis — Ceļu meistars pie 12. ceļu raj. inž.
— Kuldīgā.
59. Kiršfelds, Roberts — Ceļu meistars pie 11. ceļu raj. inž.
— Bauskā.
60. Krūmiņš, Herberts — Techniķis Dz-ceļu V. techn. dir.
IV. ceļu iec. — Gulbenē.
61. Liepkauls, Arvīds.
62. Miesnieks, Bruno — Ārštata darbu uzraugs P. T. dep-ta
ēku būvju nod. Pēc tam ceļu meistars pie 4. ceļu
raj. inž. — Liepājā.
63. Resnais, Jēkabs — Ceļu meistars pie 7. ceļu raj. inž. —
Smiltēnē.
64. Svīķers, Leonids — Ceļu meistars pie 4. ceļu raj. inž. —
Liepājā.
65. Šmits, Jānis.
66. Uldriķiis, Richards — Darbu uzraugs pie 8. ceļu rajona
inž. — Ventspilī.

B. MĒCHANIKAS NODAĻA.

a. Mašīntehniķu nozare.

1924. g.

1. Alekss, Arvīds — Pēc absolv. mašīnists-kurinātājs uz da-
žādiem kuģiem. Vēlāk Pasta un telegrafa dep-ta galv.
darbnīcās. Pēc tam nodib. paša techn. kantori. Pašlaik?
2. Auniņš, Arvīds — Studē L. U. mēch. fak.
3. Balliņš, Kārlis — Pēc absolv. P. T. dep-ta galv. darbnī-
cās. Pašlaik studē L. U. mēch. fak.
4. Bērziņš, Ārturs — Priekuļu lauks. maš. izmēģināšanas sta-
cijā. Pašlaik studē L. U.
5. Limbachs, Ārturs.
6. Lulle, Alfrēds — Studē L. U.
7. Melbārda, Jānis.

1925. g.

8. Bungše, Nikolajs — Techniķis P. T. dep-ta g. d. fabrikācijas birojā. Kara dienestā. Pašlaik atkal 3. šķ. techniķis P. T. dep-ta g. d.
9. Dārznieks, Otto — Techniķis P. T. dep-ta g. d. Pēc tam kara dienestā. Pašlaik P. T. dep-ta g. d. stiepuļu fabrikācijas daļā — darbu uzraugs.
10. Irbīts, Kārlis — Pēc absolv. pie N. Pūliņa lidmašīnas pārkonstruēšanas. „Ikara“ konstruktors. Kara dienestā, kuņā nobeidza aviācijas skolas motoristu nodaļu. Tagad techniķis-konstruktors A./S. „Chr. Backman“ lidmašīnu fabrikā.
11. Miķelsons, Pēteris.
12. Novickis, Miķelis — Pēc absolv. techniķis P. T. dep-ta g. d. Kara dienestā. Pašlaik mēchanikis Valsts Rīgas degvīna noliktavā.
15. Platacis, Valdis — Pēc absolv. vecāku mēchanikas darbnīcā Raunā, kā vadītājs. Pēc tam nodibināja smago autotransporta uzņēmumu, kuņā nodarbojas kā pārzinis.
14. Ūdris, Aleksandrs — Elektromonties Rīgas pilsētas uzņēmumu nod. Studēja L. U. Miris 1929. g.
15. Ūdris, Evalds.

1926. g.

16. Ambulsts, Voldemārs.
17. Arājs, Vilis — P. T. dep-ta g. d. telefonu daļā sastāda darbu gaitas. Studē R. P. Techn. inst.
18. Bērzkalns, Arvīds — Pēc absolv. lokomotīvju vad. palīgs Gulbenes depo. 11. X. 27. ieguva patstāvīga lokom. vadītāja tiesības. Pēc tam kara dienestā. Pašlaik lokomotīvju vad. v. i. un atslēdznieks Valkas depo.
19. Eglīts, Voldemārs — Lauksaimniecības mašīnu montieris un kalējs-atslēdznieks Kacēnu Podubnā.
20. Jaunzems, Voldemārs — Pēc absolv. nodarb. uz Latvijas dzelzsceļiem kā mašīnista palīgs. Tagad 3. šķ. techniķis P. T. dep-ta g. d.
21. Impe, Augusts — Pēc absolv. Dz-ceļu V. dienestā kā zī-

- mētājs un lok. vadīt. palīgs — Gulbenē. Kara dienestā. Pašlaik zīmētājs P. T. dep-ta g. d. rasētavā.
22. Karnups, Eduards.
23. Lambergs, Herberts — Pēc absolv. nodarb. kā kurinātājs Rīgas pilsētas spēka stacijā. Vēlāk nodarb. kā šofers. Tad P. T. dep-ta g. d. Pašlaik tehniķis-zīmētājs mašīnu fabrikā „Stars“ — Rīgā.
24. Lasis, Kārlis — Pēc absolv. nodarb. firmas „Lasmans un Biedri“ autoģarāžā. Tagad 3. šķ. tehniķis P. T. dep-ta galv. darbn.
25. Liberts, Vilis — 1. šķ. montiers P. T. dep-ta g. d.
26. Novadnieks, Vilis — Pēc absol. nodarb. ar auto remontu darbiem. Kara dienestā. Tagad vada pašu autoģenisko sametināšanas un auto remonta darbnīcu — Sabilē.
27. Pundiņš, Mārtiņš — Pēc absolv. praktikants Rīgas kaulu miltu fabrikā. Vēlāk motorlaivas vadītājs satiksmē Rīga-Doles sala. Tagad nodarb. P. T. dep-ta g. d. kā tehniķis.
28. Rubenis, Ārvīds — Nodarb. Latv. Piensaimniecības Centr. Sav-bā. Studē L. U.
29. Savaļnieks, Jānis — Pēc absolv. nodarb. Valmieras kopmoderniecības akc. s-bā. Vēlāk P. T. dep-ta g. d. Pēc nobeigta kara dienesta atkal P. T. dep-ta g. d. mēchaniskā nodaļā sastāda darba gaitas.

1927. g.

30. Draudziņš, Teodors — Nodarb. Rīgas Ārsenālā.
31. Dulmanis, Voldemārs — Pēc absolv. akc. s-bā „Āģronoms“ kā tehniķis pie lauks. mašīnām un sūcgāzes motoriem. Pašlaik 1. šķ. montiera v. i. P. T. dep-ta g. d.
32. Dumpe, Pēteris — Darbu uzraugs P. T. dep-ta g. d. fabrikācijas birojā.
33. Jansons, Jānis — Vec. tehniķis Priekuļu Lauksaimn. mašīnu izmēģināšanas stacijā.
34. Ķirts, Nikolajs — Studē L. U. mēch. fak.
35. Krastiņš, Eizēns.
36. Maizītis, Jānis — Mācās kara skolā.
37. Maršans, Jānis.

38. Matīss, Osvalds.
39. Minus, Talivalds — Kaŗa dienestā.
40. Oŗiņŗ, Jānis — Darba laika kontroliers P. T. dep-ta g. d. — personālā nodaļā.
41. Plaŗo, Voldemārs.
42. Smilŗa, Harijs.
43. Œmidŗs, Edŗars I — Pēc absolv. nodarb. lauksaimniecībā. Vēlāŗ kā techniķis-mēŗaniķis pie Deutca 200 z. sp. motora uzstādīŗanas Valmieras pils. elektr. centrālē. Pēc tam pie automobiļu remonta darbiem. Paŗlaik zīmētājs P. T. dep-ta g. d.
44. Œmidŗs, Edŗars II.
45. Vasdiķs, Jānis.
46. Zeltiņŗ, Antons — Pēc absolv. nodarb. Rĩŗas pils. I. slimnĩcā. Kaŗa dienestā. Paŗlaik zīmētājs P. T. dep-ta g. d.

1928. g.

47. Auziņŗ, Pēŗeris.
48. Beikmans, Juris — Studē L. U. mēŗ. fak.
49. Blūmberŗs, Dimitrijs — Studē L. U.
50. Bullĩtis, Jānis — P. T. dep-ta g. d. spuldŗu fabrikācijas daļā — darba uzraugs.
51. Dābols, Vilhelms — Pēc absolv. Rĩŗas pils. būvvaldes remontu darbnĩcā. Tad zīmētājs P. T. dep-ta g. d. Studē L. U. mēŗ. fak.
52. Dūniņŗ, Ernests — Kaŗa dienestā.
53. Egle, Aleksandrs — Pēc absolv. praktikants uz Latvijas dzelzsceļiem. Pēc tam kaŗa dienestā. Paŗlaik iestājies Firka tekstilrūpn. kā maŗĩnu uzraugs.
54. Feldorfs, Jānis — Pēc absolv. P. T. dep-ta galv. d. Vēlāŗ Dz-ceļu V. maŗ. dir. 6. iecirkņa elektrotehniskās darbnĩcās kā vec. materiālu izdevējs.
55. Goba, Jānis — Studē L. U. mēŗ. fak.
56. Grenŗis, Miervaldis.
57. Jansons, Kārlis.
58. Karitons, Arvĩds — 1. Œķ. montieŗa v. i. P. T. dep-ta g. d.
59. Kļaviņŗ, Voldemārs.
60. Lazdiņŗ, Voldemārs — Kaŗa dienestā.
61. Leimanis, Roberts.

62. Muižnieks, Jānis — Zīmētājs P. T. dep-ta g. d. stiprās strāvas nodaļā. Studē L. U. mēch. fak.
63. Neiburgers, Ārvīds.
64. Osis, Emīls — P. T. dep-ta g. d. mašīnu nodaļā — seko mašīnu darbam. Studē L. U. mēch. fak.
65. Vadapals, Pēteris.
66. Vaskis, Kārlis — Pēc absolv. nodarb. kā mašīntehniķis Latv. Lauks. Centrāl-bā — Priekuļos. No 25. II. 29. Flotes instruktoru skolā — Liepājā.

1929. g.

67. Aperans, Jānis — Praktikants Priekuļu Lauks. mašīnu izmēģināšanas stacijā.
68. Baltiņš, Kārlis.
69. Cērps, Jānis — Studē L. U.
70. Dzelzskalējs, Huģo.
71. Fogels, Nikolajs.
72. Freimanis, Eģgars — Atslēdznieks Dz-ceļu V. maš. dir. VI. iec. — Preču stacijas vagonu darbnīcā.
73. Freivalds, Voldemārs.
74. Grīnvalds, Roberts — Praktikants Priekuļu Lauks. mašīnu izmēģināšanas stacijā.
75. Jurjevskis, Jānis — Nodarb. P. T. dep-ta g. d. centrālās apkurināšanas daļā.
76. Krastiņš, Teodors.
77. Līcis, Pēteris.
78. Pakalns, Voldemārs — Studē L. U.
79. Palms, Jānis — Praktikants lokomotīvu kurinātāja v. i. Dz-ceļu V. maš. dir. I. iec.
80. Raģuels, Pēteris — Pēc absolv. Dz-ceļu maš. dir. dienestā, kā kantora darbinieks III. iec. Gulbenē. Pašlaik II. šķ. atslēdznieks Gulbenes depo.
81. Rozenburgs, Laimons — Praktikants Priekuļu Lauksaimn. maš. izmēģ. stacijā.
82. Stabulnieks, Āndrējs.
83. Šloss, Kārlis — Mēchaniķis un ģarāžas pārzinis akc. s-bā „Motor Car“.
84. Švāns, Erīchs — Praktikants-atslēdznieks Dz-ceļu V. maš. dir. I. iecirknī — Rīgā.

b. Technoloģu nozare.

1924. g.

1. Bielajs, Oskars — kokuzāģētavas vadītājs.
2. Legzdiņš, Hugo.
3. Robuls, Pēteris.
4. Zvaiģzne, Jūlijs — Centrālā Sav. „Konzums“ pie linu fabrikas izbūves. Kara dienestā. Pašlaik 1. šķ. tehniķis P. T. dep-ta galv. darbnīcās.

1925. g.

5. Beitiņš, Ārvīds.
6. Doreds, Valters.
7. Eleksis, Kārlis.
8. Jakobsons, Oskars — Pēc absolv. konstr. zīmētājs Dz-ceļu V. mašīnu direkcijā. Kara dienestā. Pašlaik 1. šķ. montiera v. i. P. T. dep-ta g. d.
9. Ieviņš, Ernests — Pēc absolv. strādāja Priekuļu lauks. mašīnu izmēģināšanas stacijā. Drīz pēc iestāšanās kara dienestā miris.
10. Vārna, Alfonss — Pēc absolv. nodarb. Rīgas Ārsenālā. Vēlāk pārgāja P. T. dep-ta dienestā. Pašlaik 1. šķ. tehniķis P. T. dep-ta g. d.
11. Vimbulis, Herberts — P. T. dep-ta g. d. termiņu biroja priekšnieka palīgs.
12. Znatnais, Ānsis — Kuļģarnitūras un zāģu gatera vadītājs Lēdurgas pag. Kara dienestā. Pašlaik mašīnists pie 10. ceļu raj. inž. — Madonā.

1926. g.

13. Brasliņš, Jānis — Šoseju meistars pie 1. ceļu rajona inž. — Rīgā.
14. Jance, Vilis — Pēc nobeigta kara dienesta pie firmas „Elektrolun“. Pašlaik nodarb. firmā „Renault“.
15. Melnbārdis, Fricis — 2. šķ. tehniķis pie 7. ceļu raj. inž. — Smiltēnē.
16. Neimans, Alfrēds — Pēc apsolv. A. S-bā „Buffalo“ pie tekstilmašīnu remonta darbiem. Pašlaik P. T. dep-ta g. d. komercdaļā pie tehnisko noteikumu izstrādašanas.

17. Pudulis, Ārvīds.
18. Reichmans, Fricis — 1. šķ. montieŗa v. i. Jelŗavas telefonā.
19. Treijs, Ernests — Pēc absolv. Dubultu koku zāŗētavā. Tad kaŗa dienestā. Paŗlaik 1. šķ. montieŗa v. i. P. T. dep-ta galv. darbnīcās.

1927. g.

20. Apsītis, Kārlis.
21. Megāls, Teodors.
22. Opermans, Otto — Techniķis Centr. Sav-bas „Konzums“ piensaimniecības un tehniskā daļā.

1928. g.

24. Jakobsons, Edŗars — Dailes teāŗa aktieris.
25. Jirŗens, Verners.
26. Poriņŗ, Oskars — P. T. dep-ta ģ. d. maŗīnu nodaļā — seko maŗīnu darbam.
27. Timmermans, Alfrēds.
28. Simsons, Jānis — P. T. dep-ta ģ. d. maŗīnu nodaļā pie remonta darbiem.

1929. g.

29. Boŗkis, Nikolajs.
30. Gulēns, Paulis — Nodarb. Rīŗas Arsenālā.
31. Krievis, Jānis.
32. Enniņŗ, Kārlis — Techniķis Dubultu koku zāŗētavā.

C. ELEKTROTEHNIKAS NODAĻA.

1924. g.

1. Budde, Jānis — 2. šķ. techniķa v. i. Rīŗas telefonā.
2. Hofmarks, Voldemārs — 1. šķ. montieŗa v. i. P. T. dep-ta galv. darbn.
3. Jurka, Ārnolds — Pēc absolv. kaŗa dienestā. Pēc tam techniķis P. T. dep-ta ģ. d. Vēlāŗ Talsu elektr. spēka stacijas pārzinis.
4. Kalniņŗ, Jānis — Nodarb. Œlossa elektr. centrālē — Āluksnē.

5. Lode, Alfrēds.
6. Marga, Ārvīds — Vec. tehniķis Rīgas telefonā. Studē L. U. mēch. fak.
7. Medveds, Jānis — 1. šķ. montieris Pasta un tel. dienestā — Jaunpiebalgā.
8. Sīmons, Edgars — Pēc absolv. nodarb. ar dažādiem privātiem instalāc. darbiem. Pēc kara dienesta iestājas firmas „E. Daniels” dienestā pie Ludzas spēka stacijas izbūves darbiem. Vēlāk šīs stacijas pārzinis.
9. Valeskalns, Andrejs — Firmas „Jānis Gulbis u. Biedri” tehniskās nodaļas vadītājs.

1925. g.

10. Āpsītis, Jānis.
11. Aspers, Raimunds — Tehniķis P. T. dep-ta g. d. Miris.
12. Āverks, Jānis.
13. Beiziks, Roberts — Tehniķis-montieris Ventspils elektr. stacijā. Kara dienestā. Pēc tam?
14. Dommers, Kārlis — Laborants un stundu skolotājs Valsts Rīgas Technikumā. Studē L. U.
15. Feldmans, Jānis — Elektrotehniķis firmas „Gulbis un Biedri” dienestā — Rīgā.
16. Ģēģers, Jānis — P. T. dep-ta g. d. fabrikācijas birojā.
17. Grīnvalds, Paulis — 1. šķ. tehniķis Rīgas telefonā. Studē L. U. mēch. fak.
18. Kalniņš, Rolands — Pēc absolv. nodarb. Madonas elektr. centrālē, kā vadītājs pie paplašināšanas darbiem. Kara dienestā. Pašlaik 3. šķ. tehniķa v. i. P. T. dep-ta g. d.
19. Kochs, Voldemārs — Pēc absolv. nodarb. kā tehniķis inž. birojā „J. u. A. Baumanis” — Rīgā. Tagad 1. šķ. montiera v. i. P. T. dep-ta g. d.
20. Lācis, Jūlijs.
21. Lucaus, Alfrēds — Pēc absolv. kā elektromontieris firmā „Ā. Rings”. Tagad 3. šķ. tehniķa v. i. P. T. dep-ta g. d.
22. Markvards, Ādolfs — Tehniķis inž. birojā „J. u. A. Baumanis” — Rīgā.
23. Ozoliņš, Arnolds — Pēc absolv. nodarb. inž. birojā „J. u. A. Baumanis” — Rīgā. Aizceļojis uz Argentīnu.

24. Vimba, Jānis — 1. šķ. techniķis Rīgas telefonā.
25. Zikmans, Rūdolf.

1926. g.

26. Ārends, Teodors.
27. Brants, Paulis.
28. Fogels, Arnolds — 3. šķ. techniķis P. T. dep-tā, 11. rajonā.
29. Gulbis, Raimonds — P. T. dep-ta g. d. kābeļu nodaļā pie hidraul. preses.
30. Jaunuzoliņš, Jānis — Pēc absolv. P. T. dep-ta dienestā. Pēc tam nodarb. pie firmas „A.E.G.“. Kara dienestā. Pašlaik gatavojas studijām.
31. Karitons, Vilis — 2. šķ. techniķis Rīgas radiofonā. Studē L. U. mēch. fak.
32. Līcītis, Monvīds.
33. Neilands, Kurts.
34. Paēglis, Hermans — Kara dienestā.
35. Pestmāls, Ārturs.
36. Pļavnieks, Voldemārs — Studē L. U. inž. zin. fak. Arī būvuzņēmējs.
37. Rūdaks, Alberts — Beidzis kara skolu. Leitnants 6. Rīgas kājn. pulkā.
38. Sīlīts, Vilis — 1. šķ. montieža v. i. P. T. dep-ta g. d.
39. Slave, Voldemārs.
40. Šūlmeistars, Kārlis — Techniķis Rīgas pils. valdes uzņēm. nodaļā.
41. Trepīņš, Hugo — Kara flotes virsdienestā.
42. Vīksna, Fricis — Pēc absolv. zīmētājs P. T. dep-ta g. d. Tad kara dienestā. Pašlaik konstruktors P. T. dep-ta g. d. telefonu daļā.
43. Zālīte, Jānis — Dežurants Rīgas telefona tīkla autom. centrālē. Studē L. U. mēch. fak. kuģu būvniecību.
44. Zars, Žanis — 1. šķ. montieris Rīgas radiofonā.
45. Zēbergs, Pauls — Izgl. min. kinocenzūras techniķis. Studē L. U. arch. fak.

46. Andersons, Jānis — Instalācijas darbu vadītājs E. Fīlhabera uzņēmumā. Pēc nobeigta kara dienesta P. T. dep-ta g. d. telefonu daļā.
47. Auziņš, Ārnolds — Kara dienestā.
48. Berkuls, Ārturs — 1. šķ. montieŗa v. i. Pasta un tel. dienestā — Olainē.
49. Berkuls, Jānis — 1. šķ. montieris Rīgas radiofonā.
50. Brants, Ārturs.
51. Ceriņš, Ārnolds — 1. šķ. montieŗa v. i. Pasta un tel. dienestā — Majoros.
52. Grīnfelds, Kārlis — Studē L. U.
53. Jēkabsons, Vilis — Rīgas Jūrmalas pilsētas elektr. rajona pārzinis.
54. Liepiņš, Aleksandrs — 1. šķ. montieŗa v. i. Rīgas radiofonā.
55. Ludiņš, Jānis — 3. šķ. tehniķis Ventspils telefonā.
56. Ozoliņš, Ārvīds — 1. šķ. montieris Pasta un tel. dienestā — Aizputē.
57. Ozols, Jānis — 2. šķ. tehniķis P. T. dep-tā.
58. Platais, Jānis — Nodarb. Ā. Sab-bā „Furniers“. Gatavojas studijām.
59. Ploriņš, Eduards — Gatavojas studijām.
60. Ploše, Voldemārs.
61. Pranks, Eduards — Laikraksta „Pēdējā Brīdī“ līdzstrādnieks. Studē Rīgas Komercinst. konsul. nodaļā.
62. Reinhards, Rūdolfs — 3. šķ. tehniķis Rīgas telefonā.
63. Roze, Alfrēds.
64. Šulcs, Ārvīds — 1. šķ. montieŗa v. i. Rīgas radiofonā.
65. Vanags, Ārnolds — 1. šķ. montieris Pasta un tel. dienestā — Cesvainē.
66. Veidemans, Jānis — Pēc absolv. nodarb. Rīgas telefona tīklā. Pēc tam Valsts spirta noliktavā — Rīgā. Pašlaik P. T. dep-ta g. d. kontroles birojā. Studē R. P. Tehniskā Institutā.
67. Zaķis, Jānis — Pēc absolv. pie kābeļu būvēm — Liepājā. Telefona tīklā Tukumā. Montieris Slokas P. T. kantorī. Pašlaik pastmeistars Kalnciemā.
68. Zviedris, Kārlis — Kara dienestā.

69. Akerbergs, Ernests.
70. Altbergs, Arvīds — Pēc absolv. nodarb. Rīgas Psichotehniskā institūtā. Tagad P. T. dep-ta g. d. kontroles nodaļā.
71. Beķers, Aleksandrs — 3. šķ. tehnika v. i. Rīgas telefonā.
72. Beķers, Alfrēds — Kara dienestā.
73. Bērziņš, Arnolds.
74. Brants, Arvīds — Studē L. U.
75. Cēders, Egons — 1. šķ. montiera v. i. P. T. dep-ta g. d.
76. Eklons, Jānis — Studē L. Kons. prof. P. Saksa dziedāš. klasē. Muitas pasta nodaļā.
77. Fijole, Nikolajs — Kara dienestā.
78. Grasis, Arvīds — 3. šķ. tehniķis Pasta un tel. dienestā — V. rajonā.
79. Grīnerts, Valdis — Rīgas telefona tehniskā kancelejā.
80. Kaimiņš, Arnolds — 3. šķ. tehniķis Pasta un tel. dienestā — V. rajonā.
81. Krastiņš, Kārlis — Laborants P. T. dep-ta g. d. radiodaļā.
82. Kučiers, Alfrēds — P. T. dep-ta g. d. telefonu daļā — seko darbu izpildīšanai.
83. Kalniņš, Teodors — 1. šķ. montiera v. i. Rīgas II. radio-stacijā.
84. Liepa, Alberts — Konstruktors P. T. dep-ta g. d. telefonu daļā.
85. Lācis, Leonīds — 1. šķ. montiera v. i. Pasta un tel. dienestā IX. rajonā.
86. Pauliņš, Zīgfrīds.
87. Puravs, Rūdolfs — 1. šķ. montieris Pasta un tel. dienestā V. rajonā.
88. Riekstiņš, Jānis.
89. Rundels, Arvīds.
90. Stradiņš, Jūlijs — 1. šķ. montieris Pasta un tel. dienestā — Dagdā.
91. Šiļunas, Andrejs — Kara dienestā.
92. Šteins, Nikolajs.
93. Treigūts, Arnolds — Kara dienestā.

94. Arbets, Heinrichs — P. T. dep-ta dienestā.
95. Bankovičs, Marģers — Dežurants meistars P. T. dep-ta g. d. smalkmēchanikas darbnīcā.
96. Bērziņš, Aleksandrs — 1. šķ. montieŗa v. i. P. T. dep-ta dienestā IX. rajonā.
97. Butuls, Kārlis — 1. šķ. telegrafa strādnieks Dz-ceļu V. maš. dir. VI. elektrot. iecirknī.
98. Dambergš, Edmunds — Darbu uzraugs P. T. dep-ta g. d. akumulātoru daļā.
99. Dombrovskis, Andrejs.
100. Emsiņš, Arvīds — 1. šķ. montieŗa v. i. Rēzeknes telefonā.
101. Fīlipsis, Jānis — Praktikants Rīgas pilsētas iestādes kabeļu nodaļā.
102. Ģeģers, Arvīds — 1. šķ. montieŗa v. i. P. T. dep-ta dienestā Irlavā.
103. Grīnbergš, Kārlis — 1. šķ. montieŗa v. i. P. T. dep-ta dienestā — Mālpilī.
104. Jēkabsons, Jānis.
105. Klanis, Vilis — 1. šķ. montieŗa v. i. P. T. dep-ta dienestā XII. rajonā.
106. Krustkalns, Arvīds.
107. Leimanis, Arvīds — 1. šķ. montieŗa v. i. P. T. dep-ta dienestā I. rajonā.
108. Paurenietis, Ārnolds.
109. Pince, Mārtiņš.
110. Rezgāls, Arvīds — 1. iec. montieŗa v. i. P. T. dep-ta dienestā — Līgatnē.
111. Saliņš, Nikolajs.
112. Štīls, Voldemārs.
113. Valdmans, Andrejs.
114. Vectirans, Kārlis.
115. Zemītis, Kārlis — 2. šķ. montieris P. T. dep-ta dienestā — Zantē.
116. Zibiņš, Jānis — 1. šķ. montieŗa v. i. P. T. dep-ta dienestā — Jaunpilī.
117. Žeidurs, Ārnolds.

D. ĶĪMIJAS NODAĻA.

1923. g.

1. Aukons, Jānis — Nodarb. Liepājas Artilērijas laboratorijās kā brigādiēris.
2. Beķers, Kārlis — Nodarb. Dzelzceļnieku slimokasē. Studē L. U. tautsaimn. fak.
3. Bušmans, Helmutš — Pēc absolv. paša ķīm. krāsotavā — Daugavpilī. Kara dienestā. Pēc tam zīmētājs Dz-ceļu Viršvaldē. Studē L. U. ķīmiju.
4. Caunītis, Kārlis — Pārdaugavas slimokases intendants.
5. Drapāns, Pēteris — Pēc absolv. paša ziepju fabrikā. Tad meistars Auspacha krāsotavā, Rīgā. Pašlaik meistars A. S-bas „Rīgas audums“.
6. Heidemane, Ludmila — Rīgas slimokašu aptiekā. Studē L. U. form.
7. Junde, Elvīra — Goldberga moderniecības vadītāja, Rīgā.
8. Kalcenaus, Vilis — Nodarb. Liepājas Artilērijas laboratorijās kā brigādiēris.
9. Ņuze, Jānis — Nodarb. kā uzņēmējs-rūpnieks. Studē L. U. ķīmiju.
10. Pienkārtš, Ārvīds — Beidzis L. U. ķīmijas fak. Taisās izceļot uz Ārgentīnu.
11. Sabuls, Ārnolds — Ierēdnis Rīgas pils. soc. apgādes nod. Studē L. U. tauts. fak.
12. Staģars, Emīls — Nodarb. paša ķīmiskā uzņēmumā. Miris.
13. Steinbergs, Āndrejs — Ņuzes mērniecības biroja pārzinis. Studē L. U. ķīmiju.
14. Tīrumnieks, Paulis — Studē L. U. ķīm. fak.
15. Upītis, Paulis — Dz-ceļu Kooperātīva sekretārs. Pēc tam kara dienestā. Pašlaik Dzelzceļnieku biedrības sekretārs.
16. Vecozols, Ālbertš — Nodarb. Centr. Sav. „Konzums“. Aizbraucis uz Krieviju.

1924. g.

17. Āboltiņš, Reinholds — Nodarb. Liepājas Artilērijas laboratorijā kā brigādiēris.
18. Dimitris, Jānis — Studē L. U. ķīm. fak.

19. Gailis, Vilis — Nodarb. Krūmiņa augļu vīnu darītavā.
20. Jelenskis, Felikss — Viļaku pag. valdes rakstvedis, vēlāk grāmatvedis pie mežu vērtēšanas.
21. Kalniņš, Osvalds — Nodarb. paša laboratorijā Puduļos.
22. Križus, Arnolds — Rūjienas koppienotavā. Livānu koppienotavas vadītājs. Pēc tam Jelgavas cukurfabrikā.
23. Meisters, Ārturs — Skolotāju institūtā Jelgavā. Kara dienestā. Pēc tam — ?
24. Melbārds, Felikss — Ventspils stērķeļu fabrikā, vēlāk Jelgavas cukurfabrikā.
25. Ozols, Jānis — Blīdenes piensaimniecībā.
26. Ploks, Ārvīds — Praktizējas minerāleļļu un degvielu analīzēs.
27. Saulītis, Pēteris — A. S. „Vārpa“, Rīgā. Kara dienestā. Pašlaik meistars A. S. „Vārpa“, Rīgā.
28. Saulītis, Voldemārs — Laborants A. S. „Sellier un Belot“ patronu fabrikā.
29. Sīlis, Voldemārs — Anspacha krāsotavā, Rīgā. Pēc tam Augstskolas brīvklaušitājs. C. S. „Konzums“ lopkautuvē.
30. Sirmāis, Kurts — C. S. „Konzums“, Rīgā. Kara dienestā. A. S. „Chromo“ papīru fabrikā, Rīgā. Studē L. U. mat. un dabaszin. fak.
31. Skujiņš, Ārvīds — Nodarb. Artilērijas lab. Pēc tam studēja. Miris.
32. Titāns, Pēteris — Nodarb. dažādās piensaimniecībās arī C. S. „Konzums“. Pašlaik meistara palīgs Anspacha krāsotavā, Rīgā.
33. Zvirgzdiņš, Kārlis — Nodarb. Dzelzceļnieku kooperatīvā. Kara dienestā. Liepājas Artilērijas laboratorijās kā brigadieris.

1925. g.

34. Avotiņš, Jānis.
35. Baltrums, Augusts — Liepājas Artilērijas laboratorijās kā brigadieris.
36. Bička, Hermanis — A. S. „Vārpa“, Rīgā. Liepājas ādas fabrikā. Vārītājs A. S. „Vārpa“, Rīgā.

37. Graudiņš, Kārlis — Etiķa fabrikā, Liepājā.
38. Krastiņš, Adolfs — Leitnants Vidzemes artil. pulkā.
39. Lecmanis, Nikolajs — Nodarb. dažādās pienotavās. Kara dienestā. Pēc tam — ?
40. Melece, Elza — Pienotavā „Zemgale“. Pēc tam dažādās tvaika pienotavās.
41. Pūga, Pēteris — Strunķu krējotavas vadītājs. Kara dienestā. Pēc tam Piensaimniecības Centrālā Savienībā.
42. Sestulis, Emīls — Studē L. U.
43. Valters, Arturs — Nodarb. dažādās pienotavās. Kara dienestā. Ritteres muižas koppienotavas vadītājs, Koknesē.
44. Zariņš, Aksels — Baltijas papīra un papes fabrikā, Stai- celē.
45. Zālīts, Ernests — Leitnants Daugavgrīvas artil. pulkā.
46. Zommers, Talivalds — Liepājas Artilērijas laboratorijās. Kara dienestā. Pašlaik studē L. U.

1926. g.

47. Antrops, Armands — Āpsardzīb. sab. „Sargš“. Virsdienesta instruktors smagās artil. pulkā. Kara skolā.
48. Ārnis, Pēteris — Kara dienestā. Liepājas Artilērijas laboratorijās. Pēc tam Valsts Rīgas degvīna noliktavās. Jelgavas cukurfabrikā.
49. Ārstis, Arturs — Uzraugs Jūrniec. dep-tā. Kara dienestā. Valsts saldētavas jaunbūvē, Eksportostā.
50. Balliņa, Marija — Prakt. darbi pienotavās. Pašlaik mājās pie vecākiem.
51. Bankovičs, Imants — Zīmētājs Slimokašu savienībā. Strādnieks uz dzelzceļa. Valsts Rīgas degvīna noliktavās. Pašlaik strādā Nodokļu dep-ta ķīmijas laboratorijās un studē L. U. ķīm. fak.
52. Bērziņš, Adolfs — Jelgavas cukurfabrikā. Kara dienestā. Tad atkal Jelgavas cukurfabrikā. Pašlaik ceļu meistars.
53. Caune, Kārlis.
54. Daudziņa, Līna — Mirusi.
55. Egle, Teodors — A. S. „Vārpa“. Pēc tam A. S. „Kymmela

- alusdarītavā". Tad Elziņa zīda fabrikā. Kara dienestā. Jelgavas cukurfabrikā.
56. Inde, Kārlis — Kodinātājs P. T. dep-ta g. d. Pēc tam kara dienestā. Pašlaik A. S. „Vārpa“. Netiešo nodokļu dep-ta kontroliers, Sabilē.
  57. Kārklīšs, Edgars — Studē L. U. tiesību zin. fak. Rīgas Apgabaltiesas II. kriminālnod. ties. sēžu sekretārs. Mācās Latv. Konservatorijā.
  58. Kaucis, Edgars — Jelgavas cukurfabrikā. Tad C. S. „Konzums“. Vēlāk atkal Jelgavas cukurfabrikā.
  59. Lapiņš, Teodors — Studē L. U. Nodarb. Psychotechnikas institūtā.
  60. Lembergs, Eriks — Darbvedis Rīgas Prefektūras ārējās nodaļas satiksmes daļā. Arī šoferu pārbaudes komisijas sekretārs.
  61. Niedra, Evalds — A. S. „Vārpa“. Pēc tam P. T. dep-ta g. d. kodinātavas darbnīcā. Kara dienestā.
  62. Prauliņš, Ārturs.
  63. Riekstiņš, Pēteris — Nodarb. P. T. dep-tā. Pašlaik Šoseju un zemesceļu valdē, Daugavpils grupā.

1927. g.

64. Brants, Kārlis — Zemk. min. Valsts saldētavas laboratorijā, Ekspostostā.
65. Dubults, Jānis — Leitnants II. Dobeles kājnieku pulkā.
66. Friebergs, Kārlis — Nodarb. dažādās pienotavās. Pēc tam Oelricha fabrikā, Mīlgrāvī. Pašlaik studē L. U.
67. Grūbe, Ārvīds — Kara dienestā.
68. Jansons, Kārlis — Jelgavas cukurfabrikā.
69. Jurevičs, Voldemārs — A. S. „Varonis“, Rīgā. Kara dienestā. Ozoliņa stikla fabrikā, Rīgā.
70. Kļaviņa, Irene — Nodarb. dažādās pienotavās. A. S. „Augļu eksports“, Rīgā. Pēc tam Valsts degvīna noliktavās. Pašlaik studē L. U. un nodarb. Nodokļu dep-ta laboratorijā.
71. Lacums, Oskars — Jelgavas cukurfabrikā. Kara dienestā.
72. Pužaks, Edvīns — A. S. „Daugava“, Rīgā. Tad pie „Vārpas“ un Jelgavas cukurfabrikā. Pašlaik kara dienestā.

- 73. Stendere, Nanija — Nodarb. dažādās pienotavās. A. S. „Augļu eksports“, Rīgā. Tad Jelgavas cukurfabrikā. Pēc tam kaŗa būvlietu pārvaldes zīmētavā.
- 74. Šmidts, Eriks — Nodarb. Obrama, Roziŗa un paŗa krāsofavās.
- 75. Šmidts, Georgs — Codes-Meŗotnes pienotavā. C. S. „Konzuma“ lopkautuvē. Vēlāk Jelgavas cukurfabrikā.
- 76. Zeibots, Alfreds — Valsts degvīna noliktavās, Rīgā. Studē L. U.

1928. g.

- 77. Ārkmanis, Rasma — 3. ŗķ. telefonistes v. i., Vecmuiŗā.
- 78. Ānskiņŗ, Āntons — G. Salmiŗa dzirnavās un linu stiebriŗu apstrādāŗanas iestādē, Sēlpilī. Ceļu meistars pie 8. ceļu raj. inŗ., Ventspilī.
- 79. Blumbergŗ, Aleksanders — Jelgavas cukurfabrikā. Kaŗa dienestā.
- 80. Fiŗers, Aleksanders — Kaŗa dienestā. „Daugavas“ sīrupfabrikā.
- 81. Kopiņŗ, Indriķis — Vāpes ziepju fabrikā. Kaŗa dienestā.
- 82. Krūmiņŗ, Alfons — P. T. dep-ta ģ. d. Pēc tam kaŗa dienestā.
- 83. Krūmiņŗ, Ārnolds — Techniķis Valsts spirta noliktavās. Kaŗa dienestā.
- 84. Putriņŗ, Eduards — 1. ŗķ. montiera v. i. Rīgas telefonā.
- 85. Saulītis, Kārlis — Valsts degvīna noliktavās, Rīgā. Strādā Nodokļu dep-ta ķīmijas laboratorijā.
- 86. Smildzēns, Vilis — Ā. S. „Augļu eksports“. Oelriŗa minerāleļļu fabrikā, Mīlŗāvī. Laborants Valsts Rīgas teknikumā.
- 87. Tomsons, Leonīds — Zīmētājs P. T. dep-ta ģ. d., Rīgā. Pēc tam Nodokļu dep-ta dienestā. Kontrolieris Zelmeŗa spirta dedzinātavā, Liepājā.
- 88. Verners, Ātis.

1929. g.

- 89. Cārs, Nikolājs — Finieru fabrikā „Fourniers“, Rīgā. Studē L. U.
- 90. Deičmanis, Ārturs.

91. Jēkabsons, Eduards — Studē L. U.
92. Kalniņš, Alfreds — A. S. „Varonis“, Rīgā.
93. Kaņepājs, Jānis — Praktikants Rīgas pilsētas II. gāzes iestādē. Vēlāk P. T. dep-ta g. d. techniķis-zīmētājs. Studē R. P. T. I.
94. Ķirsīts, Elmārs.
95. Lūsis, Bruno — P. T. dep-ta g. d. papriekšu galvanostēģijas derbnīcās, tad techniķis-zīmētājs turpat.
96. Skraucs, Voldemārs — Kontroliers Vecgulbenes gulšņu mērcētavā.
97. Šleivo, Alberts.
98. Ūpatnieks, Elmārs — Normētājs Latv. Piens. Centr. Sav.
99. Vilnis, Rūdolfs — A. S. „Vārpa“, Rīgā.

E. KULTŪRTEHNIKAS NODAĻA.

1928. g.

1. Ārents, Pēteris — Pie Lubānas ezera līmeņa pazem. darbiem. Kaņa dienestā.
2. Aveniņš, Jānis — Zemkop. min. kultūrtehnika daļā.
3. Bekmanis, Eduards — Zemkop. min. kultūrtehnika daļā.
4. Erdmanis, Jūlijs — Zemkop. min. kultūrtehnika daļā.
5. Freibergs, Rūdolfs — Studē L. U.
6. Grīns, Kārlis — Zemkop. min. kultūrtehnika daļā.
7. Jansons, Pēteris — Zemkop. min. kultūrtehnika daļā.
8. Kalniņš, Kārlis — Zemkop. min. kultūrtehnika daļā.
9. Lekseris, Harijs — Zemkop. min. kultūrtehnika daļā.
10. Mārks, Pēteris — Zemkop. min. kultūrtehnika daļā.
11. Nebars, Arvīds — Zemkop. min. kultūrtehnika daļā.
12. Niedriņš, Georgs — Zemkop. min. kultūrtehnika daļā.
13. Oliņš, Augusts — Priv. mērnīcības darbi. Kaņa dienestā.
14. Pochevics, Roberts — Zemkop. min. kultūrtehnika daļā.
15. Priedīte, Alfons — Zemkop. min. kultūrtehnika daļā.
16. Rītelis, Emīls — Zemkop. min. kultūrtehnika daļā.
17. Sosse, Andrejs — Zemkop. min. kultūrtehnika daļā un studē L. U. lauks. fak.
18. Strēlnieks, Herberts — Zemkop. min. kultūrtehnika daļā.
19. Treijs, Pēteris — Kaņa dienestā.

20. Valdovskis, Žanis — Zemkop. min. mērniecības daļā.
21. Veiss, Jēkabs — Zemkop. min. kultūrtechnikas daļā.
22. Vītols, Kārlis — Studē L. U. lauks. fak.

1929. g.

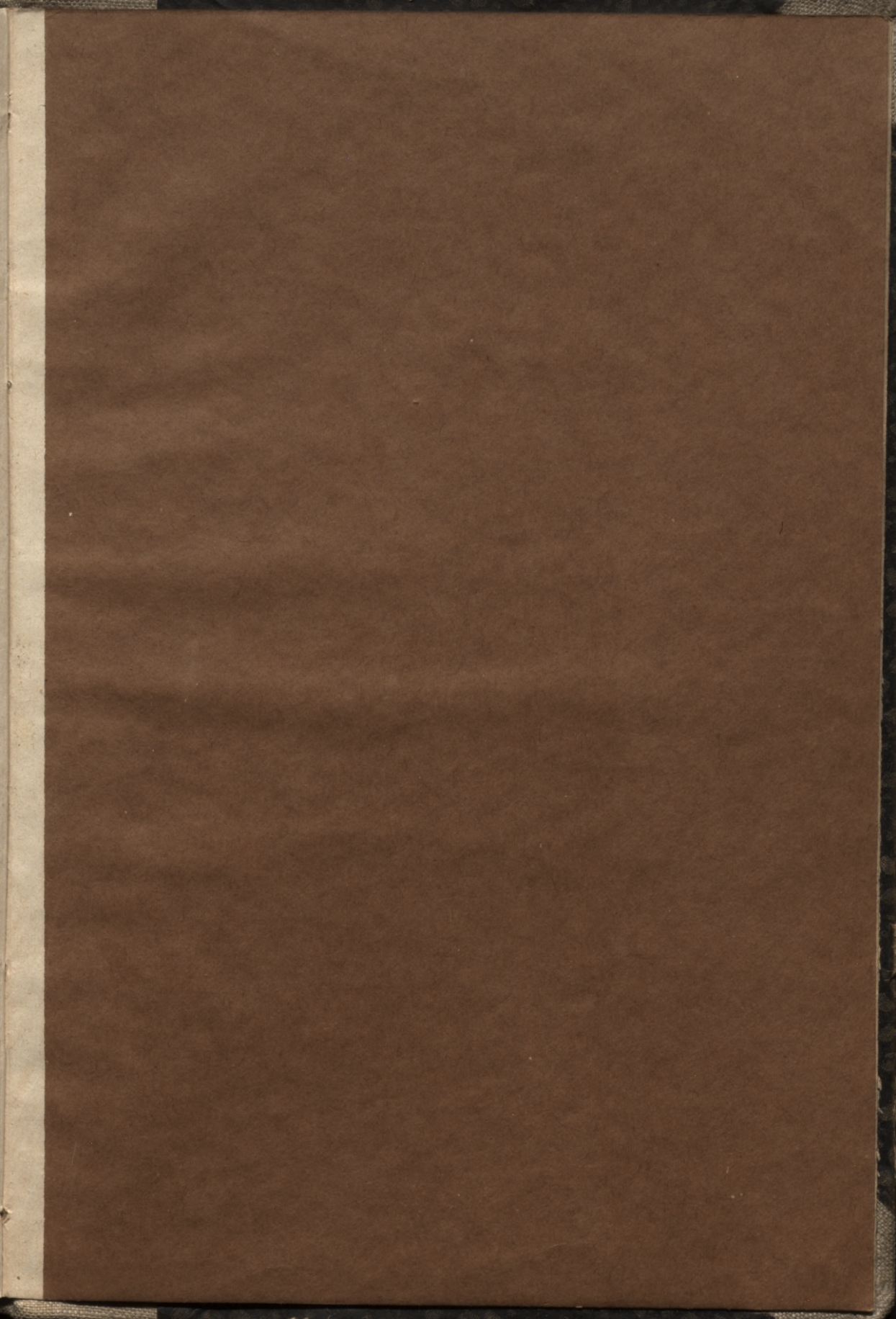
23. Bergmanis, Oļģerts — Latvijas Lauks. Centrālbiedrības zemes kultūras birojā.
24. Bērziņš, Edgars — Zemkop. min. kultūrtechnikas daļā.
25. Brunovs, Paulis — Zemkop. min. mērniecības daļā.
26. Cimdiņš, Pēteris — Zemkop. min. kultūrtechnikas daļā.
27. Jēgers, Voldemārs — Zemkop. min. kultūrtechnikas daļā.
28. Kalniņš, Augusts — Zemkop. min. kultūrtechnikas daļā.
29. Krūzmētra, Jēkabs — Studē L. U. inž. fak. kult. nod.
30. Laurs, Pēteris — Zemkop. min. kultūrtechnikas daļā.
31. Martinovs, Ārturs — Zemkop. min. kultūrtechnikas daļā.
32. Miķelsons, Vasilijš — Zemkop. min. kultūrtechnikas daļā.
33. Ozolnieks, Alberts — Zemkop. min. kultūrtechnikas daļā.
34. Paipals, Verners — Zemkop. min. kultūrtechnikas daļā.
35. Priede, Julijs — Latvijas Lauks. Centrālbiedrības zemes kultūras birojā.
36. Rīža, Jānis — Latvijas Lauks. Centrālbiedrības zemes kultūras birojā.
37. Rozenfelds, Paulis — Zemkop. min. kultūrtechnikas daļā.
38. Sprancmanis, Vilis — Zemkop. min. kultūrtechnikas daļā.
39. Zaļums, Voldemārs — Zemkop. min. kultūrtechnikas daļā.
40. Tīliks, Jēkabs — Zemkop. min. kultūrtechnikas daļā.
41. Tims, Jānis — Zemkop. min. kultūrtechnikas daļā.
42. Vanders, Kārlis — Latvijas Lauks. Centrālbiedrības zemes kultūras birojā.
43. Vikmanis, Jānis — Zemkop. min. kultūrtechnikas daļā.
44. Vikmanis, Alfreds — Zemkop. min. kultūrtechnikas daļā.
45. Vīksne, Alberts — Zemkop. min. kultūrtechnikas daļā.

No Rīgas Valsts tehnikuma absolventiem pašlaik nodarbojas:
(ziņu savilkums)

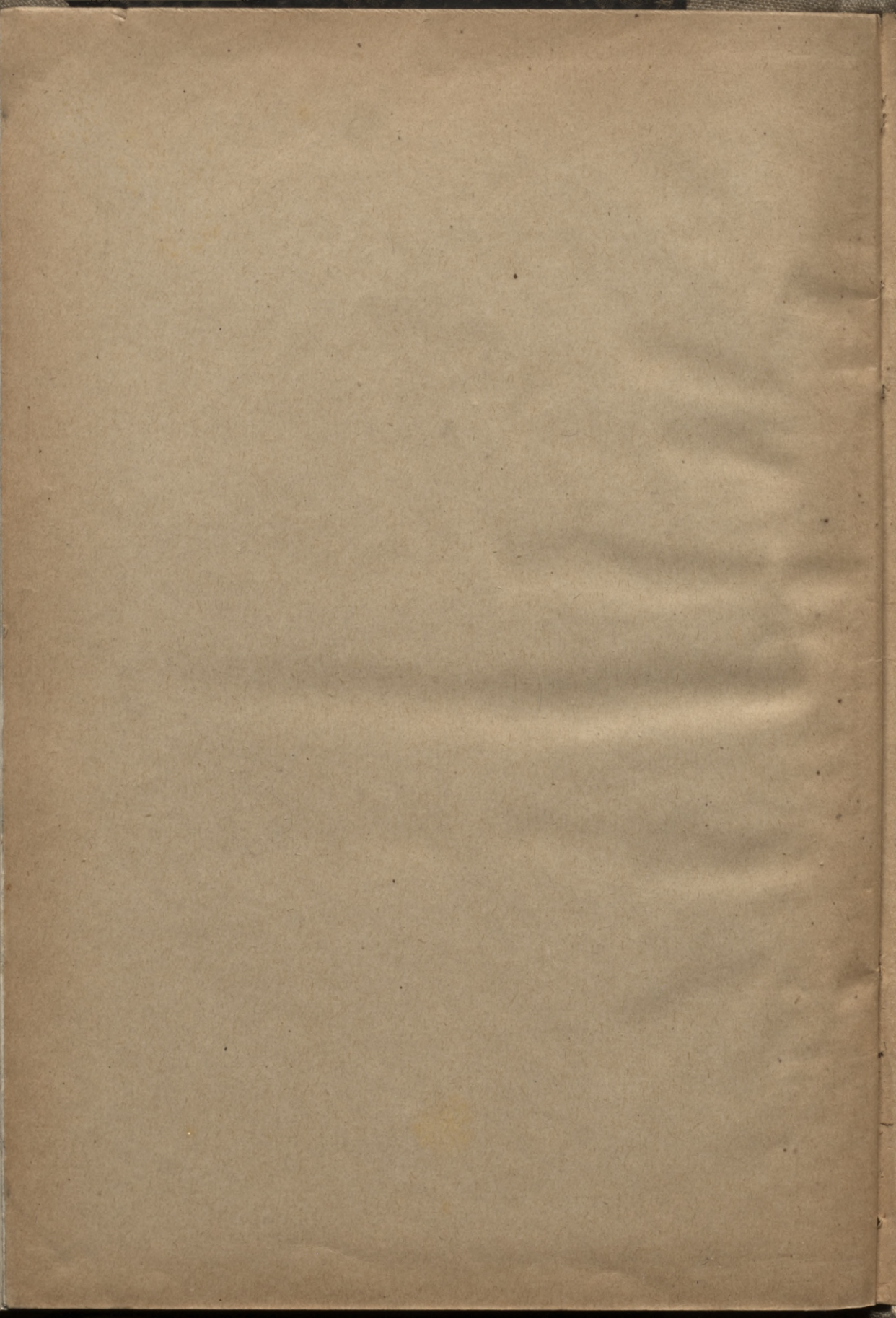
	Būv- nod.	Mēchan. nod.	Elektrof. nod.	Ķīmijas nod.	Kultūrt. nod.	Kopā
Satiksmes Min. dienestā:						
Dz-ceļu V. Tehniskā direkcijā	23	—	—	1	—	24
„ „ Mašīnu „	—	7	2	1	—	10
Šoseju un zemesceļu dep-tā	65	3	—	3	—	71
Pasta un Telegrafa dep-tā:						
a) Dep-tā un rajonos	9	—	22	—	—	31
b) Telefonā un radiofonā	1	1	18	2	—	22
c) Darbnīcās	—	30	17	2	—	49
Iekšlietu Min. Būvtechn. pārvaldē	1	—	—	—	—	1
Izglītības Min. dienestā	—	—	2	1	—	3
Zemkopības Min. Kultūrtechn. daļā	3	—	—	—	33	36
„ „ Mērnīcības daļā	2	—	—	—	2	4
Kaŗa Min. dienestā:						
a) Virsnieki	—	1	1	5	—	7
b) Darbinieki techn. iestādēs	—	2	—	7	—	9
c) Aktīvā oblig. kaŗa dienestā	2	3	6	11	3	25
Finanču Min. uzņēmos	—	1	—	8	—	9
Pārvaldību dienestā	2	2	5	3	—	11
Organizāciju un privāto uzņ. dienestā:						
a) Būvniecībā	5	—	—	—	—	5
b) Lauksaimniec. un piensaimn.	—	10	—	7	4	21
c) Rūpniecībā	2	8	6	19	—	35
d) Kooperācijā	1	—	—	4	—	5
e) Slimokasēs	—	—	—	3	—	3
Uzņēmēji un rūpnieki	1	4	1	3	—	9
Beigūši Latvijas Ūniversitāti	1	—	—	1	—	2
Turpina izglītību augstskolā	23	12	8	21	4	68
no tiem strādā arī prakt. darbos	(15)	(3)	(2)	(13)	(1)	(34)
Daŗados rakstura darbos	—	—	1	2	—	3
Ziņu trūkst	69	35	32	8	—	144 ²⁰ / ₀
Absolventu kopskaits	195	116	117	99	45	572

4. FEB 1930

2-

LATVIJAS NACIONĀLA BIBLIOTEKA

0307064734

Sax 7.